

MARI NILSSON, JENNY SJÖSTRAND

Öppenhet för handel och konflikter inom stater

- under vilka omständigheter påverkar öppenhet risken för utbrott av inomstatliga konflikter?

FOI är en huvudsakligen uppdragsfinansierad myndighet under Försvarsdepartementet. Kärnverksamheten är forskning, metod- och teknikutveckling till nytta för försvar och säkerhet. Organisationen har cirka 1000 anställda varav ungefär 800 är forskare. Detta gör organisationen till Sveriges största forskningsinstitut. FOI ger kunderna tillgång till ledande expertis inom ett stort antal tillämpningsområden såsom säkerhetspolitiska studier och analyser inom försvar och säkerhet, bedömning av olika typer av hot, system för ledning och hantering av kriser, skydd mot och hantering av farliga ämnen, IT-säkerhet och nya sensorers möjligheter.

FOI
Totalförsvarets forskningsinstitut
Försvarsanalys
164 90 Stockholm

Tel: 08-55 50 30 00
Fax: 08-55 50 31 00

www.foi.se

FOI-R--2557--SE
ISSN 1650-1942

Metodrapport
November 2009

Försvarsanalys

Mari Nilsson, Jenny Sjöstrand

Öppenhet för handel och konflikter inom stater

- under vilka omständigheter påverkar
öppenhet risken för utbrott av inomstatliga
konflikter?

Titel	Öppenhet för handel och konflikter inom stater - under vilka omständigheter påverkar öppenhet risken för utbrott av inomstatliga konflikter?
Title	Trade Openness and Intra-State Conflicts – under what circumstances do openness influence the risk of an outbreak of intra-state conflicts?
Rapportnr/Report no	FOI-R--2557--SE
Rapporttyp Report Type	Metodrapport Method Report
Månad/Month	November
Utgivningsår/Year	2009
Antal sidor/Pages	134 p
ISSN	ISSN 1650-1942
Kund/Customer	
Kompetenskloss	

Extra kompetenskloss

Projektnr/Project no	FoRMA E 11102
Godkänd av/Approved by	Sten Tenblad

FOI, Totalförsvarets Forskningsinstitut	FOI, Swedish Defence Research Agency
Avdelningen för Försvarsanalys	Division of Defence Analysis

164 90 Stockholm

SE-164 90 Stockholm

Sammanfattning

Rapportens syfte är att empiriskt undersöka om, och under vilka omständigheter, öppenhet mot omvärlden genom handel påverkar risken för utbrott av väpnade konflikter inom stater, samt om denna effekt beror på konfliktens intensitet. Med en statistisk metod (logit-metoden) görs en kvantitativ undersökning varvid i huvudsak datamaterial från Världsbanken och UCDP/PRIO: *Armed Conflict Dataset* används.

Resultaten visar att öppenhet signifikant minskar risken för att inbördeskrig bryter ut, vilket gäller alla handelsnivåer, och oberoende av om landet är fattigt eller rikt. Däremot kan effekten minska om landet exporterar primärvaror, men detta resultat är delvis beroende av förändringar i kodningen av inbördeskrig. Öppenhet minskar dock inte signifikant risken för att konflikter med lägre intensitet bryter ut. Resultaten visar att orsakerna till utbrott av inomstatliga konflikter, till viss del beror på konfliktens intensitet. Fattigdom, låg utbildningsnivå, en stor befolkning och erfarenhet av tidigare inbördeskrig är dock faktorer som, oavsett konfliktens intensitet, ökar risken för att konflikter inom stater bryter ut. Dessa resultat stärker även den teori som Paul Collier och Anke Hoeffler lagt fram, vilken betonar de omständigheter som ger rebeller möjligheter till finansiering.

För att undvika sociala och ekonomiska kostnader, samt inte minst de mänskliga tragedier inbördeskrig medför, visar resultaten att länder bör bli mer öppna mot omvärlden genom handel.

Rapporten innehåller även flera bilagor, vilka bland annat presenterar den statistiska metod som använts och redovisar en sammanställning av väpnade konflikter 1960-2005.

Nyckelord: utrikeshandel; öppenhet; primärvaror, inbördeskrig, interna konflikter

Summary

The aim of this report is to empirically examine if and under what circumstances an openness through trade with the rest of the world will influence the risk of an outbreak of armed intra-state conflicts and whether this effect is related to the intensity of the conflict. Using a statistical method (the logit method) a quantitative analysis is made, where data mainly from the World Bank and UCDP/PRIO *Armed Conflict Dataset* are used.

The results show us that being open to trade has a significant influence on the risk of an outbreak of civil war, regardless of how open the country is or if it is a poor or rich country. The effect may be reduced if the country exports primary commodities, which might have to do with the coding of civil war. The analysis also shows that openness does not affect the outbreak of minor internal conflicts, with an intensity of less than a thousand battle related deaths. Our results confirm the theory shown by Paul Collier and Anke Hoeffler, which emphasizes the importance of rebel financing.

To reduce future social and economic costs caused by civil war, countries should therefore, according to the results of this study, be more open through trade.

The study also includes several appendices, which inter alia discusses the statistical method and presents a survey of armed conflicts 1960-2005.

Keywords: foreign trade; openness; primary commodities; civil war; intra-state conflicts

Förord

Föreliggande rapport är ett resultat av 2009 års arbete inom FoRMA/Omvärldsanalys. FoRMA är ett projekt som stöder Forsvarsmaktens långsiktiga planering med metoder och analyser. Inom omvärldsanalysen studeras möjliga trender inom tre övergripande ämneskategorier: tema, aktörer och regioner. Rapporten *Öppenhet för handel och konflikter inom stater* tillhör kategorin teman.

Syftet med rapporten är att beskriva möjliga trender, inte att göra förutsägelser. Rapporten kommer inom perspektivstudierna att utgöra grund för framtagning av scenarier. Dessutom kommer den att vara en del av den omvärldsanalys som beskrivs i de årligt utkommande PerP-rapporterna.

Rapporten bygger till stora delar på en examensuppsats, presenterad av författarna vid Institutionen för nationalekonomi med statistik, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet. Inför denna publicering har en viss uppdatering gjorts, framför allt av kapitel 4.

Åke Wiss

Projektledare FoRMA

Innehållsförteckning

1 Inledning	11
1.1 Syfte, definitioner och metod	12
1.1.1 Syfte	12
1.1.2 Metod	12
1.1.3 Allmänna definitioner.....	13
1.2 Rapportens disposition	14
2 Tidigare forskning om inomstatliga konflikter	15
2.1 Varför bryter inbördeskrig ut?	15
2.1.1 Teoretiska förklaringar	15
2.1.2 Empiriska samband och förklaringar.....	18
2.2 Påverkar öppenhet risken för utbrott av väpnade konflikter inom stater?	22
2.2.1 Teoretiska förklaringar	22
2.2.2 Empiriska samband och förklaringar.....	26
2.3 Frågeställningar	29
2.4 Operationaliseringar.....	32
2.4.1 Beroende variabler.....	32
2.4.2 Oberoende variabler	34
3 Resultatredovisning	36
3.1 Beskrivande statistik	36
3.2 Minskar öppenhet risken för utbrott av väpnade konflikter inom stater?	40
3.2.1 Utbrott av inbördeskrig.....	42
3.2.2 Utbrott av mindre väpnade konflikter.....	48
3.3 Under vilka omständigheter påverkar öppenhet risken för inbördeskrig?	51
3.4 Känslighetsanalys.....	53
3.4.1 Regioner	54
3.4.2 Kalla kriget.....	57
3.4.3 Alternativ kodning av utbrott av inbördeskrig.....	57

4	Slutsatser och diskussion	60
4.1	Öppenhet och utbrott av inomstatliga konflikter	60
4.2	Öppenhet och utbrott av inbördeskrig - under vilka omständigheter?	61
4.3	Teoretiska implikationer.....	62
4.4	Utvecklingstrender	63
4.5	Avslutande kommentarer.....	68
5	Litteraturlista.....	69

Bilagor

Bilaga A: Metod	74
A.1 Operationaliseringar och datamaterial.....	74
A.1.1 Beroende variabler.....	74
A.1.2 Oberoende variabler.....	75
A.2 Diskussion av datamaterialet.....	79
A.3 Statistisk analys	80
A.3.1 Logit-modellen.....	80
A.3.2 Begränsningar	83
A.4 Empirisk modell och tillvägagångssätt.....	84
Bilaga B: Utbrott av inomstatliga konflikter.....	85
Bilaga C: Marginaleffekter samt skillnader i In öppenhet.....	124
Bilaga D: Utbrott av mindre väpnad konflikt.....	131
Bilaga E: Regioner.....	133

Tabellförteckning

Tabell 1: Teoretiska begrepp och operationaliseringar	23
Tabell 2: Beskrivande statistik för utbrott av inbördeskrig	37
Tabell 3: Beskrivande statistik för utbrott av mindre väpnad konflikt	41
Tabell 4: Logit för risken för utbrott av inbördeskrig	43
Tabell 5: Logit för risken för utbrott av mindre väpnad konflikt.....	49
Tabell 6: Interaktionseffekter och öppenhet i kvadrat.....	52
Tabell 7: Regioner och kalla kriget	55
Tabell 8: Kodning av inbördeskrig enligt COW.....	58

Figurförteckning

Figur 1: Den liberala modellen.....	25
Figur 2: Öppenhet och utbrott av inomstatliga konflikter	30
Figur 3: Interaktionseffekter av bnp per capita och primärvaruexport.....	31
Figur 4: Utbrott av inomstatliga konflikter 1960-2005.....	33
Figur 5: Pågående väpnade konflikter över tid	64
Figur 6: Krig och mindre väpnade konflikter över tid	65
Figur 7: Logit-modellen (i <i>Bilaga A</i>)	81

1 Inledning

“The natural effect of trade is to bring about peace. Two nations which trade together, render themselves reciprocally dependent; for if one has an interest in buying, the other has an interest in selling; and all unions are based upon mutual needs.” (Montesquieu: De l’esprit des Lois, Book XX ch II 1748, citatet hämtat från Hegre 2000:7).

Montesquieu syftade på att handel främjar fred mellan länder och genom att länderna blir ömsesidigt beroende av varandra. Idén om att handel främjar fred har fått stort genomslag i politiken och resonemanget var centralt vid bildandet av EU. De flesta väpnade konflikter har dock sedan andra världskrigets slut utkämpats inom stater snarare än mellan stater. 2005 var exempelvis samtliga väpnade konflikter inomstatliga (*SIPRI Yearbook 2005:83*).

En intressant fråga är därför om det kan finnas ett liknande samband mellan handel och inomstatliga konflikter. Med andra ord om en öppenhet mot omvärlden genom handel också förebygger att väpnade konflikter inom stater bryter ut? På regeringens hemsida kan man läsa att handelsamarbete kan vara en viktig del för att förebygga konflikter och exemplifierar detta med EU:s frihandelsavtal med Palestina och Stabilitetspakten på Balkan – två regioner med erfarenhet av inomstatliga konflikter. Regeringen framför dock även att handel i andra sammanhang kan öka risken för utbrott av väpnade konflikter inom stater, t ex genom att olaglig handel av diamanter finansierat olika stridande parter (www.regeringen.se)¹.

De flesta studier huruvida öppenhet genom handel påverkar risken för väpnade konflikter behandlar mellanstatliga konflikter. De få studier som har gjorts rörande inomstatliga väpnade konflikter ger heller inga entydiga svar. Ett stort problem med att jämföra slutsatserna från dessa studier, är att olika mått på konflikters intensitet använts. Bakgrunden till föreliggande rapport är därför att vi vill undersöka både om öppenhet påverkar risken för utbrott av inomstatliga väpnade konflikter och om denna effekt beror på konfliktens intensitet. Behovet av forskning som urskiljer orsakerna till inbördeskrig och andra former av våld påpekas även i en rapport till Världsbanken:

“Moreover, if it is civil war that we want to explain, our theories must be able to explain not only which countries are more likely to experience violence in general, but more specifically why violence takes the form of a civil war as opposed to other forms” (Sambanis 2005:329).

---

¹ Läs mer på regeringens hemsida under rubriken ”Handel och konfliktförebyggande”: <http://www.regeringen.se/sb/d/2660>, 2009-10-29.

Forskningen om inbördeskrig har rönt allt större intresse på senare år. I flera studier diskuteras frågor om varför inbördeskrig bryter ut, men även varför inbördeskrig fortsätter samt hur man, efter att striderna avslutats, kan bevara freden. Vad gäller den första frågan, om varför inbördeskrig bryter ut, finns en debatt mellan ekonomer och statsvetare. Ekonomer betonar girighet och pekar på de omständigheter som ger rebeller ekonomiska incitament till uppror. Statsvetare betonar i stället etniska, religiösa och/eller politiska missförhållanden som viktiga orsaker (Collier et al. 2005b:3).

Bortom debatten huruvida rebeller är giriga eller missnöjda, skymtar frågan om de omständigheter som ger rebeller möjlighet att genomföra uppror. Forskningen synliggör flera förklaringar till vilka dessa omständigheter är. I en del studier är utgångspunkten vilka möjligheter rebeller har till finansiering av sitt uppror samt vilka kostnader det medför. Andra studier framhåller att inbördeskrig ytterst beror på att möjligheter för rebeller gynnas av att statsmakten är svag.

1.1 Syfte, definitioner och metod

Denna rapport bygger till stora delar på en magisteruppsats i nationalekonomi som lades fram av författarna vid Göteborgs universitet under höstterminen 2007.

1.1.1 Syfte

Rapportens *syfte* är att empiriskt undersöka om, och under vilka omständigheter, öppenhet mot omvärlden genom handel påverkar risken för utbrott av väpnade konflikter inom stater samt om denna effekt beror på konfliktens intensitet.

1.1.2 Metod

För att genomföra denna undersökning har vi valt att göra en regressionsanalys. Mer precist har vi valt att använda logit-metoden, vilket är en vanlig metod när man undersöker denna typ av frågor². Utifrån en genomgripande analys av litteraturen på området har vi formulerat en statistisk modell. Vi fokuserar i huvudsak på om, och under vilka omständigheter öppenhet påverkar risken för utbrott av inomstatliga väpnade konflikter.

---

² I den tidigare forskning vi har tagit del av används nästan uteslutande logit- eller probitmetoden, se bland annat Collier och Hoeffler (2004), Fearon och Laitin (2003) eller Sambanis (2004). Metoderna är snarlika men logit är lättare att behandla rent matematiskt (Gujarati, 2006:503). För mer ingående förklaring av metoden, se *Bilaga A*.

Det finns flera orsaker till att väpnade konflikter bryter ut inom stater. Varje konflikt är dessutom både unik och har landspecifika drag. För att bättre anpassa modellerna till verkligheten och fånga komplexa sammanhang, gör flera författare fallstudier (se t.ex. Collier et al. 2005a, b). Eftersom det kan vara svårt att generalisera utifrån fallstudier, har vi valt att göra en regressionsanalys för alla länder mellan åren 1960-2005. Förhoppningen är att få en ökad förståelse för huruvida öppenhet genom handel generellt påverkar risken för att väpnade konflikter bryter ut inom stater.

Vi har använt oss av statistikprogrammet Stata, och i resultatredovisningen kommer vi att hänvisa till programmet för en del uträkningar. För den intresserade diskuteras den statistiska metoden, tillsammans med tillvägagångssätt och operationaliseringar mer grundligt i *Bilaga A*. Det går givetvis att ta del av slutsatserna även om man inte är helt inläst på metoden. Själva datamaterialet finns för övrigt sparat (i Excel-format) både hos rapportförfattarna och hos projektledaren Åke Wiss; den som önskar ta del av dessa grunddata är därför välkommen att kontakta antingen projektledaren eller någon av författarna.

1.1.3 Allmänna definitioner

I kapitel 2 och i *Bilaga A* diskuteras de variabler som undersöks mer ingående. Några centrala begrepp bör dock definieras redan i denna inledning.

Med ”öppenhet” menas i vilken utsträckning ett land handlar med andra, vilket vi mäter genom total handel (export + import) dividerat med BNP.

I en ”väpnad inomstatlig konflikt” är aktörerna statsmakten och den inhemska oppositionen, men även inomstatliga konflikter med internationella dimensioner inkluderas. ”Inbördeskrig” definieras som en inomstatlig väpnad konflikt, i vilken antalet stridsrelaterade dödsfall uppgår till minst 1000 döda under något år som konflikten pågår.

En ”mindre inomstatlig väpnad konflikt” definieras av att antalet döda, som kan relateras till strider, är färre och uppgår till mellan 25 och 999 människor. När det i rapporten enbart står konflikt, menar vi att den också är väpnad. För att kunna undersöka både inbördeskrig och konflikter med lägre intensitet mellan 1960-2005, har uppgifter från databasen UCDP/PRIO *Armed Conflict Dataset* version 4, 2007 av Gleditch et al. (2002) använts.

Resultaten har kontrollerats med en kodning av utbrott av inbördeskrig enligt Collier och Hoeffler (2004), som baseras på ”Correlates of War (COW) project”. Detta för att undvika att rapportens resultat blir känsliga för förändringar i kodningen. I *Bilaga B* återfinns en lista över konflikter 1960-2005, där vi jämför med hur andra författare, däribland Collier och Hoeffler (2004), har kodat för inbördeskrig. För mer information om operationaliseringar av andra variabler, se vidare i avsnitt 2.4 och i *Bilaga A*.

1.2 Rapportens disposition

Efter denna inledning redogör vi i kapitel 2 för tidigare teoretisk och empirisk forskning om orsaker till inbördeskrig och om öppenhet genom handel påverkar risken för att väpnade konflikter inom stater bryter ut. Med tidigare forskning som grund presenteras därefter de frågeställningar rapporten utgår ifrån. Kapitlet avslutas med en beskrivning av, och operationaliseringar av de variabler som ingår i vår statistiska modell.

I kapitel 3 redovisar vi våra resultat. Slutligen summerar vi våra resultat och besvarar våra frågeställningar i kapitel 4.

I *Bilaga A* beskriver och motiverar vi våra operationaliseringar och vår metod. *Bilaga B* består av en detaljerad lista över de inkluderade inomstatliga konflikterna mellan 1960-2005. Dessutom har vi jämfört med hur andra författare har kodat för inbördeskrig.

I övriga bilagor redovisas våra resultat mer i detalj och kan användas som komplement till de tabeller som återfinns i resultatredovisningen i kapitel 3.

2 Tidigare forskning om inomstatliga konflikter

I detta kapitel presenteras tidigare teoretisk och empirisk forskning. Kapitlet inleds med att tidigare forskning om orsaker till utbrott av inbördeskrig diskuteras. Därefter redogörs för om öppenhet genom handel påverkar risken för att inomstatliga väpnade konflikter bryter ut och i så fall hur. Med tidigare forskning som grund preciseras slutligen frågeställningar och operationaliseringar av variablerna.

2.1 Varför bryter inbördeskrig ut?

2.1.1 Teoretiska förklaringar

Orsaker till varför inbördeskrig bryter ut studeras inom ett flertal vetenskapliga discipliner, exempelvis ekonomi, statsvetenskap, internationella relationer och freds- och konfliktvetenskap. De teorier som finns har olika angreppssätt och fokuserar vanligen på vilka motiv eller drivkrafter rebellrörelser har, men även på frågor om vilka omständigheter som gör uppror möjligt (Collier och Hoeffler 2007:719). I föreliggande rapport är det främst de senare slaget av frågor som kommer att undersökas. Det kan ändå vara intressant att kort redogöra för och diskutera vilka drivkrafter rebellrörelser kan tänkas ha. I ”*Greed and grievance in civil war*” menar författarna Paul Collier och Anke Hoeffler att ekonomer betonar att rebellrörelser drivs av girighet, medan statsvetare i stället lägger tonvikten på etniska, religiösa och politiska missförhållanden (Collier och Hoeffler 2004:564).

Paul Collier och Anke Hoeffler är båda nationalekonomer hemmahörande vid Oxford universitetet. De har under de senaste åren publicerat, eller varit medarbetare i flera studier om orsaker till inbördeskrig. De har bland annat varit delaktiga i tre rapporter till Världsbanken, ”*Breaking the conflict trap: Civil War and Development Policy*” från 2003 och ”*Understanding Civil War: Evidence and Analysis* (två volymer)”. Paul Collier och Ian Bannon, chef för enheten för ”Konfliktförebyggande och återuppbyggande” på Världsbanken, är redaktörer till ytterligare en rapport: ”*Natural Resources and Violent Conflict: Options and Actions*” från 2003. För fler publikationer se vidare i litteraturlistan.

Följande avsnitt bygger till stor del på ovanstående verk samt på forskning av en annan amerikansk ekonom: Jack Hirschleifer, som exempelvis bidragit med ”*Theorizing About Conflict*” från 1995.

Hirschleifer analyserar konflikter och dess lösningar genom att använda spelteori och kategoriserar aktörernas drivkrafter som ”preferenser” – ”möjligheter” och – ”uppfattningar” (preferences, opportunities och perceptions, Hirschleifer 1987:567, 1995:172):

”Is war mainly due to hatred and ingrained pugnacity (preferences)? Or to the prospects for gain at the expense of weaker victims (opportunities)? Or is war mainly due to mistakes in evaluating others’ motives and capacities? (perceptions)?” (Hirschleifer 1995:172).

Aktörernas preferenser kan kopplas till den statsvetenskapliga ansatsen, där den avgörande orsaken till att inbördeskrig bryter ut är ett missnöje med rådande förhållanden. Missnöjet kan vara kopplat till religion, etnicitet eller politiska åsikter, som således innebär att individerna handlar enligt sina olika *preferenser*. I det extrema fallet kan dessa preferenser leda till att väpnade konflikter bryter ut. Individens möjligheter att göra uppror kan kopplas till den ekonomiska ansatsen, som betonar att rebellernas drivkraft är girighet. Hirschleifer introducerar i detta sammanhang det begrepp som kallas ”Machiavelli’s Theorem”, och som innebär följande:

”...no-one will ever fail to capitalize on a profitable opportunity to exploit anyone else”. (Hirschleifer 1995:188)

Det kan dock ifrågasättas om girighet räcker som förklaring till varför inbördeskrig bryter ut. Detta eftersom girighet troligen existerar i de flesta samhällen och det är förhållandevis få som har erfarenhet av inbördeskrig. En viktig faktor är därför att se till de omständigheter som ger möjligheter för rebeller att ekonomiskt tjäna på ett inbördeskrig (Collier et al. 2005b:3).

Det kan verka rimligt att rebellers drivkrafter utgår ifrån olikheter beträffande religion, etnicitet eller ideologi. Inbördeskrig framställs ofta som att olika etniska eller religiösa grupper engageras, och dessa gruppers historiska rätt till ett visst territorium eller vilken ideologi som skall utmärka regeringsmakten. Om orsakerna till inbördeskrig består i etniska eller religiösa skillnader, ser det inte särskilt hoppfullt ut inför framtiden. Detta eftersom det finns många minoriteter världen över. Exempelvis borde Sverige, Norge och Finland vara i riskzonen för att inbördeskrig bryter ut, då samer utgör en etnisk minoritet i samtliga länder. Det finns med andra ord flera exempel på minoriteter som inte använder våld för att uppnå sina mål. Det är därför kanske inte etniska eller religiösa olikheter i sig som orsakar utbrott av inbördeskrig.

Hirschleifers tredje kategori – ”*perception*” – innebär att den tidigare nämnda skillnaden mellan statsvetare och ekonomer kan överbryggas:

"If the perceived opportunity for rebellion is illusionary – analogous to the 'winners' curse' – unprofitability will cause collapse, perhaps before reaching our threshold for civil war. By contrast, when exaggerated grievances trigger rebellion, fighting does not dispel the misperception and indeed generate genuine grievances." (Collier och Hoeffler 2004:564)

Om girighet utgör drivkraften för rebeller i att delta i ett inbördeskrig, är detta ingen förklaring till varför inbördeskrig bryter ut. Orsaken till inbördeskrig handlar mer om de omständigheter som gör det möjligt. På liknande sätt kan även etniska, religiösa och ideologiska grupper vara utsatta för förtryck och brister i mänskliga rättigheter för minoriteter eller oliktankande, som skapar de omständigheter som genererar missnöje och legitimerar våld. Främjande av demokrati och mänskliga rättigheter ses därför ofta som nödvändiga insatser för att minska risken för att inbördeskrig bryter ut. I regeringens proposition från 2002, *Gemensamt ansvar: Sveriges politik för global utveckling*, kan man läsa följande:

"Demokratier har en förmåga att hantera interna motsättningar fredligt. Insatser för demokrati är således också konflikthantering. Detsamma gäller insatser på en rad andra områden, exempelvis mänskliga rättigheter och reformer inom säkerhetssektorn och polis- och domstolsväsendet." (Prop 2002/03:122 sidan 30).

Andra omständigheter som kan gynna uppror är om staten är svag och saknar resurser att kväsa ett uppror, vilket fattigdom kan vara ett tecken på. Fattigdom kan också generera missnöje med den politiska regimen och underlätta rekrytering för rebeller. Slutligen kan fattigdom även skapa girighet – möjligheten till en förbättrad ekonomisk situation genom deltagande i inbördeskrig, ter sig troligen mer lockande för de fattiga än för de rika, då alternativet för den förra är att vara kvar i fattigdom.

Oavsett om rebellernas drivkraft är missnöje eller girighet behöver de resurser för att kunna finansiera sitt uppror. Inbördeskrig kräver rimligen mer finansiering än konflikter med lägre intensitet. Inbördeskrig är kostsamt, inte bara med avseende på samhälliga kostnader, utan både regeringsmakten såväl som rebellrörelsen behöver inkomster för sin verksamhet. För rebellernas del finns det flera tänkbara kostnader, men uppror genererar få om några vinster. Den mest uppenbara kostnaden är att rebeller behöver vapen, men man behöver också medel till de människor som håller i vapnen, vilka ska ha mat, kläder och dylikt. Enkelt uttryckt: Utan möjligheter till finansiering för rebellerna – inget inbördeskrig (Collier et al. 2003b:72f).

2.1.2 Empiriska samband och förklaringar

Paul Collier och Anke Hoeffler (2004:588) undersöker i *"Greed and grievance in civil war"* orsakerna till inbördeskrig. De testar vilken modell som har bäst förklaringskraft – dels en modell som innefattar indikatorer på de omständigheter som gynnar möjligheter till uppror ("opportunity model"), men också en modell som inkluderar mått på missnöje och politiska missförhållanden ("grievance model"). Författarna drar slutsatsen att den första modellen är bättre än den senare, då de flesta indikatorer för missnöjesyttringar och missförhållanden inte var statistiskt signifikanta.

Även James Fearon och David Laitin (2003a:75) betonar att inbördeskrig inte orsakas av missnöje, utan avgörande är i stället de omständigheter som skapar möjligheter till uppror. De sistnämnda författarna är professorer i statsvetenskap vid Stanford universitet och har sedan åttiotalet, respektive sjuttioalet publicerat en rad verk om inbördeskrig och etniska konflikter. Den mest kända är *"Ethnicity, Insurgency and Civil War"* från 2003. Följande avsnitt bygger i huvudsak på de publikationer som dessa två författarpar, Collier & Hoeffler samt Fearon & Laitin, givit ut. Deras teser kommer längre fram i kapitlet att sammanfattas och jämföras med hjälp av en tabell.

Det finns flera likheter i de empiriska resultaten, även om tolkningen skiljer sig något åt. Både Collier & Hoeffler (2004) och Fearon & Laitin (2003a) finner att indikatorer för politiska missförhållanden – såsom grad av demokrati, ekonomisk ojämlikhet, politiska rättigheter och religion – inte signifikant påverkar risken för att inbördeskrig bryter ut.

Enligt Fearon och Laitin (2003a) saknar även etnisk och religiös diversifiering betydelse för utbrott av inbördeskrig. Detta bekräftas i en undersökning av Hegre och Sambanis (2006:528). Däremot visar det sig att etnisk diversifiering ökar risken för att konflikter med lägre intensitet bryter ut (ibid). Collier och Hoeffler (2004:588) finner att samhällen som är heterogena med avseende på etnicitet och religion har mindre risk för inbördeskrig än homogena samhällen. De använder sig även av ytterligare en etnicitetsvariabel, som tar med i beräkningen om det finns en etnisk folkgrupp som utgör en majoritet av befolkningen. Rapporten visar att om så är fallet ökar det risken för utbrott av inbördeskrig.³

Det finns ett samband mellan BNP per capita och risken för inbördeskrig. En tolkning är att fattigdom gör det lättare att rekrytera till ett uppror. Rekryteringen kan även ske till lägre kostnader för rebellerna än om BNP per capita vore högre.

---

³ Dessa två variabler kan således gå emot varandra, vilket gör att den sammanlagda effekten av etnicitet kan vara mycket liten.

Andra faktorer som innebär lägre kostnader för rebellerna och förbättrar möjligheterna till rekrytering, är låg ekonomisk tillväxt och låg utbildningsnivå för män (Collier och Hoeffler 2004:569). Alternativkostnaderna för att delta i ett inbördeskrig blir därför högre i ett land som kännetecknas av hög BNP per capita, ekonomisk tillväxt och utbildningsnivå. Fearon och Laitin (2003a:80) tolkar istället BNP per capita som ett mått på statens relativa styrka eller svaghet, vilket påverkar möjligheterna till uppror. Oavsett vilken tolkning så har det betydelse hur stor BNP per capita landet har.

Som tidigare berörts behöver rebellerna finansiering av något slag och det finns flera tänkbara möjligheter till finansiering. Rebellerna kan finansieras av utomstående aktörer, såsom andra länder eller diaspora, det vill säga personer som emigrerat till ett annat land, men som ger donationer till rebeller i hemlandet. Under kalla kriget finansierades flera inbördeskrig av Sovjetunionen eller USA, men även efter kalla krigets slut kan andra länder finansiera rebeller i ett annat land. Det är dock svårt att avgöra i hur stor utsträckning detta sker och vilken betydelse detta har (Collier et al. 2003:72ff). Resultaten visar att diaspora ökar risken för att inbördeskrig bryter ut. Däremot påverkar inte kalla kriget signifikant risken för utbrott av inbördeskrig (Collier och Hoeffler 2004:574f). Om inte finansiering för rebeller står att finna genom utomstående aktörer, kan de finansieras genom någon form av företagsverksamhet.

“The question then becomes in what types of business activities are rebel organizations likely to be competitive? Unfortunately, the obvious answer is that rebel groups have only one competitive advantage, namely, their possession of an usually large capacity for violence. Thus the business activities to which they are well suited are various forms of extortion rackets or activities that only require military control over a limited territory. These business activities are most commonly associated with the extraction of natural resources” (Collier et al. 2003:75).

Naturresurser kan användas som finansiering av rebeller på flera sätt. Mycket uppmärksamhet har givits åt konfliktdiamanter i Sierra Leone och Angola. I detta fall utvinns och handlar rebellerna själva med naturresursen/-erna i fråga. Det finns emellertid fler exempel än diamanter, som kan användas för finansiering av rebellverksamhet. Frågor av detta slag har även behandlats av Michael Ross. Ross är statsvetare och har bland annat varit delaktig i en rapport till Världsbanken från 2003: ”*Natural Resources and Violent Conflict: Options and Actions*”, där Ian Bannon och Paul Collier är redaktörer. Ross framhåller att gemensamt för de naturresurser som likt diamanter kan komma ifråga för finansiering av rebellverksamhet, är att de (1) bör vara lätta att utvinna; (2) inte kräva för stora investeringar; och (3) generera höga vinster (Ross 2003:30f).

Öppenhet mot omvärlden kan alltså öka risken för inbördeskrig genom att handel med naturresurser kan användas av rebeller för att finansiera sin verksamhet.

Ross påpekar även att finansieringen inte behöver ske genom att rebellerna är direkt involverade i produktionen. De kan också skaffa sig inkomster genom att pressa företag som utvinner naturresurser på pengar (Ross 2003:32ff).

Collier och Hoeffler (2004:588) visar att om ett land är beroende av primärvaror⁴ för sin export, ökar detta risken för inbördeskrig. De tolkar detta som att sådan export ger rebeller en möjlighet till finansiering. Det har dock framförts andra förklaringar till varför länder som är beroende av primärvaror har en större risk för utbrott av inbördeskrig. ”Naturresursförbannelsen” är välkänd i ekonomisk litteratur och innebär att trots att tillgång till naturresurser kan generera tillväxt, är det mycket som tyder på att tillväxten i stället minskar om landet är beroende av naturresurser (Bigsten 2003:82). Staten och dess institutioner kan också försvagas, exempelvis genom att ansvarsutkrävande försvåras och att korruption blir vanligare (Ross 2003:24).

Fearon och Laitin (2003a:87) finner inget stöd för tesen att exportberoende av primärvaror har betydelse för utbrott av inbördeskrig. Däremot är länder med mycket olja mer benägna att ha inbördeskrig. Detta är åter ett mått på en försvagad statsmakt och inte på möjligheter till finansiering av rebeller. De båda förklaringarna behöver dock inte stå emot varandra. Om landet är beroende av export av naturresurser, kan det ge möjligheter för rebeller att finansiera uppror. Eftersom naturresursförbannelsen innebär att ekonomisk tillväxt minskar, kan det också ge möjligheter i form av lägre kostnader för rebellerna och förbättrade möjligheter till rekrytering. Slutligen kan den politiska förklaringen bidra till förståelsen, då en försvagad statsmakt har mindre möjligheter att förhindra uppror.

Anokrati,⁵ som innebär att landet varken är diktatur eller demokrati, är en annan indikator på att staten är svag och ökar risken för inbördeskrig (Fearon och Laitin 2003:85). Möjligheterna för rebellerna att bedriva uppror gynnas av att staten är svag och både saknar diktaturens effektivitet att kväsa oppositionella grupperingar och demokratins förmåga att kanalisera missnöjesyttringar.

---

⁴ Definitionen av primärvaror inkluderar bland annat export av mat och levande djur, drycker och tobak, textilier, gummi och träprodukter, minerala bränslen, smörjmedel, olja, kol och naturgas, animala och vegetabiliska oljor, fetter och metaller utan järnhalt (Fearon 2005:491)

⁵ Begreppet ”anokrati” myntades av den amerikanske statsvetaren och konfliktforskaren Ted Robert Gurr på 1970-talet. Med anokrati menas just ett land som varken är demokrati eller diktatur, med ett system som innehåller både demokratiska och autokratiska delar. Som exempel kan just nämnas länder med inbördeskrig eller andra spänningar, i vilka statsmakten förlorat mycket av sin styrka, som bl a de latinamerikanska stater vilka visserligen kan vara demokratier i formell betydelse, men där väl organiserade narkotikaorganisationer i realiteten tagit över mycket av den politiska makten.

Möjligheterna till uppror gynnas också av att rebellerna har strategiska fördelar, såsom god lokalkännedom i svårtillgänglig terräng samt om befolkningen är utspridd över landet. Fearon och Laitin (2003a:85) menar att risken för utbrott av inbördeskrig ökar om landet till stor del består av berg, medan Collier och Hoeffler (2004:588) finner svagare stöd för bergsterräng. Befolkningstäthet är däremot signifikant. Befolkning har även betydelse i den bemärkelsen att i länder med en stor befolkning ökar risken för inbördeskrig väsentligt.

Slutligen påverkar erfarenhet av tidigare inbördeskrig också risken för nya utbrott, men risken minskar för varje år av fred (Collier och Hoeffler 2007:721). Detta kan tolkas som att kostnaderna för material såsom vapen är högre för rebeller vid ett nytt inbördeskrig, då sådana material måste införskaffas. I ett land, där ett inbördeskrig tidigare utkämpats, kan det fortfarande finnas en del vapen i omlopp. Gamla vapen kan därmed återanvändas och begränsar behovet av att införskaffa nya. Erfarenhet av tidigare inbördeskrig kan dessutom inverka på möjligheten till rekrytering för rebellerna och även minska kostnader för eventuell träning av rekryter. En annan tolkning kan vara att tiden läker alla sår och att tidigare polariseringar mellan etniska eller religiösa grupperingar utjämnas över tid. Tidigare konflikt indikerar rimligtvis politisk instabilitet i landet och Fearon och Laitin (2003a:85) finner att politisk instabilitet signifikant ökar risken för utbrott av inbördeskrig. De har dock operationaliserat politisk instabilitet som regimbyte inom en treårsperiod.

Håvard Hegre och Nicholas Sambanis testar i *"Sensitivity Analysis of Empirical Results on Civil War Onset"* från 2006, stabiliteten i resultaten från flera studier, med avseende på förändringar i de variabler som inkluderas och vilka operationaliseringar som görs.

Nicholas Sambanis, professor i statsvetenskap vid Yale universitetet, publicerade 2004 *"What is Civil War - Conceptual and Empirical Complexities of an Operational Definition"*. Vi återkommer till denna studie i *Bilaga B*, där operationaliseringen av mindre väpnad konflikt och inbördeskrig tydliggörs.

Håvard Hegre, forskare vid norska PRIO:s "Center för studier av inbördeskrig", har tidigare skrivit om kopplingen mellan globalisering och konflikter. Det finns således anledning att återkomma till flera av hans publikationer redan i nästa avsnitt. Håvard Hegre har bland annat publicerat *Development and Liberal Peace: What does it take to be a trading state?*, från 2000 och tillsammans med Ranveig Gissinger och Nils Petter Gleditsch, 2003 skrivit studien *Globalization and Internal Conflict* (publicerad i *Globalization and Armed Conflict*).

Inledningsvis konstaterar författarna att det råder konsensus om att en stor befolkning, erfarenhet av tidigare inbördeskrig och fattigdom ökar risken för att inbördeskrig bryter ut. De påpekar dock att det råder oenighet om vilka fler variabler som har betydelse. Hegre och Sambanis 2006 drar följande slutsats angående vad som påverkar inbördeskrig:

"We confirm that a large population and low per capita income increase the risk of civil war, and this is consistent with many studies of civil war. We have found other robust relationships: civil wars are more likely to occur in countries with recent political instability and inconsistent democratic institutions; countries with small militaries and rough terrain; countries located in war-prone, undemocratic regions; and countries with low rates of economic growth." (Hegre och Sambanis 2006:531).

I **tabell 1** sammanfattas teoretiska begrepp och operationaliseringar av framförallt Collier och Hoeffler (2004) och Fearon & Laitin (2003a). Första kolumnen visar vilket teoretiskt begrepp författarna använt, det vill säga förklaringen till varför en viss variabel påverkar risken för utbrott av inbördeskrig. Kolumn två visar operationaliseringarna av det teoretiska begreppet. De två sista kolumnerna visar om författarna funnit variabeln signifikant och om en ökning i variabeln minskar eller ökar risken för utbrott av inbördeskrig.

2.2 Påverkar öppenhet risken för utbrott av väpnade konflikter inom stater?

2.2.1 Teoretiska förklaringar

Under de senaste årtiondena har handeln ökat snabbt, och både förespråkare för, såväl som kritiker mot, globalisering menar att en ökad handel får stora konsekvenser. Globalisering är givetvis ett bredare begrepp och innefattar fler områden än handel. Vidare är globalisering heller inget nytt fenomen, men tiden efter 1950 har karaktäriserats både av ökad handel och av en liberalisering av reglerna för handel (Bigsten 2003:19ff).

Öppenhet mot omvärlden genom handel kan påverka risken att inomstatliga konflikter bryter ut på flera sätt. Inom ämnen som internationella relationer används flera teorier för att förstå varför konflikter bryter ut. Däribland återfinns liberala idéer och bland annat Montesquieu och Kant har framfört idén att handel främjar fred (Schneider et al. 2003:3). Kärnan i denna idé går ut på att länder tjänar på att ha större marknader. Det blir därmed kostsamt att föra krig mot varandra, vilket i sin tur leder till fred. I ett vidare perspektiv antas handel också främja förståelse mellan grupper av människor och på så sätt minska risken för konflikter (Hegre 2000:5). Den liberala idén om att handel främjar fred är dock inte oemotsagd.

Tabell 1: Teoretiska begrepp och operationaliseringar

Teoretiskt begrepp	Operationalisering	Collier & Hoeffler (2004)	Fearon & Laitin (2003a)
Politiska missförhållanden	Grad av demokrati	Ej signifikant	Ej signifikant
	Ekonomisk ojämlikhet	Ej signifikant	Ej signifikant
	Politiska rättigheter	Ej signifikant	Ej signifikant
	Religiös heterogenitet	Ej signifikant	Ej signifikant
	Etnisk heterogenitet	Minskar	Ej signifikant vid inbördeskrig, ökar vid mindre väpnad konflikt (Hegre & Sambanis 2006:528)
	Etnisk majoritet	Ökar	
Svag/stark stat	BNP per capita		Minskar
	Export av olja		Ökar
	Anokrati		Ökar
Rebellers alternativkostnader	BNP per capita	Minskar	
	Ekonomisk tillväxt	Minskar	
	Utbildning för män	Minskar	
Rebellers Kostnader	Tidigare konflikt	Ökar	
Rebellers finansiering	Diaspora	Ökar	
	Fientliga länder	Ej signifikant	
	Export av primärvaror	Ökar	
Rebellers strategiska fördelar	Yta täckt av berg	Ökar (svagt stöd)	Ökar
Befolkning	Befolkningstäthet	Ökar	Ökar
	Population	Ökar	Ökar
Politisk instabilitet	Regimbyte		Ökar

Tabellkommentar: Vid de fall författarna inte testat variabeln, alternativt använt ett annat teoretiskt begrepp, har fältet lämnats tomt.

Det finns andra teorier om att handel kan leda till konflikter, i synnerhet om det råder ett ojämlikt förhållande mellan de handlande länderna (Schneider et al. 2003:5ff).

I ovanstående resonemang syftar de liberala idéerna till att förklara att handel minskar risken för konflikter *mellan* stater, men kan detta även appliceras på konflikter *inom* stater? Forskningen har hittills till stor del koncentrerats på de förra, men då de flesta konflikter idag sker inom stater, kan det vara intressant att också inkludera de senare.

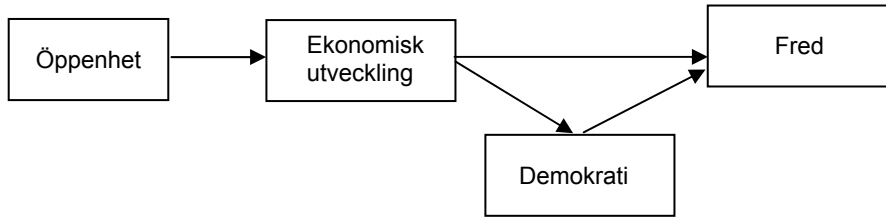
”Similarly, our focus on conflict has been narrow, by considering almost exclusively the impact of trade on interstate conflict. In the future we also have to focus on how trade affects the likelihood of civil war.” (Schneider et al. 2003:26).

Citatet ovan återfinns i *Globalization and Armed Conflict*, från 2003, med Gerald Schneider, Katherine Barbieri och Nils Petter Gleditsch som redaktörer. De flesta kapitlen i denna bok handlar om konflikter mellan stater, men i ett kapitel diskuterar Håvard Hegre, Ranveig Gissinger och Nils Petter Gleditsch kopplingen mellan globalisering och inbördeskrig. Författarna applicerar den liberala teorin på inomstatliga konflikter. De jämför sedan empiriskt vilken modell som har bäst bärkraft; en modell baserad på den liberala idén om att handel främjar fred, och en annan där en öppen ekonomi kan leda till ojämnlighet, inte bara mellan utan också inom länder, vilket i sin tur leder till ökad risk för inomstatliga konflikter (Hegre et al. 2003:252ff). Empirin redogör vi för senare i kapitlet, men Hegre et al. (2003) sammanfattar teoretiskt den liberala modellen på följande vis:

”An open economy leads to a higher level of economic development. In turn, this leads to peace, both directly and through the promotion of democracy.” (Hegre et al. 2003:253).

Bilden av den liberala modellen ovan är förenklad och det finns flera inriktningar inom den liberala skolan. Kärnan i de liberala idéerna kan dock hjälpa till att urskilja några av de mekanismer som gör att öppenhet mot omvärlden genom handel påverkar risken för inomstatliga konflikter. Mekanismerna som synliggörs ovan är att öppenhet indirekt främjar fred genom att ekonomisk utveckling gynnas, vilket minskar risken för konflikter. Ekonomisk utveckling i sin tur främjar fred- både direkt och indirekt, genom att det gynnar demokratisering. Den liberala modellen illustreras av **Figur 1** nedan (se överst nästa sida).

Om man i detta sammanhang beaktar vilka omständigheter som ger rebeller möjlighet till att starta ett uppror, kan en tolkning vara att rebeller har större möjligheter att starta ett uppror när förtryck och bristande respekt för mänskliga rättig-

Figur 1: Den liberala modellen

Kommentar: Figuren är baserad på figur 13.1 i Hegre et al. (2003:253).

heter råder. Detta eftersom olika slag av missnöjesyttringar kan kanaliseras i ett demokratiskt system utan att ett inbördeskrig behöver bryta ut. I de empiriska studier som tidigare nämnts, minskar demokrati dock inte signifikant risken för att konflikter inom stater bryter ut. Däremot har det visat sig att i länder med anokrati ökar möjligheterna till uppror. Det är knappast troligt att öppenhet för handel påverkar ett anokratiskt styre, däremot kan handel ha effekt under kontroll för anokrati. Exempelvis genom att staten är försvagad på det sätt som en anokratisk stat ofta är.

Öppenhet mot omvärlden genom handel kan dock tänkas påverka rebellernas möjligheter till rekrytering och även kostnaderna för rebellerna. Detta eftersom öppenhet förutsätts påverka ekonomisk utveckling. Kostnaderna för konflikter med lägre intensitet är lägre än kostnaderna för ett inbördeskrig. Detta innebär att öppenhet troligen har en mindre effekt på mindre väpnade konflikter än för inbördeskrig. Rebellers drivkraft kan dock variera, och en svag ekonomisk utveckling kan generera missnöje med den politiska regimen och därmed underlätta rekrytering. Det kan dock också vara ett uttryck för girighet, då en svag ekonomisk utveckling kan ge ekonomiska incitament att delta på rebellernas sida.

Tanken om att öppen handel leder till ekonomisk utveckling har fått genomslag i svensk utrikespolitik. I den tidigare nämnda propositionen från 2002 om svensk utvecklingspolitik påpekas att:

”Öppen handel skapar utvecklingsmöjligheter för fattiga länder när de ges tillträde till globala marknader och får tillgång till billiga varor. Många utvecklingsländer är små ekonomier. Öppenhet och handelsutbyte är avgörande för att möta de behov som finns och för att förstärka tillväxt och utveckling. Allt fler länder har insett vinsterna av öppenhet. Protektionism hindrar fortfarande många länder från att ta del av alla de fördelar som globaliseringen medför.” (Proposition 2002/03:122, sidan 16)

Kritiker till globalisering, däribland Attac, framför att nuvarande världsordning missgynnar de fattiga. På hemsidan för Attac Sverige kan man läsa följande:

”Världen behöver rättvisa handelsregler, inte de nuvarande som gynnar de rika och missgynnar de fattiga. De rika använder olika typer av maktmedel för att utforma reglerna till sin fördel.” (<http://attac.se/attac/handel>, 2008-01-02.)

Enligt Attac's resonemang kan öppenhet genom handel påverka risken för utbrott av inomstatliga konflikter olika, beroende på om landet är fattigt eller rikt. Rika länder gynnas av handel och för dessa kan öppenhet minska risken för att konflikter bryter ut inom landet. Fattiga länder missgynnas däremot av ökad öppenhet genom att de blir ännu fattigare. Detta innebär att öppenhet istället ökar risken för att inomstatliga konflikter bryter ut.

Slutenhet mot omvärlden kan skapa möjligheter till finansiering av rebeller. Detta genom att vinsterna av illegala aktiviteter, såsom smuggling, troligare är större i slutna länder, än i länder som är öppna för omvärlden genom handel (de Soysa 2002:401). Även om länder är öppna för handel kan ett beroende av primärvaruexport skapa finansieringsmöjligheter för rebeller. Utifrån förklaringen att rebeller på olika sätt kan utnyttja export av primärvaror för att finansiera sina uppror, borde effekten skilja sig åt beroende på konfliktens intensitet. Inbördeskrig kräver mer resurser för rebeller än en mindre väpnad konflikt, där finansiering inte är av lika avgörande betydelse för möjligheten till uppror. Detta borde också vara fallet om man betonar förklaringen att beroende av primärvaror minskar den ekonomiska tillväxten och ger möjligheter för rebeller i form av lägre kostnader, samt att rekrytering underlättas. Mindre väpnade konflikter med lägre intensitet än inbördeskrig kräver inte lika många rekryter vilket troligen innebär lägre kostnader för rebellerna.

Om man i stället betonar den politiska förklaringen – att konflikter inom stater ytterst beror på att staten är svag – kan ett beroende av primärvaruexport påverka statens sätt att fungera. Utifrån detta resonemang borde ett beroende av export av primärvaror påverka risken för utbrott av inbördeskrig, såväl som konflikter med lägre intensitet. Det kan dock vara fallet att en försvagad statsmakt klarar av att avvärja en mindre väpnad konflikt, men har mindre möjligheter att förhindra att ett inbördeskrig bryter ut.

2.2.2 Empiriska samband och förklaringar

De flesta studier huruvida öppenhet mot omvärlden påverkar risken för konflikter fokuserar, som tidigare påpekats, på mellanstatliga konflikter. De få studier som har gjorts rörande inomstatliga konflikter ger inga entydiga svar.

I den andra delen av *State Failure Task Force Report* från 1998 hävdas att öppenhet genom handel i allra högsta grad påverkar risken för utbrott av konflikter inom stater. Det finns ett negativt samband: ju öppnare ett land är, desto mindre risk för utbrott av konflikt inom landet. Rapporten var sponsrad av den amerikanska regeringen och del av ett projekt för att bygga upp en databas om de politiska konflikter som kan leda till att staten faller samman. Rapporten är författad av Daniel C. Esty, Jack Goldstone, Ted Robert Gurr, Barbara Harff, Pamela T. Wurko, Alan N. Unger och Robert S. Chen.

Även Indra de Soysa finner i *Paradise Is a Bazaar? Greed, Creed, and Governance in Civil War, 1989-1999*, från 2002, att öppenhet minskar risken för att inomstatliga konflikter bryter ut. Hegre et al. (2003) och Elbadawi och Hegre (2003) menar i stället att det endast finns ett indirekt samband. Detta genom att öppenhet påverkar den ekonomiska utvecklingen som i sin tur minskar risken för att konflikter inom stater bryter ut. Tidigare nämnda Fearon och Laitin (2003a) finner inget samband mellan öppenhet och minskad risk för inbördeskrig, under kontroll för andra relevanta variabler, särskilt folkmängd.

Ett stort problem med att jämföra slutsatserna från ovanstående studier är att författarna använder sig av olika definitioner av inomstatliga väpnade konflikter, samt olika mått på konfliktens intensitet. I *State Failure* (1998), de Soysa (2002) och Elbadawi och Hegre (2003) inkluderas även konflikter med lägre intensitet, med minst 25 stridsrelaterade dödsfall, medan Hegre et al. (2003) och Fearon och Laitin (2003a) använder den vanligare definitionen av inbördeskrig med minst 1000 stridsrelaterade dödsfall. Vidare skiljer sig ovan nämnda studier åt vad gäller vilka år som studeras, antal länder som inkluderas, samt hur många inomstatliga konflikter som inkluderas i analysen.

State Failure-rapporten (1998) syftar till att undersöka vilka faktorer som kan påverka att stater bryter samman. Den beroende variabeln i rapporten är vad författarna just kallar för ”*state failure*”. Detta är ett vidare begrepp än inbördeskrig och innefattar bland annat revolutionära och etniska krig, instabila regimer och folkmord. Till skillnad från vår definition av väpnad konflikt, inkluderas således även ensidigt våld. Studien bygger på perioden 1955-1994 och testar 75 variabler som kan tänkas påverka risken för att stater bryter samman. Slutsatsen är att länder med hög levnadsstandard, demokrati och att de är öppna mot omvärlden genom handel, har lägre risk för att bryta samman.

Ovanstående slutsatser har dock blivit ifrågasatta. Gary King och Langche Zeng gör i *Improving Forecasts of State Failure* från 2001 en omfattande genomgång av rapporten och synliggör flera metodologiska brister. Bland annat kritiserar att rapporten använder ett alltför heterogent mått på ”*state failure*”. Framtida studier rekommenderas därför att använda sig av olika modeller, där den beroende variabeln delas upp (King och Zeng 2001:625). Detta är något vi tar fasta på, men vi kan i denna rapport inte undersöka alla möjligheter av politiskt våld, utan utelämnar bland annat olika former av ensidigt våld. King & Zeng (2001) drar slut-

satsen att det endast är en hög nivå av öppenhet, som påverkar risken för att staten bryter samman (King och Zeng 2001:653).

Varken Hegre et al. (2003) eller Elbadawi & Hegre (2003) finner dock någon negativ direkt effekt av öppenhet för risken att konflikter inom stater bryter ut. Författarna har globalisering som utgångspunkt när de undersöker om öppenhet för handel påverkar risken för inomstatliga konflikter.

Elbadawi & Hegre (2003) jämför två modeller, där den första modellen representerar vad förespråkare för globalisering hävdar: att öppenhet antas leda till fred genom ökad ekonomisk tillväxt. I den andra modellen förväntas i stället öppenhet öka risken för väpnade konflikter. Detta genom att öppenhet ökar sårbarheten för ekonomiska chocker – ett argument framfört av många kritiker till globalisering (Elbadawi och Hegre 2003:1). Författarna undersöker inomstatliga konflikter med minst 25 stridsrelaterade dödsfall (Elbadawi & Hegre 2003:10). Slutsatsen av dessa undersökningar är att handel minskar risken för inomstatliga konflikter indirekt, via ekonomisk tillväxt, medan sårbarheten för ekonomiska chocker inte påverkar risken för konflikt (Elbadawi och Hegre 2003:20).

Hegre et al. (2003) finner att olika mått på öppenhet påverkar vilka slutsatser som kan dras när de undersöker inbördeskrig, det vill säga konflikter med en högre intensitet.

När de använder Sachs och Warners (1995) mått på öppenhet⁶, finner de en indirekt effekt av öppenhet via ekonomisk tillväxt. När de däremot operationaliserar öppenhet som total handel dividerat med BNP kan inga slutsatser dras. Detta eftersom det är oklart om åt vilket håll kausaliteten går: får länder som är mer öppna genom handel högre tillväxt, eller innebär högre tillväxt att länder handlar mer med varandra? Vidare finner författarna inget stöd för att ökad ekonomisk ojämlikhet påverkar risken för inbördeskrig (Hegre et al. 2003:272).

---

⁶ Sachs och Warners mått på öppenhet handlar mer om handelsrestriktioner än handelsintensitet, då de definierar en ekonomi som öppen när följande kriterier är uppfyllda:

- 1) icke tullrelaterade handelshinder täcker mindre än 40 % av handeln;
- 2) medeltullsatsen är mindre än 40 %;
- 3) den svarta marknadens växelkursnivå skiljer sig från den officiella med mindre än 20 %;
- 4) landet är icke-socialistiskt; samt
- 5) det finns inget statligt exportmonopol (Sachs & Warner, 1995:22ff).

Problemet med det här mer komplexa måttet är att hitta data på t.ex. medeltullsatsen, samtidigt som det kan vara svårt att hitta ett koherent mått på icke tullrelaterade hinder och således är det svårt att jämföra dessa (Branson et al.1998:44).

2.3 Frågeställningar

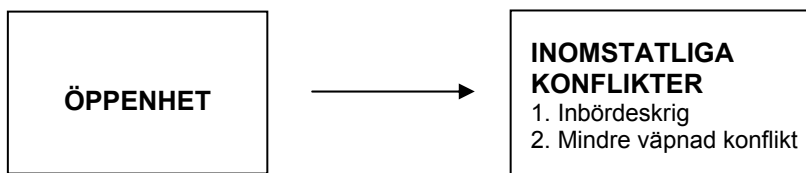
Med hjälp av tidigare forskning kan vi nu formulera frågeställningar för att utveckla vårt syfte - att empiriskt undersöka om, och under vilka omständigheter, öppenhet mot omvärlden genom handel påverkar risken för utbrott av väpnade konflikter inom stater, samt om denna effekt beror på konfliktens intensitet.

1. Har länder som är öppna för omvärlden genom handel mindre risk för utbrott av inbördeskrig?
2. Har länder som är öppna för omvärlden genom handel mindre risk för utbrott av mindre väpnade konflikter?
3. Innebär olika nivåer av öppenhet även olika grad av risk för att väpnade konflikter inom stater bryter ut?
4. Gynnas rika länder mer än fattiga länder av öppenhet genom handel, vad gäller risker för utbrott av väpnade konflikter inom stater?
5. Innebär olika nivåer av primärvaruexport även olika grad av risk för att väpnade konflikter inom stater bryter ut?

Fråga ett och två utgår båda från idén om att handel gynnar fred och detta antagande har fått stort genomslag i politiken och var/är bland annat av stor betydelse för det europeiska samarbetet och bildandet av EU (Regeringens skrivelse 1998/99:59 ”Öppen handel – rättvisa spelregler”, sidan 8). Konflikter mellan länder är numera inte särskilt vanliga, mer vanligt förekommande är konflikter inom länder. Kan öppenhet mot omvärlden genom handel också förebygga inomstatliga konflikter? I en rapport från regeringskansliet konstateras:

”Men, kanske viktigast av allt, både handel och bistånd kan gynna social och ekonomisk utveckling, demokratisering och respekt för mänskliga rättigheter – själva grundförutsättningarna för fred.” (En samlad svensk globaliseringspolitik, 2001:45)

I ovanstående citat kan utläsas att handel (och bistånd) leder till en positiv utveckling inom ett flertal områden, som av regeringskansliet synliggörs som avgörande faktorer för fred. Tidigare i kapitlet konstaterades att forskare inte är eniga om handel minskar risken för inomstatliga konflikter. Det är dock svårt att jämföra slutsatserna i tidigare forskning, eftersom olika mått på konflikters intensitet används. Det är därför intressant att i samma studie undersöka huruvida öppenhet genom handel, minskar risken för utbrott både av inbördeskrig och av konflikter med lägre intensitet. De första två frågorna illustreras i **Figur 2**. (se överst nästa sida)

Figur 2: Öppenhet och utbrott av inomstatliga konflikter

Figur 2 illustrerar att öppenhet påverkar risken för att inomstatliga konflikter bryter ut. Mellan de två frågeställningarna finns ett negativt samband, det vill säga att hög och ökande öppenhet *minskar* risken för att konflikter inom stater bryter ut. Pilen kan lika gärna peka åt andra hållet, då ett land som befinner sig i konflikt förmodligen har en minskande handel med andra länder.

Vi undersöker dock *utbrott* av konflikter inom stater och inte pågående konflikter. För att ytterligare minska risken för endogenitet⁷ är flera av de oberoende variablerna laggade ett år. Undantag är de oberoende variabler som inte förändras eller förändras långsamt över tid. Detta innebär att om en konflikt exempelvis bryter ut 1980, kopplas det i regressionsanalysen till flera av de oberoende variablerna för 1979. Det är inte troligt att handeln under 1979 påverkas av att en konflikt bryter ut 1980. Konflikten kan dock föregås av politisk instabilitet och detta behöver vi kontrollera för i vår statistiska modell. Vi inkluderar en variabel ”tidigare konflikt”, som ett mått på politisk instabilitet.

Om öppenhet genom handel minskar risken för att konflikter inom stater bryter ut, är det intressant att undersöka under vilka omständigheter, vilket frågorna tre, fyra och fem fokuserar på. Effekten av öppenhet kan variera och vi vill förtydliga om och hur effekten av öppenhet förändras, vid olika nivåer av öppenhet eller genom att öppenhet samspekar med BNP per capita och export av primärvaror.

⁷ I ekonomiska modeller skiljer man mellan inre och yttre faktorer. Beror en förändring på yttre förhållanden kallas den för exogen, om det är inre förhållanden för endogen. Ett problem – endogenitet – vad gäller de endogena variablerna är dock att det kan finnas flera slag av kausalitet, så att det inte bara är de oberoende variablerna som påverkar den beroende variabeln, utan också att de oberoende variablerna genom en sorts feedback-mekanism påverkar den beroende variabeln.

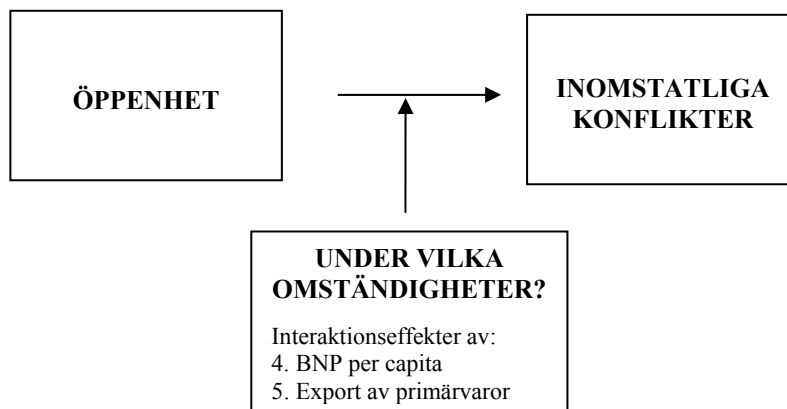
Fråga tre kan relateras till att King och Zeng (2001:653) har funnit att öppenhet påverkar risken för att staten bryter samman endast vid en hög nivå av öppenhet, vilket vi undersöker genom att inkludera öppenhet i kvadrat. Om koefficienten för öppenhet är positiv medan koefficienten för den kvadrerade variabeln är negativ, innebär detta att risken för konflikter ökar vid låga nivåer av öppenhet och minskar vid höga nivåer av öppenhet. Med andra ord, om ett land har lite utrikeshandel ökar risken för konflikt, medan om landet i högre utsträckning handlar med andra länder, minskar i stället risken.

Förhållandet mellan ”öppenhet” – ”inomstatliga konflikter”, såsom det illustreras i [Figur 2](#), påverkas även av de omständigheter som råder, på det sätt som visas av [Figur 3](#). I figuren illustreras interaktionseffekter av BNP per capita och export av primärvaror, vilket är fokus för fråga fyra och fem.

De effekter öppenhet har på risken för utbrott av inomstatliga konflikter, är kanske inte enbart är additiv. Effekten kan förändras av vissa förhållanden, som hur rikt eller fattigt ett land är och hur stor andel av exporten som består av primärvaror. Vi dessa undersöker interaktionseffekter genom att multiplicera öppenhet med variabeln BNP per capita och variabeln export av primärvaror.

Figur 3: Interaktionseffekter av BNP per capita och primärvaruexport

Interaktionseffekterna kan förstärka, försvaga eller ge en omvänd effekt av öppenhet, vad gäller risken för att inomstatliga konflikter bryter ut. Om inga interaktionseffekter kan upptäckas, innebär detta att effekterna av de oberoende vari-

ablerna på de beroende variablerna är additiva. Således påverkar öppenhet genom handel, BNP per capita och primärvaruexport, var för sig risken för utbrott av inomstatliga konflikter. Öppenhet minskar i detta fall risken för konflikter, oavsett hur stor BNP per capita landet har eller hur stor andel av exporten som består av primärvaror.

Det kan dock vara möjligt att effekten av öppenhet beror på hur rikt eller fattigt landet är, vilket är fokus för **fråga fyra**. Om öppenhet minskar konfliktrisen, kan effekten av öppenhet förstärkas vid höga BNP per capita-nivåer och försvagas vid låga nivåer. Tänkbart är också att det kan vara en omvänd effekt: öppenhet minskar risken för utbrott av inomstatliga konflikter endast då landet är rikt, medan risken i stället ökar om landet är fattigt. Enligt ett sådant resonemang gynnas således rika länder mer än fattiga länder av handel, när det gäller risker för konflikter. Detta skulle i så fall ge stöd bland annat åt Attac, som hävdar att nuvarande regler för handel missgynnar de fattiga länderna.

Bakgrunden till **fråga fem** är att Collier och Hoeffler (2004) drar slutsatsen att export av primärvaror utgör en möjlighet till finansiering för rebeller. Frågan är därför om effekten av öppenhet genom handel, vad gäller konfliktrisk, påverkas av hur stor andel av BNP som består av primärvaruexport. Detta innebär att även om handel minskar risken för utbrott av konflikt, kan denna effekt försvagas om landet är beroende av primärvaruexport. Även när det gäller export av primärvaror kan det vara en omvänd effekt. Med andra ord handel minskar risken för konflikt endast om andelen primärvaruexport av BNP är låg, medan handel istället ökar konfliktrisen, om landet är beroende av primärvaruexport. Förändras därför effekten av öppenhet vad gäller risken för utbrott av inomstatlig konflikt, vid olika nivåer av primärvaruexport?

2.4 Operationaliseringar

För att kunna besvara våra frågeställningar med hjälp av en statistisk metod måste ett antal operationaliseringar göras. Utifrån tidigare forskning har nedanstående variabler utkristalliserats som viktiga för förståelsen av inbördeskrig. För mer diskussion av variablerna samt datamaterialet, se *Bilaga A* och *Bilaga B*.

2.4.1 Beroende variabler

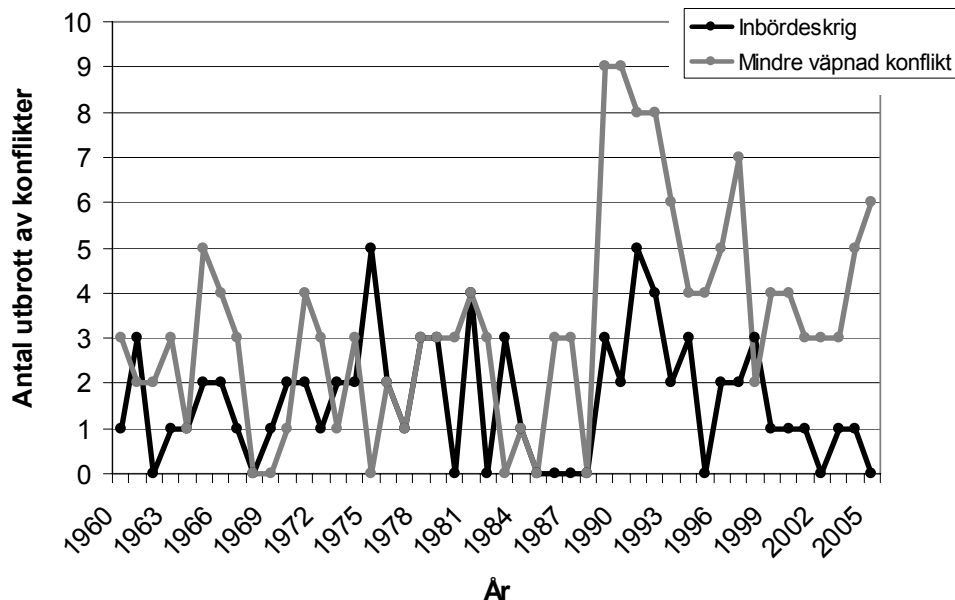
Vi undersöker både utbrott av inbördeskrig och av mindre väpnad inomstatlig konflikt under åren 1960-2005. Vi har valt att använda data från UCDP/PRIO *Armed Conflict Dataset*, version 4, 2007 av Gleditch et al. (2002). Inbördeskrig definieras som en väpnad konflikt, där antal stridsrelaterade döda uppgår till

minst 1000 under något år konflikten pågår. De stridsförande parterna är staten och en eller flera oppositionsgrupperingar. I en mindre väpnad konflikt är de stridsförande parterna desamma, men intensiteten uppgår till mellan 25 och 999 stridsrelaterade dödsfall per år. Med dessa definitioner skapar vi två dummyvariabler, det vill säga dikotoma variabler, som antar värdet "ett" när konflikten bryter ut, och värdet "noll" om inget utbrott sker.

I **figur 4** illustreras utbrott av inbördeskrig och mindre väpnad konflikt mellan 1960-2005. Totalt bryter det ut 74 inbördeskrig och 157 mindre väpnade konflikter under perioden. Figuren synliggör dock enbart utbrott av konflikt. För vilka konflikter som pågår i världen mellan 1960-2005, se figur 5 och 6 i kapitel 4: Slutsatser och diskussion.

Se vidare i *Bilaga B* för mer information om definition, kodning och data. I *Bilaga B* återfinns en detaljerad lista över vilka inomstatliga konflikter som inkluderas. Vi jämför även med hur andra författare har kodat inbördeskrig.

Figur 4: Utbrott av inomstatliga konflikter 1960-2005

2.4.2 Oberoende variabler

De ekonomiska variabler som inkluderas är öppenhet mot omvärlden, export av primärvaror, BNP per capita, utbildning för män samt ekonomisk tillväxt.

Öppenhet mot omvärlden genom handel definieras som handelsintensitet och mäts genom landets totala handel (export + import) dividerat med BNP. Denna variabel inkluderas även i kvadrat för att se om det finns ett samband som inte är linjärt. Genom att föra in den kvadrerade variabeln kan vi se om effekten av öppenhet genom handel på risken för konflikter inom stater är olika beroende på handelsnivån.

*Export av primärvaror*⁸ kan räknas som mått på finansiering för rebeller såväl som att staten är svag och operationaliseras som hur mycket av landets BNP som utgörs av export av primärvaror. Även denna variabel inkluderas i kvadrat, då Collier och Hoeffler (2004) menar att sambandet är icke-linjärt.

BNP per capita mäts i 2000 års dollarvärde och *Utbildning för män* visar antalet år av utbildning i genomsnitt, för männen i landet. *Ekonomisk tillväxt* mäts som årlig förändring av BNP i procent.

Variablerna BNP per capita, utbildning för män och ekonomisk tillväxt kan påverka kostnaderna samt möjligheterna till rekrytering för rebellerna. Låga nivåer av BNP per capita kan även vara ett tecken på att staten är svag. För att se om det finns några interaktionseffekter mellan öppenhet, som är fokus för rapporten, och andra ekonomiska variabler, har vi inkluderat öppenhet multiplicerat med BNP per capita, samt öppenhet multiplicerat med export av primärvaror. Genom att göra detta undersöker vi möjligheten av att effekten av öppenhet är olika beroende på hur rikt landet är, samt om effekten av öppenhet skiljer sig åt vid olika nivåer av primärvaruexport.

De politiska variabler som undersöks är demokrati, anokrati och etnisk diversifiering.

Demokrati; vi skapar en dummyvariabel för om landet är demokratiskt, som antar värdet "ett" om landet kan anses som demokratiskt och "noll" om landet inte är demokratiskt. Vi använder oss också av en demokrativariabel som går mellan 1 och 10, där 10 är ett helt demokratiskt samhälle, och 1 ett helt odemokratiskt samhälle.

Anokrati, som innebär att landet varken är demokrati eller diktatur, är ett mått på om staten är svag. Vi skapar även här en dummyvariabel som antar värdet "ett" om landet är en anokrati, och "noll" om landet inte är en anokrati.

---

⁸ För en definition av primärvaror, se not 3 på sidan 19.

För att kontrollera för om motivet för rebeller kan vara missnöje på grund av etniska missförhållanden inkluderas *etnisk diversifiering*, som går mellan 0 och 1, där ju närmare 1 värdet för landet är, ju mer etniskt diversifierat är landet.

Vi undersöker också ett antal demografiska variabler, som population och populationsdensitet. *Population* är en central kontrollvariabel, eftersom befolkningsrika länder är mindre öppna och har fler väpnade konflikter. Population mäts genom hur stor befolkning det är i landet vid den aktuella tidpunkten. *Populationsdensitet* visar befolkning dividerat på kvadratkilometer, och inkluderas för att se huruvida befolkningstätheten påverkar risken för utbrott av inbördeskrig.

De övriga variabler som inkluderas är erfarenhet av tidigare konflikt, landyta täckt av berg, regioner samt om konfliktens utbrott är under kalla kriget.

Erfarenhet av tidigare konflikt är ett mått på politisk instabilitet och är en dummyvariabel som antar värdet "ett" om landet har haft inbördeskrig de senaste fem åren och "noll" om landet inte har haft det. För att se om det blir någon skillnad ju längre tid det var sedan föregående konflikt har vi även skapat en dummyvariabel för om landet har haft ett pågående inbördeskrig de senaste tio åren.

Landyta täckt av berg definieras av hur många procent av landet som är täckt av berg och kan visa på strategiska fördelar för rebellgrupper.

Regioner; för att se om det finns skillnader mellan olika regioner som inte fångats upp i de andra variablerna har vi skapat regiondummys. Vi delar in världens länder i Östeuropa, Asien, Mellanöstern och Nordafrika, Latinamerika och Karibien, Afrika söder om Sahara, samt Västeuropa och Nordamerika.⁹

Slutligen har vi skapat en dummy för *kalla kriget* som visar om risken för utbrott av inbördes väpnade konflikter minskar eller ökar i och med kalla krigets avslut, vilken antar värdet "ett" om utbrottet av den väpnade konflikten skett innan 1991.

---

⁹ För att se vilka länder regionerna inkluderar, se *Bilaga E*.

3 Resultatredovisning

I detta kapitel presenterar vi våra resultat. Se *Bilaga A* för en beskrivning av den metod som använts för att erhålla dessa resultat. Först redovisas beskrivande statistik. Därefter redovisas resultatet av logit-regressionerna. Vi börjar med att redovisa om öppenhet minskar risken för utbrott av inbördeskrig och konflikter med lägre intensitet, under kontroll för andra relevanta faktorer. Efter detta redovisas under vilka omständigheter öppenhet mot omvärlden genom handel påverkar risken för att inbördeskrig bryter ut. Slutligen kontrollerar vi om våra resultat är känsliga för förändringar i kodningen av inbördeskrig och kontrollerar för regioner och kalla kriget.

3.1 Beskrivande statistik

I **Tabell 2** och **Tabell 3** beskrivs datamaterialet och de två tabellerna har även utformats på ett likartat sätt.

Första kolumnen visar de variabler som definierats i slutet av förra kapitlet; Berorande variabler är utbrott av inbördeskrig i tabell 2 och utbrott av mindre väpnad konflikt i tabell 3. De oberoende variablerna är följande: öppenhet i procent av BNP, BNP per capita i 2000 års dollar, antal år män går i skolan, tillväxt i procent, export av primärvaror dividerat med BNP, population, populationsdensitet, procent av landet som är täckt av berg, etnisk diversifiering, demokrati, anokrati, om landet haft inbördeskrig de senaste fem åren och slutligen om landet har haft inbördeskrig de senaste tio åren.

Den andra kolumnen visar antalet observationer (obs), det vill säga hur många värden som finns i datamaterialet. Vi kan se att det finns 2345 observationer i första modellen med BNP per capita, och 2050 i den andra med utbildning. Den tredje kolumnen visar medelvärdet på variablerna för observationerna. Den fjärde kolumnen visar det minsta värde (min) en observation antar i datamaterialet och den femte visar det högsta värde (max) som kan antas. Den sjätte kolumnen visar medelvärdet på variabeln när landet har ett utbrott av inbördeskrig, vilket är fallet i 25 av observationerna (n=25). Den sjunde kolumnen visar medelvärdet när landet inte har ett utbrott av inbördeskrig, vilket är 2320 av observationerna (n=2320). Den sista kolumnen visar slutligen skillnader i medelvärdet. Det vill säga om det finns en statistiskt signifikant skillnad på variablerna om landet har utbrott av inbördeskrig, eller om landet inte har utbrott av inbördeskrig.

Av **Tabell 2** kan utläsas att det endast är ”0,011” – dvs 1,1 % - av alla observationer som har haft utbrott av inbördeskrig. Variabeln antar värdet 1 om inbördeskrig bryter ut och 0 om inte något utbrott sker. Öppenhet mot omvärlden ge

Tabell 2: Beskrivande statistik för utbrott av inbördeskrig

Variabel	Obs	Medel- värde	Min	Max	Medel- värde vid inbör- deskrig (n=25)	Medel- värde utan inbör- deskrig (n=2320)	Skillnader i medelvärde $\Pr(T > t)$
Utbrott av inbördeskrig	2345	0,011	0	1	1	0	
Öppenhet i procent	2345	62,558 (33,128)	6,320	251,139	42,149 (3,725)	62,778 (0,689)	0,002***
BNP/capita i 2000 års dollar	2345	6664,329 (8178,126)	97,548	40 051,670	1118,161 (274,626)	6724,094 (170,253)	0,001***
Utbildning för män i år	2050	5,873 (2,956)	0,236	12,452	4,107 ^a (0,270)	5,873 ^b (0,0653)	0,005***
Ekonomisk tillväxt i procent	2345	3,827 (4,798)	-30,9	35,625	4,722 (0,775)	3,817 (0,010)	0,349
Export av primär- varor/BNP	2345	0,137 (0,134)	0,002	1,154	0,119 (0,014)	0,138 (0,003)	0,501
Population	2345	3,21e+07 (1,01e+08)	228921	1,24e+09	1,04e+08 (4,12e+07)	3,13e+07 (2066519)	0,000***
Populationsdensitet per km ²	2345	89,106 (126,060)	1,094	875,362	94,876 (17,618)	89,044 (2,625)	0,818
Procent land täckt av berg	2345	15,005 (18,756)	0	94,3	20,46 (3,520)	14,946 (0,390)	0,144
Etnisk diversifiering	2345	0,412 (0,269)	0,002	0,908	0,494 (0,039)	0,411 (0,006)	0,123
Demokrati	2345	0,507 (0,500)	0	1	0,4 (0,1)	0,508 (0,010)	0,282
Anokrati	2345	0,111 (0,315)	0	1	0,2 (0,082)	0,110 (0,007)	0,156
Inbördeskrig senaste 5 åren	2345	0,036 (0,186)	0	1	0,32 (0,095)	0,033 (0,004)	0,000***
Inbördeskrig senaste 10 åren	2345	0,064 (0,246)	0	1	0,36 (0,098)	0,061 (0,005)	0,000***

Tabellkommentar: Värdena är avrundade till tre decimaler. Inom parantes anges standardavvikelser för kombinerade medelvärden, medan för medelvärden vid och utan utbrott av inbördeskrig anges standard- fel. *** visar på signifikansnivå på 1 %. Oberoende variabler är laggade ett år, förutom utbildning för män, då denna variabel inte förändras så mycket från år till år. Etnisk diversifiering och yta täckt av berg är inte heller laggade, då dessa är konstanta över tid. Inbördeskrig de senaste åren är av naturliga skäl inte heller laggad. ^a I urvalet med utbildning för män inkluderas 22 inbördeskrig. ^b Antal observationer utan inbördeskrig är 2028

nom handel har ett medelvärde på ”62,558”. Detta betyder att för de 2345 observationerna uppgår den totala handeln i genomsnitt till 62,6% av BNP. Det är stor skillnad mellan minsta och högsta värdet för vårt mått på öppenhet. Det kan noteras att det lägsta värdet, 6,3 % av BNP, uppvisar Ghana 1982. Det högsta värdet, 251 % av BNP har Bahrain år 1981. Det kan låta konstigt att ha en andel av BNP som är högre än 100 %, men då import brukar räknas som ett negativt värde som minskar BNP, medan export ökar BNP, kan export plus import genom BNP vara högre än BNP¹⁰. Bahrain är ett litet ö-land med endast olja som naturresurs. Oljeexporten, tillsammans med den stora turistsektorn och den utvecklade bank- och försäkringssektorn gör att landet är beroende av internationella förbindelser¹¹.

Vi kan vidare utläsa att medelvärdet på öppenhet för länder med utbrott av inbördeskrig är cirka 20 procentenheter lägre än medelvärdet för länder utan inbördeskrig [d.v.s. 62,778 – 42,149]. Skillnaden i medelvärdena är statistiskt signifikant. Det finns således en negativ korrelation mellan öppenhet och risken för utbrott av inbördeskrig. Den liberala teorin om att handel främjar fred, kan till viss del bekräftas. Sambandet säger dock ingenting om öppenhet har en direkt eller indirekt effekt på risken för att inbördeskrig bryter ut. Frågan är därför om öppenhet genom handel påverkar risken att inbördeskrig bryter ut under kontroll för andra relevanta faktorer. Detta återkommer vi till i avsnitt 4.2.1 där vi redovisar resultaten från logit-regressionerna.

Medelvärdet på BNP/capita är 6664 dollar per person. Det högsta värdet finns i Kuwait 1971, 40051 dollar per person, och det lägsta värdet i Burundi 1965, 98 dollar per person. Vi kan konstatera att i länder med utbrott av inbördeskrig är BNP/capita ungefär 5600 dollar lägre än i länder utan inbördeskrig (d.v.s. 6724 – 1118). Skillnaden i medelvärdena är statistiskt säkerställd.

I datamaterialet där vi använder variabeln utbildning för män är det 2050 observationer. Vi kan notera att för dessa observationer går män i genomsnitt 5,9 år i skolan. I Nepal 1975 gick män i genomsnitt endast 0,2 år i skolan. Det högsta värdet är 12,4 och återfinns i USA 1990.

I de länder där inbördeskrig bryter ut, går män i genomsnitt 4,1 år i skolan. I länder utan utbrott av inbördeskrig går män längre tid i skolan, i genomsnitt 5,9 år. Skillnaden är statistiskt signifikant.

---

¹⁰ En av de formler som kan användas för att beräkna BNP lyder

$$\text{Konsumtion (K) + Investeringar (I) + Export (X) – Import (M) = BNP.}$$

Med höga värden på X och M, som delvis balanserar varandra kan således summan av X+M vara högre än BNP.

¹¹ För mer information om Bahrain, se Exportrådets hemsida <http://www.swedishtrade.se/landrapporter/?objectID=4012>.

3,8 % är den genomsnittliga tillväxten för observationerna. Det lägsta värdet, en negativ tillväxt på 30,9 %, återfinns i Moldavien 1994. 1994 var valår i Moldavien och den kommunistiska regimen fick träda tillbaka för nya krafter. Det kommunistiska partiet återvaldes 2001¹². Gabon 1976 har högst tillväxt, 35,6 %. Tillväxten har dock varierat i Gabon sedan självständigheten. Den högsta tillväxten var 1976, men redan två år senare var den negativ, -24,2 %. Skillnaden i medelvärde mellan länder där inbördeskrig bryter ut (4,7 %) och länder utan inbördeskrig (3,8 %) är inte signifikant. Vi kan därför ana att tillväxt inte kommer att bidra till förståelsen av inbördeskrig.

Export av primärvaror som andel av BNP har ett medelvärde på 14 %. Den minsta exporten är 0,2 % av landets BNP. Bahrain 1981 har en primärvaruexport på 115 % av BNP. Det finns ingen signifikant skillnad mellan medelvärdena i primärvaruexporten. Collier och Hoeffler (2004) har visat att det finns ett kvadratisk samband mellan export av primärvaror och risken för inbördeskrig. Vi kommer således att inkludera denna variabel i kvadrat i regressionsanalysen.

Störst folkmängd har naturligtvis Kina, som 1998 hade 1,24 miljarder invånare. Befolkningen har förstås vuxit sedan dess, men då något värde för variablerna fattas, betyder det att observationer för Kina efter 1998 inte finns med i data-materialet. Befolkningen i länder med utbrott av inbördeskrig är signifikant högre, i genomsnitt 104 miljoner, än i länder utan inbördeskrig, 31 miljoner i genomsnitt. Däremot är skillnaden i medelvärdena för populationsdensitet, det vill säga hur tätbefolkat landet är, inte statistiskt säkerställt. Bangladesh 1994 är mest tätbefolkat med 875 personer per kvadratkilometer. Det lägsta värdet för populationsdensitet innehas av Mongoliet 1981 och Mauretanien 1965, drygt en person per kvadratkilometer.

I genomsnitt är 15 % av länderna täckta av berg. Det land som är till 94 % täckt av berg är Bhutan i Himalaya. Skillnaden i medelvärdena mellan länder med utbrott av inbördeskrig och de utan, är inte statistiskt signifikanta. Inte heller är skillnaderna i medelvärdena för variabeln etnisk diversifiering signifikanta. I Sydkorea är befolkningen mycket homogen, med ett mått på 0,002, medan Liberia, med 13 befolningsgrupper, har ett värde på 0,908.

Länder utan inbördeskrig är i genomsnitt mer demokratiska än länder med utbrott av inbördeskrig. Skillnaden i medelvärdena är dock inte statistiskt säkerställt. Länder där inbördeskrig bryter ut, kännetecknas av anokrati i högre utsträckning än i länder utan inbördeskrig. Inte heller denna skillnad är dock statistiskt säkerställt. Slutligen kan utläsas att länder med utbrott av inbördeskrig i genomsnitt har signifikant mer erfarenhet av tidigare inbördeskrig.

---

¹² För mer information se Exportrådets hemsida:
<http://www.swedishtrade.se/landrapporter/?objectID=5230>.

Vi går nu vidare i resultatredovisningen och redovisar beskrivande statistik och skillnader i medelvärden för utbrott av mindre väpnade konflikter. Resultaten kan utläsas i Tabell 3.

2,5 % av alla observationer har ett utbrott av mindre väpnad konflikt. Det är således något fler länder som har utbrott av mindre väpnad konflikt än av inbördeskrig. Medelvärdet för öppenhet är signifikant lägre för de länder som har ett utbrott av mindre väpnad konflikt, 50 %, än för de länder utan utbrott, 63 %. Däremot är skillnaden mindre än för utbrott av inbördeskrig, där skillnaden mellan de två medelvärdena var 42 % respektive 62 %.

Skillnader i medelvärdena visar att det finns ett bivariat samband mellan öppenhet och risken för utbrott av både inbördeskrig och mindre väpnade konflikter. Det verkar således som om öppenhet mot omvärlden genom handel är relevant för såväl utbrott av inbördeskrig, som för konflikter med lägre intensitet. Statistiskt säkerställda skillnader i medelvärdena kan även synliggöras för följande variabler: BNP per capita, utbildning för män, population, tidigare konflikt och etnicitet. Med undantag för etnisk diversifiering var samtliga skillnader i medelvärden även signifikanta för utbrott av inbördeskrig.

Det är till synes samma variabler som korrelerar med utbrott av inbördeskrig och mindre väpnade konflikter. I nästa avsnitt redovisas resultaten från logit-regressionerna. Därefter kan vi dra slutsatser om öppenhet mot omvärlden genom handel påverkar risken för utbrott av inbördeskrig och konflikter med lägre intensitet under kontroll för andra förklaringsvariabler.

3.2 Minskar öppenhet risken för utbrott av väpnade konflikter inom stater?

Vi undersöker om öppenhet mot omvärlden genom handel minskar risken för utbrott av inomstatliga väpnade konflikter genom två logit-regressioner. Först redovisas resultaten med utbrott av inbördeskrig som beroende variabel och därefter med utbrott av mindre väpnad konflikt som beroende variabel. Resultaten kan utläsas i Tabell 4 och Tabell 5. Då BNP per capita och utbildning är starkt korrelerade (korrelationskoefficient 0,828), har vi valt att inte inkludera dem i samma modell.

Tabell 3: Beskrivande statistik för utbrott av mindre väpnad konflikt

Variabel	Obs	Medelvärde	Min	Max	Medelvärde vid mindre väpnad konflikt (n=56)	Medelvärde utan mindre väpnad konflikt (n=2162)	Skillnader i medelvärde Pr(T > t)
Utbrott av mindre väpnad konflikt	2218	0,025 (0,157)	0	1	1	0	
Öppenhet I procent	2218	62,839 (33,372)	7,989	251,139	50,162 (3,888)	63,168 (0,719)	0,004***
BNP/capita i 2000 års dollar	2218	6692,021 (8251,965)	97,549	40051,67	2785,981 (644,729)	6793,195 (178,468)	0,000***
Utbildning för män i år	1927	5,882 (2,970)	0,236	12,452	4,528 ^a (0,302)	5,917 ^b (0,069)	0,001***
Ekonomisk tillväxt i procent	2218	3,805 (4,839)	-30,9	35,625	3,643 (0,696)	3,810 (0,104)	0,799
Export av primärvaror/BNP	2218	0,141 (0,135)	0,002	1,154	0,121 (0,017)	0,141 (0,003)	0,268
Population	2218	3,26e+07 (1,08e+08)	228921	1,24e+09	1,51e+08 (3,76e+07)	2,95e+07 (2103325)	0,000***
Populationsdensitet per km ²	2218	83,055 (117,563)	1,094	875,362	99,123 (13,328)	82,639 (2,537)	0,300
Procent land täckt av berg	2218	15,442 (18,929)	0	94,3	15,248 (2,294)	15,447 (0,408)	0,938
Etnisk diversifiering	2218	0,414 (0,271)	0,002	0,908	0,498 (0,032)	0,412 (0,006)	0,019**
Demokrati	2218	0,505 (0,500)	0	1	0,464 (0,067)	0,506 (0,011)	0,538
Anokrati	2218	0,107 (0,309)	0	1	0,161 (0,050)	0,106 (0,007)	0,187
Inbördeskrig senaste 5 åren	2218	0,040 (0,195)	0	1	0,268 (0,0597)	0,034 (0,004)	0,000***
Inbördeskrig senaste 10 åren	2218	0,069 (0,253)	0	1	0,321 (0,063)	0,062 (0,005)	0,000***

Tabellkommentar: Värdena är avrundade till tre decimaler. Inom parantes anges standardavvikelser för medelvärden. Standardfel anges för medelvärden vid och utan utbrott av konflikt. ***, ** visar på signifikansnivå på 1% och 5%. Oberoende variabler är laggade ett år, förutom utbildning, etnisk diversifiering och yta täckt av berg. Se kommentar för tabell 2 för mer information om varför. ^a I urvalet med utbildning för män inkluderas 49 mindre väpnade konflikter. ^b Antal observationer utan mindre väpnad konflikt är 1878

3.2.1 Utbrott av inbördeskrig

I Tabell 4 visas de två första modellerna med samma variabler, förutom att modell 1 inkluderar BNP per capita, medan utbildning för män återfinns i modell 2. I modell 3 och 4 har vi uteslutit de variabler som inte var signifikanta i någon av de två första modellerna.

Den första kolumnen visar de variabler som är definierade och motiverade i teori- och metodkapitlen, pseudo R^2 (förklaringsgraden) och log likelihood (det värde vid vilken funktionen maximeras)¹³. Stjärnorna visar vilka variabler som är signifikanta på tre olika nivåer, 1, 5 och 10 % -nivån. Koefficienterna i tabellen kan vara svåra att tolka, då de i en sådan här modell inte visar vilken effekt de olika variablerna har. Däremot visar de åt vilket håll effekten går, det vill säga om variabeln har en negativ eller positiv inverkan på utbrott av inbördeskrig. Har variabeln ett negativt tecken betyder det att den minskar risken för utbrott av inbördeskrig. Vi återkommer till vilken effekt variabeln har. Det som är viktigt, förutom tecknet, är signifikansnivån, det vill säga hur säkert det är att den oberoende variabeln påverkar den beroende variabeln inbördeskrig.

I den första modellen, med BNP per capita, är färre variabler signifikanta än i modell 2, med utbildning för män. Modellerna har ungefär lika hög förklaringsgrad, 23,6 % med i den förra modellen, jämfört med 23,5 i den senare. Både BNP per capita och utbildning för män minskar signifikant risken för utbrott av inbördeskrig. Detta bekräftar resultaten i flera tidigare studier.

Öppenhet mot omvärlden genom handel är signifikant på 1 % -nivån i båda modeller. Det finns således ett direkt negativt samband mellan öppenhet och risken för att inbördeskrig bryter ut.

Med andra ord minskar öppenhet risken för att inbördeskrig bryter ut, under kontroll för övriga variabler som inkluderas i analysen. Tidigare forskning har synliggjort att det är särskilt viktigt att kontrollera för population, då folkrika länder handlar mindre och har fler inbördeskrig. Population ökar signifikant risken för att inbördeskrig bryter ut, men effekten av öppenhet kvarstår även under kontroll för population.

Resultaten angående populationsdensitet är inte lika entydiga. I modell 2, med utbildning för män, ökar risken för utbrott av inbördeskrig, ju mer tätbefolkat landet är. Denna variabel är dock inte signifikant i modell 1, med BNP per capita. Detsamma gäller för bergsterräng, som inte är signifikant i modell 1, medan signifikant ökar risken för utbrott av inbördeskrig i modell 2, dock endast på 10 % signifikansnivå. Det kan tyckas oförenligt med att befolkningstäthet också

---

¹³ Det går att ta del av resultaten även utan att förstå dessa värden, för mer diskussion om vad de betyder, se *Bilaga A. I Bilaga A*, och särskilt avsnitt A.4, diskuteras även de olika modeller som diskussionen i detta kapitel bygger på.

Tabell 4: Logit för risken för utbrott av inbördeskrig

Variabel	BNP/capita- modell	Utbildnings- modell	Reducerad BNP/capita	Reducerad utbildning
Ln öppenhet	-1,183 (0,385)***	-1,595 (0,455)***	-1,123 (0,394)***	-1,586 (0,463)***
Ln BNP/capita	-0,461 (0,140)***		-0,290 (0,117)**	
Ln utbildning män		-0,824 (0,316)***		-0,519 (0,210)**
Tillväxt	0,010 (0,041)	0,071 (0,041)*	-0,004 (0,041)	0,062 (0,037)*
Primärvaruexport/BNP	47,368 (13,481)***	51,613 (17,512)***	41,355 (12,274)***	44,179 (14,278)***
(Primärvaruexport/BNP) ²	-125,893 (51,732)**	-129,861 (66,049)**	-109,910 (48,177)**	-107,705 (57,527)*
Ln Population	0,607 (0,175)***	0,597 (0,246)**	0,543 (0,172)***	0,458 (0,168)***
Ln Populationsdensitet	0,258 (0,186)	0,534 (0,236)**	0,361 (0,247)	0,604 (0,258)**
Yta täckt av berg	0,013 (0,010)	0,018 (0,010)*	0,016 (0,010)*	0,019 (0,010)*
Etnisk diversifiering	-0,866 (0,839)	-0,081 (1,032)		
Demokrati (dummy)	0,877 (0,555)	0,969 (0,696)		
Anokrati (dummy)	0,760 (0,522)	0,930 (0,706)		
Utbrott av inbördeskrig senaste fem åren (dummy)	1,700 (0,461)***	2,014 (0,510)***	1,602 (0,452)***	1,951 (0,465)***
Konstant	-11,638 (3,826)***	-14,369 (4,824)***	-11,836 (3,647)***	-11,697 (3,338)***
Antal	2345	2050	2345	2050
Antal inbördeskrig	25	22	25	22
Pseudo R ²	0,236	0,235	0,223	0,223
Log likelihood	-105,674	-93,019	-107,594	-94,526

Tabellkommentar: Alla värden är avrundade till tre decimaler och standardfel anges parentes. ***, **, * visar på signifikansnivå på 1, 5 och 10 %. Alla variabler är laggade ett år, förutom utbildning, då denna variabel inte förändras så mycket från år till år. Etnisk diversifiering och yta täckt av berg är inte heller laggade, då dessa är konstanta över tid. Inbördeskrig de senaste åren är av naturliga skäl inte laggad.

ökade risken, då länder som till stor del består av berg, rimligen inte borde vara tätbefolkade. Man skall därför komma ihåg att måttet befolkningstäthet är ett genomsnitt för landet. Måttet säger inte något om befolkningen lever koncentrerat i vissa delar av landet och mer utspritt i andra delar, på grund av exempelvis bergsterräng.

Den liberala idén om att handel främjar fred får således delvis stöd. Det är däremot mer oklart om vilka mekanismer, som gör att öppenhet minskar risken för att inbördeskrig bryter ut. Flera möjliga mekanismer diskuterades i det förra kapitlet om tidigare forskning. Resultaten visar en direkt negativ effekt av öppenhet på risken för utbrott av inbördeskrig. Vi drar därför slutsatsen att effekten av öppenhet inte är indirekt, genom att öppenhet påverkar ekonomisk utveckling. Dessutom är ekonomisk tillväxt inte signifikant i den första modellen. I den andra modellen är ekonomisk tillväxt signifikant, dock endast på 10 % -nivån och eftersom koefficienten är positiv är det svårt att tolka effekten.

Även Sambanis (2004) finner att koefficienten ibland är positiv och menar att det är svårt att dra slutsatser angående tillväxt. Detta eftersom variabeln har problem med endogenitet. Med andra ord att inbördeskrig påverkar tillväxten likväldigt som att tillväxt kan påverka risken för att inbördeskrig bryter ut. Då tidigare inbördeskrig ökar risken för nya utbrott, kan det i mellankrigstiden ofta råda hög tillväxt. Detta skulle kunna vara en förklaring till att koefficienten är positiv (Sambanis 2004:840ff). Till exempel hade Liberia vid första inbördeskriget 1989 en negativ tillväxt på ungefär -27 %. Vid krigets slut 1996 låg tillväxten på 12 % och vid nästa utbrott av inbördeskrig år 2000 var tillväxten ungefär 26 %. Tre år senare, när inbördeskriget intensifierades, sjönk tillväxten till -30 %.

Våra resultat visar även att om landet har haft inbördeskrig de senaste fem åren, ökar risken signifikant för nya utbrott. Vi har även gjort regressioner på erfarenhet av inbördeskrig de senaste tio åren och resultatet skiljde sig inte nämnvärt jämfört med den tidigare.

Det är inte heller något som tyder på indirekta effekter av öppenhet genom demokrati. I likhet med flera andra studier finner vi inga signifikanta effekter av demokrati för risken att inbördeskrig bryter ut. Vi har provat olika kodningar för demokrati, bland annat utgått från en skala 1-10. Det gör dock ingen skillnad jämfört med den dikotoma variabeln. Inte heller anokrati är signifikant, vilket bland annat motsäger Fearon och Laitin (2003a) och Mansfield och Snyder (2005). De senare är citerade i Ödlund (2007) och menar att "...spirande demokratier med svaga politiska institutioner löper störst risk att ta till väpnat våld, både internt och externt" (Ödlund 2007:39).

Varför minskar öppenhet mot omvärlden genom handel risken för att inbördeskrig bryter ut? Teorierna kring varför inbördeskrig bryter ut synliggör dels olika motiv, men också under vilka omständigheter rebeller har möjlighet att genomföra uppror. Oavsett vilket motiv rebellerna har behöver de finansiering. En tolk-

ning kan vara att slutenhet mot omvärlden ge möjligheter till finansiering av rebeller. Detta genom att vinsterna av illegala aktiviteter såsom smuggling, troligen är större i slutna länder än i länder som är öppna genom handel. Ytterligare ett stöd åt argumentet att rebellers finansieringsmöjligheter är av central betydelse, är att export av primärvaror signifikant ökar risken för utbrott av inbördeskrig. Eftersom den kvadrerade variabeln är signifikant, innebär det att risken är som störst när andelen primärvaruexport är mellan 19- 20 % av BNP¹⁴.

Primärvaruexport kan också påverka statens funktionssätt och dess institutioner, exempelvis genom att ansvarsutkrävande försvåras och att korrupcion antas bli vanligare. Detta synliggör den politiska förklaringen om att inbördeskrig ytterst beror på att staten är svag. Fattigdom kan vara en indikator på att staten är svag, men den andra indikatorn anokrati, påverkar inte signifikant risken för utbrott av inbördeskrig. Varför öppenhet genom handel minskar risken för inbördeskrig, kan vi utifrån resultaten ovan, inte dra några säkra slutsatser om. I avsnitt 3.3 redovisas resultaten vad effekten kan bero på, mer precist under vilka omständigheter.

Säger resultaten något om rebellers olika motiv? Indikatorerna för finansiering – export av primärvaror samt att vinster från smuggling troligen är högre i slutna länder – är signifikanta. Slutsatsen lutar därmed åt att motivet är girighet, snarare än att inbördeskrig är ett uttryck för missnöje och missförhållanden. Denna slutsats bekräftas även av att etnisk diversifiering inte är signifikant. Eventuella missnöjesyttringar beror således inte på etniska skillnader.

Eftersom etnicitet, demokrati och anokrati inte är signifikant i någon av de två första modellerna, utesluter vi dessa variabler i modell 3 och 4. Vid ett likelihood ratio test, förkastas inte nollhypotesen om att det inte är någon statistisk skillnad mellan modellerna. Detta innebär att de tre uteslutna variablerna inte signifikant bidrar till förståelsen av utbrott av inbördeskrig.¹⁵

---

¹⁴ För att se var risken är som störst, deriverar vi risken för utbrott av inbördeskrig med avseende på export av primärvaror (*prim*) och får då fram följande för modell ett:

$$\frac{\partial war}{\partial prim} = 47.368 - 2 * 125.893 prim = 0, prim = 0.19.$$

Liknande resultat får vi även för modell två:

$$\frac{\partial war}{\partial prim} = 51.613 - 2 * 129.861 prim = 0, prim = 0.20.$$

¹⁵ Likelihood ratio (LR) test är baserat på skillnaderna i log-likelihood funktionerna för de båda modellerna, $LR = 2 * (Lur - Lr)$. När variabler tas bort från modellen blir log-likelihood mindre och frågan är om variablerna uteslutit är betydelsefulla. Nollhypotesen innebär att det inte är någon skillnad mellan modellerna, således förkastar vi nollhypotesen om testvärdet är större än det kritiska χ^2 värdet för en signifikansnivå på 5%, vilket för 3 frihetsgrader är 7.815 enligt tabell från Gujarati (2006:526f). $LR_{BNP} = 2 * (-105.674 - -107.594) = 3.84$ och $LR_{Ruth} = 2 * (-93.019 - -94.526) = 3.014$. Vi förkastar således inte nollhypotesen.

Modell 3 inkluderar BNP per capita, medan modell 4 i stället innefattar utbildning för män. Modell 3 och 4 förlorar marginellt i förklaringsgrad jämfört med modell 1 och 2. I modell 3 med BNP per capita, från 23,6 % till 22,3 % och i modell 4 med utbildning för män, från 23,5 % till 22,3 %.

Öppenhet genom handel är fortfarande signifikant på 1 % nivån. Vidare sker ingen större förändring i variablerna tillväxt, populationsdensitet och inbördeskrig de senaste fem åren. BNP per capita och utbildning för män förlorar något i signifikans, men är fortfarande signifikanta på 5 % nivån i modell 3 och 4. När det gäller export av primärvaror förlorar den kvadrerade variabeln något i signifikans i modell 4. Risken för utbrott av inbördeskrig är som störst vid en primärvaruexport på 19 % i modell tre och 21 % i modell 4. Population blir signifikant på 1 % nivån i modell 4 jämfört med 5 % nivån i modell 2. Bergsterräng var tidigare enbart signifikant i modell 2, med utbildning för män, och blir nu även signifikant på 10 % nivån i modell 3, där BNP per capita är inkluderad.

För modell 3 och 4 har vi låtit Stata räkna ut marginaleffekterna av variablerna för de länder som haft något utbrott av inbördeskrig mellan 1960-2005. I *Bilaga C* redovisas resultaten av dessa beräkningar i en tabell.

Det ger en väsentlig effekt om ett land inte har haft inbördeskrig de senaste fem åren. Risken för ett nytt utbrott ökar med åtta procentenheter, för de länder som under föregående fem år haft inbördeskrig, jämfört med länder som inte har haft det. Detta gäller om övriga variabler hålls konstanta vid sina medelvärden och i modellen där BNP per capita inkluderas. Vid medelvärdet har öppenhet fyra gånger större effekt än motsvarande effekt av BNP per capita. I modellen med utbildning för män är effekten av öppenhet tre gånger så stor som effekten av utbildning för män. Vidare är effekten av öppenhet åtminstone dubbelt så stor som effekten av population. Effekterna är dock små, eftersom samtliga ovanstående variabler är loggade.

För att närmare studera dessa effekter, utvärderar vi hur resultaten skiljer sig åt vid olika nivåer av öppenhet för länder med utbrott av inbördeskrig. En ökning från medelvärdet för det loggade öppenhet, ”Inopen”, med en standardavvikelse, minskar risken för utbrott av inbördeskrig med 43 %. Detta gäller om övriga variabler hålls konstanta vid sina medelvärden och i modellen där BNP per capita inkluderas.

Det motsvarar dock en ökning med nära 60 % i öppenhet för handel och är således en ansenlig förändring för ett enskilt land. Även om en ökning på 60 % är stor, är det relevant när vi jämför konfliktrisken mellan länder. Som vi kunde se av den beskrivande statistiken i Tabell 2, är det stora skillnader i hur öppna länderna är, där det minsta värdet är 6,320 (vilket är en tiondel av medelvärdet) och det högsta värdet är 251,139. Redan små öknings av medelvärdet för det loggade öppenhet minskar risken att inbördeskrig bryter ut. Om medelvärdet ökar med 1 %, minskar risken för utbrott av inbördeskrig med ungefär 4 %. Motsva-

rande skillnader i konfliktrisk finner vi i utbildningsmodellen. Risken för att inbördeskrig bryter ut halveras, om medelvärdet för det loggade öppenhet ökar med en standardavvikelse. Även små ökningar ger effekt, då risken minskar med 5 % om medelvärdet ökar med 1 %.

Varför skiljer sig resultaten från tidigare studier åt, med avseende på om öppenhet genom handel minskar risken för att inbördeskrig bryter ut? Våra resultat bekräftar de slutsatser som framkommer i Esty et al. (1998). Flera författare har dock kritiserat det faktum att Esty et al. (1998) inte kontrollerar för population. Även de Soysa (2002:411) finner att öppenhet minskar risken för inomstatliga konflikter och författaren kontrollerar för population. Båda ovan nämnda författare inkluderar även konflikter med lägre intensitet i sin definition.

Våra resultat motsäger flera studier som undersöker inbördeskrig och även inkluderar öppenhet, se bl a Hegre et al. (2003:267) och Fearon och Laitin (2003a:87). De senare drar slutsatsen att det finns en bivariat effekt och konstaterar:

"but this is because smaller countries have more trade and less civil war"
(Fearon och Laitin 2003:87)

Fearon och Laitin (2003a) inkluderar även koloniala befrielsekrig i definitionen av inbördeskrig. Vi har valt att inte inkludera denna kategori av inbördeskrig som kallas för *"extrasystemic"*, i databasen vi använt (UCDP/PRIO 2007:9). Anledningen är att det är troligt att dessa inbördeskrig har andra orsaker. Det är också svårt att dra slutsatser om effekten av öppenhet på risken för inbördeskrig. Exempelvis inkluderar Fearon och Laitin (2003b:7) ett inbördeskrig i Belgien 1956-1961 rörande en revolution i Rwanda. Frågan är om det är handeln i Belgien, som påverkar om ett inbördeskrig bryter ut i Rwanda. Rwanda tillhörde visserligen juridiskt Belgien, men ligger på en annan kontinent. Vidare är det svårt att argumentera för att de indikatorer som inkluderas för Belgien som helhet, även är bra indikatorer för territoriet i Rwanda. Flera liknande exempel står att finna i hur Fearon och Laitin (2003b) kodar utbrott av inbördeskrig. Dessutom undersöker både Fearon och Laitin (2003a) och Hegre et al. (2003) inbördeskrig under andra tidsperioder. Den förra undersöker mellan 1945-1999, medan den senare undersöker mellan 1962-1992.

Hegre et al. (2003) menar att det inte finns en direkt effekt av öppenhet genom handel för utbrott av inbördeskrig. De finner däremot en indirekt effekt, genom att öppenhet påverkar ekonomisk tillväxt (Hegre et al. 2003:267). Våra resultat motsäger deras slutsats, eftersom öppenhet minskar risken för utbrott av inbördeskrig, under kontroll för både BNP per capita och för ekonomisk tillväxt. Dessutom var ekonomisk tillväxt inte signifikant, eller enbart signifikant på 10% nivån.

Det finns flera olikheter mellan vår modell och den som presenteras i Hegre et al. (2003), bland annat i vilka variabler som inkluderas. De variabler som återfinns i vår modell, men inte i Hegre et al. (2003:266) är följande: utbildning för män,

ekonomisk tillväxt, primärvaruexport/BNP samt den kvadrerade variabeln, populationsdensitet, bergsterräng och anokrati. Flera av ovanstående variabler är signifikanta i vår modell och bidrar till förståelsen för varför inbördeskrig bryter ut. Därmed argumenterar vi för att modellen Hegre et al. (2003:266) presenterar är underspecificerad. Med andra ord att de inkluderar för få förklarande variabler, där särskilt allvarligt är att andel primärvaruexport av BNP exkluderas. Vi menar att det påverkar resultaten i Hegre (2003), om att öppenhet genom handel inte har direkt effekt.

Vår modell kan också tänkas vara underspecificerad. De variabler som är signifikanta i Hegre et al. (2003:266), men inte återfinns i vår modell är följande: mellanstatligt krig i landet och ytterliggare ett mått på politisk instabilitet. Den förra är dock känslig för förändringar i urvalets storlek. Vi har valt att inkludera erfarenhet av tidigare inbördeskrig som ett mått på politisk instabilitet. Det är inte troligt att fler mått på politisk instabilitet förändrar våra resultat. Hegre et al. (2003) definierar inbördeskrig enligt "Correlates of War" (COW). Senare i resultatredovisningen kontrollerar vi för om resultaten kvarstår även med definition och kodning av inbördeskrig enligt COW.

3.2.2 Utbrott av mindre väpnade konflikter

I **Tabell 5** redovisas resultaten för om öppenhet mot omvärlden genom handel minskar risken för utbrott av mindre väpnade konflikter. Den första kolumnen visar BNP per capita och den andra kolumnen inkluderar utbildning för män. Öppenhet genom handel påverkar inte signifikant risken för utbrott av mindre väpnade konflikter. Den liberala idén om att handel främjar fred, får således enbart stöd för konflikter med högre intensitet. Värt att notera är att tidigare nämnda studier, som funnit att handel minskar konfliktrisk, inkluderar både inbördeskrig och konflikter med lägre intensitet. I **Tabell 5** utesluter vi dock inbördeskrig och redovisar bara mindre väpnade konflikter.

De faktorer som är signifikanta är BNP per capita, utbildning för män, population och erfarenhet av inbördeskrig de senaste fem åren. Population är en central kontrollvariabel, då befolkningsrika länder handlar mindre och har fler konflikter. Vidare är populationsdensitet även signifikant på 10 % nivån i modellen med utbildning för män. Samtliga variabler var även signifikanta med avseende på utbrott av inbördeskrig.

Endast tre variabler i varje modell är signifikanta på 5 % nivån. Förklaringsgraden är även lägre jämfört med analysen av inbördeskrig. Mycket tyder på att modellen är underspecificerad. Fler, eller andra variabler, borde inkluderats för att bättre förstå mindre väpnade konflikter.

Tabell 5: Logit för risken för utbrott av mindre väpnad konflikt

Variabel	BNP per capita	Utbildning
Ln öppenhet	0,215 (0,432)	0,115 (0,531)
Ln BNP/capita	-0,455 (0,157)***	
Ln utbildning män		-0,855 (0,315)***
Tillväxt	-0,032 (0,028)	-0,029 (0,035)
Primärvaruexport/BNP	-1,102 (3,187)	3,259 (4,238)
(Primärvaruexport/BNP) ²	3,859 (3,053)	-2,434 (4,535)
Ln Population	0,559 (0,151)***	0,661 (0,192)***
Ln Populationsdensitet	-0,047 (0,140)	0,313 (0,165)*
Yta täckt av berg	-0,010 (0,008)	-0,016 (0,011)
Etnisk diversifiering	0,021 (0,672)	1,135 (0,758)
Demokrati (dummy)	0,556 (0,399)	0,368 (0,485)
Anokrati (dummy)	0,385 (0,392)	0,224 (0,483)
Inbördeskrig senaste fem åren (dummy)	1,481 (0,374)***	1,422 (0,454)***
Konstant	-10,427 (3,436)***	-15,905 (4,168)***
Antal	2218	1927
Antal mindre väpnade konflikter	56	49
Pseudo R ²	0,1602	0,1609
Log likelihood	-219,443	-191,554

Tabellkommentar: Alla värden är avrundade till tre decimaler och standardfel anges parentes. *** och * visar på signifikansnivå på 1 och 10 %. Alla variabler är laggade ett år, förutom utbildning, då denna variabel inte förändras så mycket från år till år. Etnisk diversifiering och yta täckt av berg är inte heller laggade, då dessa är konstanta över tid. Inbördeskrig de senaste åren är av naturliga skäl inte laggad.

Det är däremot intressant att jämföra resultaten med vad som orsakar utbrott av inbördeskrig. Förutom öppenhet påverkade även primärvaruexport signifikant risken för inbördeskrig, men sådan export är inte signifikant beträffande mindre väpnade konflikter. En förklaring kan vara att inbördeskrig kräver mer finansiering än konflikter med lägre intensitet. Detta synliggör även en annan tolkning, att rebellernas avsaknad av finansiering förhindrar att konflikten inte trappas upp. Primärvaruexport kan också vara ett tecken på en stats svaghet, men om så är fallet borde variabeln vara signifikant oavsett konfliktens intensitet. Inte heller det andra måttet på en svag stat, anokrati, påverkar signifikant risken för utbrott av inbördeskrig eller mindre väpnad konflikt. Sammanfattningsvis försvagas teorin om att omständigheter som gynnar uppror är statens svaghet, medan teorin som betonar rebellernas ekonomiska incitament förstärks något.

Hur ska de variabler som är signifikanta både i förhållande till utbrott av inbördeskrig och mindre väpnad konflikt tolkas? Om BNP per capita är låg, kan det tolkas både som ett tecken på att staten är svag och saknar resurser att kväsa uppror, men också ge lägre kostnader för rebellerna och underlätta rekryteringen. Vid mindre väpnade konflikter är det inte lika många rekryter inblandade och därmed inte lika höga kostnader som vid ett inbördeskrig. Faktum kvarstår dock att även mindre väpnade konflikter, behöver rebeller människor som håller i vapnen. En låg utbildningsnivå för män samt en stor befolkning kan också tänkas underlätta rekrytering. Erfarenhet av tidigare inbördeskrig ökar väsentligen risken för att även konflikter med lägre intensitet bryter ut. Risken att utbrott av mindre väpnad konflikt är elva procentenheter högre för länder som har haft inbördeskrig de senaste fem åren, jämfört med länder som inte har det. Detta gäller om övriga variabler hålls konstanta vid sitt medelvärde.¹⁶ En tolkning är att kostnaderna för rebeller är lägre om den mindre väpnade konflikten föregås av ett inbördeskrig. En annan förklaring är att tiden läker alla sår och att tidigare polariseringar mellan etniska eller religiösa grupperingar kan utjämnas över tid. Denna förklaring motsägs dock av att etnisk diversifiering inte ökar risken för utbrott av inomstatliga konflikter, oavsett intensitet.

Vi har även gjort logit-regressioner för två andra kodningar av mindre väpnade konflikter. I Tabell 5 inkluderas nya utbrott av mindre väpnade konflikter, när det gått minst två år mellan att en episod slutar och en annan tar vid. I *Bilaga D* visas resultaten från logit-regressioner, där vi kodat nya utbrott efter fem år och åtta år efter att en episod slutat. Förklaringsgraden är överlag lägre för de modeller som presenteras i *Bilaga D*, men resultaten är i huvudsak desamma beträffande vilka variabler som är signifikanta. Vi har valt att presentera ovanstående modell eftersom jämförelser med utbrott av inbördeskrig underlättas med en liknande definition.

---

¹⁶ Se mer om marginaeffekter för mindre väpnad konflikt i *Bilaga B*.

3.3 Under vilka omständigheter påverkar öppenhet risken för inbördeskrig?

Öppenhet mot omvärlden genom handel minskar risken för att inbördeskrig bryter ut, däremot inte för konflikter med lägre intensitet. Fortsättningsvis fokuserar vi på under vilka omständigheter öppenhet påverkar risken för inbördeskrig och lämnar mindre väpnade konflikter därhän. Påverkar öppenhet risken för utbrott av inbördeskrig på olika sätt, för olika nivåer av öppenhet samt finns det interaktionseffekter av BNP per capita eller export av primärvaror? För att undersöka detta inkluderas i **Tabell 6** öppenhet kvadrerad samt två interaktionsvariabler, $\text{öppenhet} \cdot \text{BNP/capita}$ och $\text{öppenhet} \cdot \text{primärvaror}$. För tabellkommentar, se [tabell 5](#).

I [Tabell 6](#), modell 1, som inkluderar BNP per capita och öppenhet kvadrerad, kan utläsas huruvida effekten av öppenhet påverkar risken för inbördeskrig olika beroende på olika nivåer av öppenhet. Detta gjordes genom att inkludera öppenhet i kvadrat. Eftersom variabeln inte är signifikant finner vi till skillnad från King och Zeng (2001:653), inte att enbart länder med en omfattande utrikeshandel har en lägre konfliktrisk.

Det finns dock flera olikheter i våra modeller. Den beroende variabeln i vår modell är inbördeskrig. King och Zeng (2001) undersöker state failure, som även innefattar väpnade konflikter med lägre intensitet och även ensidigt våld inkluderas. Eftersom öppenhet genom handel inte var signifikant i förhållande till mindre väpnade konflikter, så överensstämmer det med resultaten från King och Zeng (2001). Vi finner dock ingen effekt av höga nivåer av öppenhet för utbrott av mindre väpnade konflikter. Vidare skiljer det sig åt vilka variabler som inkluderas. Särskilt viktigt är att King och Zeng (2001) inte inkluderar export av primärvaror i sin analys. Detta kan potentiellt förklara varför öppenhet genom handel enbart var signifikant för höga nivåer av utrikeshandel.

Interaktionseffekten mellan öppenhet och BNP per capita kan utläsas i modell 2 i [Tabell 6](#). Eftersom variabeln inte är signifikant, kan vi dra slutsatsen att det inte finns någon interaktionseffekt mellan öppenhet och BNP per capita. Detta innebär att öppenhet minskar risken för utbrott av inbördeskrig, i lika hög utsträckning för både fattiga och rika länder. Kritiker till globalisering, däribland Attac, må ha en poäng i att nuvarande handelsregler gynnar rika länder och missgynnar fattiga länder. I förhållande till risken för inbördeskrig, minskar dock öppenhet genom handel risken i lika stor utsträckning för både fattiga och rika länder.

Tabell 6: Interaktionseffekter och öppenhet i kvadrat

Variabel	BNP, öppenhet kvadrerad	BNP, öppenhet * BNP/capita	BNP, öppenhet* primärvaru- export	Utbildning, öppenhet* primärvaruexport
Ln öppenhet	1,336 (2,808)	-0,406 (1,488)	-2,434 (0,701)***	-2,322 (0,752)***
(Ln öppenhet) ²	-0,362 (0,415)			
BNP per capita	-0,264 (0,128)**	0,938 (0,726)	-0,319 (0,114)***	
Öppenhet * BNP/capita		-0,107 (0,203)		
Ln utbildning män				-0,555 (0,208)***
Tillväxt	-0,007 (0,042)	-0,004 (0,041)	-0,005 (0,038)	0,057 (0,036)
Primärvaruexport/BNP	41,845 (12,642)***	41,792 (12,703)***	12,595 (17,700)	27,322 (20,549)
(Primärvaruexport/BNP) ²	-110,247 (48,865)**	111,134 (49,432)**	-155,525 (60,450)**	-133,634 (65,808)**
Öppenhet* (primärvaru- export/BNP)			10,978 (5,393)**	6,502 (5,741)
Ln Population	0,527 (0,174)***	0,540 (0,174)***	0,539 (0,161)***	0,464 (0,162)***
Ln Populationsdensitet	0,400 (0,259)	0,388 (0,274)	0,354 (0,233)	0,606 (0,248)
Yta täckt av berg	0,015 (0,009)	0,016 (0,010)*	0,015 (0,009)	0,018 (0,010)*
Inbördeskrig under senaste fem åren (dummy)	1,577 (0,460)***	1,586 (0,456)***	1,699 (0,442)***	1,981 (0,475)***
Konstant	-15,956 (6,627)**	-14,472 (6,582)**	-7,568 (4,219)*	-9,514 (4,171)**
Antal	2345	2345	2345	2050
Antal inbördeskrig	25	25	25	22
Pseudo R ²	0,2239	0,2231	0,2317	0,2263
Log likelihood	-107,407	-107,514	-106,328	-94,110

I Tabell 6 i modell 3 och 4 visas interaktionseffekten mellan öppenhet och primärvaruexport. Interaktionsvariabeln är inte signifikant i modell 4 där utbildning för män inkluderas, medan den är signifikant i modell 3, som istället innefattar BNP per capita. Vi kan således inte dra några entydiga slutsatser om att det finns en interaktion mellan öppenhet och export av primärvaror. Med viss försiktighet kan vi ändå utifrån modell 3 tolka att det finns ett visst samspel mellan öppenhet och export av primärvaror och dess påverkan på inbördeskrig.

För att ta reda på hur stor interaktionseffekten är har vi låtit statistikprogrammet Stata räkna ut marginaleffekterna och dessa återfinns i *Bilaga C*. Om ett land som har haft utbrott av inbördeskrig ökar sin handel med 1 % och inte exporterar primärvaror, samt att övriga variabler hålls konstanta vid sitt medelvärde, minskar risken för att inbördeskrig bryter ut med 0,09 procentenheter. Om däremot landets primärvaruexport är 12 % av BNP, allt annat lika, försvagas effekten av att handeln ökat med 1 %, till -0,04 procentenheter.

Vid en export av primärvaror på 19 % av BNP försvagas effekten av öppenhet ytterligare till -0,01.¹⁷ Detta innebär att öppenhet minskar risken för inbördeskrig, men effekten beror på hur stor andel av BNP som består av primärvaruexport. Ju lägre andel av BNP som består av export av primärvaror, desto större effekt av öppenhet.

Tidigare i resultatredovisningen kunde vi inte dra några säkra slutsatser om varför öppenhet mot omvärlden genom handel minskar risken för utbrott av inbördeskrig. Vi har nu fokuserat på under vilka omständigheter öppenhet påverkar risken för inbördeskrig. Slutsatserna är att öppenhet minskar risken för alla nivåer av öppenhet och i lika hög utsträckning för fattiga och rika länder. Däremot kan vi med viss försiktighet dra slutsatsen att effekten av öppenhet på risken för utbrott av inbördeskrig, beror på hur stor andel av BNP som består av primärvaruexport.

3.4 Känslighetsanalys

Alla länder är olika och har inte samma historia eller ekonomiska utveckling. För att undersöka om det finns skillnader som inte fångats upp i de politiska, ekonomiska, demografiska eller övriga variablerna mellan olika regioner i världen har vi delat upp länderna i sex regioner: Östeuropa, Asien, Mellanöstern och Nordaf-

---

¹⁷ Vi utvärderar hur effekten av öppenhet förändras upp till en andel primärvaruexport av BNP på 19%, då risken var som störst vid denna andel för att inbördeskrig bryter ut enligt tidigare regressioner.

rika, Latinamerika och Karibien, Afrika söder om Sahara, samt Västeuropa och Nordamerika. Som referensgrupp används Västeuropa och Nordamerika och den dummy-variabeln används alltså inte i regressionerna. För närmare definition av vilka länder som ingår i regionerna se *Bilaga E*. Om det inte skulle vara någon skillnad mellan regionerna, betyder det att vi har fångat upp de regionala skillnaderna i de andra variablerna (Fearon och Laitin 2003:87).

Under kalla kriget var det flera länder som finansierade sina krig med hjälp av medel från stormakterna USA och Sovjetunionen. För att se om det ser annorlunda ut efter att järnridån fallit och Warszawapakten försvunnit, för vi in en kalla kriget-dummy. Denna variabel visar om inbördeskriget bröt ut under kalla kriget eller inte. I **Tabell 7**¹⁸ redovisas resultaten av regressionerna med regionvariabler och kalla kriget-dummy. För tabellkommentar, se [tabell 5](#).

3.4.1 Regioner

Antal inbördeskrig i BNP-modellen är 25: 1 i Östeuropa, 12 i Asien, 4 i Mellanöstern och Nordafrika, 6 i Latinamerika och Karibien, 2 i Afrika söder om Sahara, samt inget i Västeuropa och Nordamerika. I utbildningsmodellen blir antalet 22: inbördeskriget i Östeuropa försvinner och antalet inbördeskrig i Asien är 12, i Mellanöstern och Nordafrika 3, Latinamerika och Karibien 6, Afrika söder om Sahara 1, samt inget i Västeuropa och Nordamerika. Stata tar automatiskt bort observationerna för Östeuropa i modell 2 och antal observationer blir 2021 istället för 2050 i modell 4.

När regionvariablerna inkluderas i modell 1 och 2, är ingen av modellerna i sin helhet signifikant. Vi kan därmed inte dra några direkta slutsatser från regressionerna. Värt att notera är att öppenhet fortfarande är signifikant på 1 % nivån. Däremot minskar signifikansnivån för BNP per capita, från 5 % till 10 % nivån, utbildning för män och tillväxt är inte längre statistiskt signifikanta. Orsaken till att variablerna förlorar i signifikans kan vara att Västeuropa och Nordamerika inte har några inbördeskrig och är referensgrupp. Dessutom har regionerna ovan högst värden för BNP per capita, utbildning för män och tillväxt. För att testa om så är fallet tog vi bort alla observationer från Västeuropa och Nordamerika. Resultatet blev att regionvariablerna inte var statistiskt signifikanta i modell 1 och modell 2 var i sin helhet fortfarande inte signifikant.

---

¹⁸ Konstanten har av utrymmesskäl uteslutits. Värden ligger på mellan -18- -19 och är inte signifikant i modell 1.

Tabell 7: Regioner och kalla kriget

Variabel	1. BNP, region	2. Utbildning, region	3. BNP, kalla kriget	4. Utbildning, kalla kriget
Ln öppenhet	-1,507 (0,494)***	-1,566 (0,573)***	-0,425 (0,504)	-1,105 (0,491)**
BNP per capita	-0,461 (0,237)*		-0,279 (0,113)**	
Ln utbildning män		-0,348 (0,408)		-0,377 (0,199)**
Tillväxt	0,000 (0,041)	0,038 (0,037)	-0,019 (0,044)	0,052 (0,039)
Primärvaruexport/BNP	38,553 (11,641)***	38,198 (11,452)***	41,988 (12,225)***	45,661 (13,777)***
(Primärvaruexport/BNP) ²	-95,078 (40,562)**	-93,833 (42,090)**	-115,702 (45,723)**	-114,364 (53,165)**
Ln Population	0,288 (0,197)	0,160 (0,231)	0,736 (0,215)***	0,602 (0,194)***
Ln Populationsdensitet	0,138 (0,269)	0,274 (0,291)	0,286 (0,231)	0,566 (0,229)**
Yta täckt av berg	0,004 (0,010)	0,006 (0,011)	0,021 (0,010)**	0,022 (0,011)**
Inbördeskrig under senaste fem åren (dummy)	1,556 (0,429)***	1,741 (0,472)***	1,826 (0,535)***	2,160 (0,572)***
Östeuropa	15,232 (4,962)***	Borta pga kollinearitet		
Asien	15,094 (4,876)***	16,071 (.)		
Mellanöstern och Nordafrika	14,989 (4,593)***	15,644 (0,759)***		
Latinamerika och Karibien	14,581 (4,652)***	14,941 (0,978)***		
Afrika söder om Sahara	12,480 (4,411)***	13,364 (1,188)***		
Kalla kriget (år<1991)			2,083 (0,845)**	2,372 (1,312)*
Antal	2345	2021	2345	2050
Antal inbördeskrig	25	22	25	22
Pseudo R ²	0,2743	0,2691	0,2561	0,2562
Log likelihood	-100,428	-88,678	-102,958	-90,481

När det kommer till primärvaruexport är resultaten nästintill desamma som när regionvariabeln inte är inkluderad. Den enda skillnaden är att den kvadrerade variabeln för primärvaruexport ökar något i signifikansnivå i modell 2, där utbildning för män inkluderas.

Befolkning var tidigare signifikant på 1 % nivå, men är inte statistisk signifikant när regioner inkluderas i analysen. En trolig förklaring är att Asien är den region med flest inbördeskrig och dessutom har de befolkningsrikaste länderna, exempelvis Kina, Indien och Indonesien. Regiondummyn är således en proxy för befolkning.

Inte heller yta täckt av berg är statistiskt signifikant. I tidigare modell var variabeln enbart signifikant på 10 % nivån. Att variabeln förlorar i signifikans kan dock bero på hur regionerna är indelade geografiskt. De länder som har mycket bergsterräng kan vara grupperade i samma region. Regiondummyn blir i detta fall en proxy för bergsterräng.

I BNP-modellen är alla regionvariabler statistiskt signifikanta på 1 % nivån. Resultatet är rimligt, eftersom inbördeskrig har brutit ut i alla regioner förutom referensgruppen Västeuropa och Nordamerika. Med undantag av Östeuropa är regionvariablerna även signifikanta i utbildningsmodellen.

För att se om någon region har större inverkan än de andra, har vi även testat regionvariablerna var för sig. De regioner som var av betydelse i BNP modellen var Asien och Afrika söder om Sahara. Länder som ligger i Asien har högre risk för att inbördeskrig bryter ut, medan det omvända gäller för länder som ligger i Afrika söder om Sahara. Detta kan verka vara ett konstigt resultat, eftersom vi vet att många inbördeskrig har skett där. Orsaken är att det finns få observationer för övriga variabler och det är enbart ett inbördeskrig inkluderat i datamaterialet för BNP modellen.

Mellanöstern och Nordafrika var den enda regiondummy som var signifikant i modellen med utbildning för män. Öppenhet var fortfarande signifikant på 1 % nivån och även övriga variabler var statistiskt signifikanta. Flera länder i regionen är oljeproducerande och enligt Fearon och Laitin (2003a) har de en svagare statsapparat. Författarna menar som bekant att en svag stat också ökar risken för inbördeskrig. Resultatet från deras studier var dock att regiondummyn för Mellanöstern och Nordafrika inte var statistiskt signifikant (Fearon och Laitin 2003:87).

Vi kan konstatera att regionspecifika karakteristika i vissa fall inte fångas upp i de övriga variablerna i modellen. Öppenhet för omvärlden genom handel minskar dock risken för inbördeskrig, oavsett om regionvariablerna är med eller inte.

3.4.2 Kalla kriget

I tabell 7, modell 3 och 4, inkluderas en dummyvariabel för kalla kriget. Koefficienten för öppenhet är fortfarande negativ och indikerar således att handel minskar risken för utbrott av inbördeskrig. Öppenhet för handel är dock inte längre statistiskt signifikant i BNP-modellen.

Den minskade politiska spänningen vid kalla krigets slut kan ha inneburit både ökad handel och en minskning av antalet inbördeskrig. Det tidigare direkta sambandet mellan öppenhet och inbördeskrig är i detta fall vara spuriöst¹⁹, det vill säga skenbart. Orsaken till att antalet inbördeskrig har minskat, beror i stället på att järnridån fallit och inte på grund av att handeln har ökat.

I modell 4, som inkluderar utbildning för män, är öppenhet för handel fortfarande statistiskt signifikant om än på 5 % nivån istället för 1 % nivån. De båda modellerna motsäger följaktligen varandra. Vi kan också konstatera att yta täckt av berg ökar från 10% signifikansnivå till 5 % nivån.

Både Collier och Hoeffler (2004) och Fearon och Laitin (2003a) drar slutsatsen att kalla kriget inte påverkar risken för inbördeskrig. Eftersom resultat och modeller skiljer sig åt, är det intressant att undersöka om våra resultat är robusta med en annan kodning av inbördeskrig. Detta redovisas i följande avsnitt.

3.4.3 Alternativ kodning av utbrott av inbördeskrig

I Tabell 8 återfinns resultaten från definitionen och kodningen av inbördeskrig enligt Collier och Hoeffler (2004). Författarnas definition och kodning bygger på ”Correlates of War Project” och inkluderar utbrott av inbördeskrig mellan 1960-1999. Det datamaterial författarna använder sig av omfattar bara femte år. De kodar vidare 1 för utbrott av inbördeskrig, om det skett något utbrott under femårsperioden. Vi har dock inkluderat samtliga år av praktiska skäl. Redovisningen inkluderar inte modellerna som vi har valt att inte redovisa modellerna som innefattar demokrati, anokrati och etnicitet. Urvalet är dock detsamma för de reducerade modellerna som redovisas nedan. I kolumn 1 redovisas resultaten för modellen inkluderande BNP per capita och i kolumn 2 ingår istället utbildning för män i modellen. I kolumn 3 redovisas resultatet av interaktionseffekten av primärvaruexport på öppenhet, då BNP per capita är inkluderad i analysen. I kolumn 4 och 5 inkluderas dummyvariabeln för kalla kriget

---

¹⁹ Med ett spuriöst samband menas just att även om det finns ett statistiskt samband mellan A och B, behöver inte detta betyda att det finns en kausalitet mellan A och B, i betydelsen att A påverkar B eller omvänt att B påverkar A, om både A och B egentligen påverkas av en bakomliggande variabel C. Sambandet mellan A och B är i ett sådant fall egentligen bara skenbart.

Tabell 8: Kodning av inbördeskrig enligt COW

Variabel	BNP	Utbildning	BNP, öppenhet*primärvaruexport	BNP, kalla kriget	Utbildning, Kalla kriget
Ln öppenhet	-0,797 (0,405)**	-0,966 (0,451)**	-0,942 (0,577)*	-0,524 (0,431)	-0,748 (0,430)*
Ln BNP per capita	-0,293 (0,146)**		-0,294 (0,146)**	-0,303 (0,144)**	
Ln utbildning män		-0,930 (0,339)***			-0,852 (0,345)**
Tillväxt	0,010 (0,035)	-0,046 (0,044)	0,010 (0,035)	0,006 (0,035)	0,044 (0,044)
Primärvaruexport/BNP	26,502 (7,976)***	30,153 (11,035)***	23,242 (13,164)**	25,139 (8,194)***	29,008 (11,151)***
(Primärvaruexport/BNP) ²	-49,100 (18,689)***	-59,249 (30,294)*	-51,173 (19,663)***	-47,688 (19,117)**	-58,141 (30,089)*
Öppenhet* (primärvaruexport/BNP)			1,050 (3,210)		
Ln Population	0,476 (0,188)**	0,438 (0,185)**	0,475 (0,187)**	0,530 (0,189)***	0,480 (0,187)**
Ln Populationsdensitet	0,157 (0,258)	0,488 (0,295)*	0,159 (0,254)	0,137 (0,255)	0,478 (0,287)*
Yta täckt av berg	0,023 (0,010)**	0,027 (0,010)***	0,022 (0,010)**	0,024 (0,010)**	0,028 (0,010)***
Inbördeskrig under senaste fem åren (dummy)	0,912 (0,741)	0,880 (0,798)	0,933 (0,771)	0,929 (0,761)	0,860 (0,828)
Kalla kriget				0,673 (0,617)	0,854 (0,842)
Konstant	-10,802 (3,863)***	-12,164 (3,886)***	-10,291 (4,352)**	-12,958 (3,943)***	-14,332 (3,979)***
Antal	2432	2133	2432	2432	2133
Antal inbördeskrig	23	18	23	23	18
Pseudo R ²	0.150	0.142	0.150	0.155	0.1488
Log likelihood	-110,640	-89,089	-110,619	-109,957	-88,416

Tabellkommentar: Alla värden är avrundade till tre decimaler och standardfel anges parentes. ***, **, * , visar på signifikansnivå på 1, 5 och 10 %. Alla variabler är laggade ett år, förutom utbildning, då denna variabel inte förändras så mycket från år till år. Yta täckt av berg är inte heller laggad, då den är konstant över tid. Inbördeskrig de senaste åren och kalla kriget är av naturliga skäl inte laggade.

Den största skillnaden mellan kodning enligt COW och kodningen enligt UCDP/PRIO är att erfarenhet av tidigare inbördeskrig inte längre är signifikant. Vi har givetvis kodat om variabeln så att den överensstämmer med COW listan. I övrigt förlorar några variabler i signifikansgrad, men i huvudsak samma variabler är signifikanta. Ett undantag är tillväxt, som med kodning enligt COW inte är statistiskt signifikant. Tillväxt var tidigare bara signifikant på 10 % nivån och enbart i en av modellerna. Öppenhet för omvärlden genom handel minskar fortfarande signifikant risken för inbördeskrig. Det icke-linjära sambandet mellan export av primärvaror och konfliktrisk, visar att risken för inbördeskrig är som störst när 26%-27% av exporten består av primärvaror. Detta är en högre nivå än vid kodningen enligt UCDP/PRIO och närmar sig således de resultat som framkommer i Collier och Hoeffler (2004) på 33 %.

När det gäller under vilka omständigheter öppenhet för handel påverkar risken för inbördeskrig, bekräftas till viss del våra tidigare resultat. Öppenhet minskar risken för utbrott av inbördeskrig, för alla nivåer av handel samt i lika stor utsträckning för fattiga som rika länder. Vi har valt att inte redovisa detta i någon tabell.

I kolumn 3 inkluderas interaktionsvariabeln med export av primärvaror/BNP * öppenhet. Denna variabel är inte statistisk signifikant med kodning enligt COW. Våra tidigare slutsatser är således känsliga för förändringar i kodning av den beroende variabeln. Det kan också bero på att UCDP/PRIOS datamaterial omfattar år efter 1999.

I kolumn 4 och 5 inkluderas kontrollvariabeln för kalla kriget och den är inte statistiskt signifikant. Det ligger därför nära tillhands att tolka det som att vårt tidigare samband var spuriöst. Inte heller Collier och Hoeffler (2004) och Fearon och Laitin (2003a) finner att inbördeskrig i högre utsträckning förekom under kalla kriget.

4 Slutsatser och diskussion

Utifrån resultaten i kapitel 3 kan vi nu besvara de frågeställningar vi fört fram och därmed uppfylla syftet med rapporten – att empiriskt undersöka om, och under vilka omständigheter, öppenhet mot omvärlden genom handel påverkar risken för utbrott av väpnade konflikter inom stater, samt om denna effekt beror på konfliktens intensitet. I slutet av kapitlet diskuteras utvecklingstrender i ljuset av de resultat som presenteras i rapporten.

4.1 Öppenhet och utbrott av inomstatliga konflikter

De första två frågeställningarna utgår ifrån idén om att handel gynnar fred. Frågorna var om öppenhet mot omvärlden genom handel, minskar risken för utbrott av inbördeskrig och mindre väpnade konflikter. Resultaten visar att öppenhet signifikant minskar risken för att inbördeskrig bryter ut. För de länder som har haft inbördeskrig mellan 1960-2005 är effekten vid medelvärdet fyra gånger så stor som motsvarande effekt av BNP per capita och vidare dubbelt så stor som effekten av population. Däremot påverkar öppenhet inte signifikant risken för utbrott av mindre väpnade konflikter. Vi kan därmed dra slutsatsen att effekten av öppenhet mot omvärlden genom handel beror på konfliktens intensitet.

De variabler vi har valt att inkludera förklarade bättre varför inbördeskrig bryter ut, än konflikter med lägre intensitet. Detta visar att vår modell troligen är underspecificerad, det vill säga har för få variabler, beträffande orsaker till att mindre väpnade konflikter bryter ut. Endast fyra variabler är signifikanta på 5 % nivå för utbrott av mindre väpnade konflikter, BNP per capita, utbildning för män, population och erfarenhet av tidigare inbördeskrig. Då stora länder generellt har mindre utrikeshandel och konflikter är vanligare i länder med stor befolkning, är variabeln population särskilt relevant i sammanhanget. Samtliga variabler var även signifikanta med avseende på utbrott av inbördeskrig. Vi drar därför slutsatsen att inbördeskrig och mindre väpnade konflikter i vissa avseenden delar samma förklaringar.

Vi har kontrollerat resultaten med avseende på om de är känsliga för förändringar i kodningen av inbördeskrig. Resultaten är robusta även vid kodning av inbördeskrig enligt COW. Öppenhet för handel minskar risken för att inbördeskrig bryter ut även när vi kontrollerar för regioner. När vi för in kalla kriget i analysen är koefficienten för öppenhet fortfarande negativ, vilket indikerar att öppenhet minskar risken för utbrott av inbördeskrig. Öppenhet är dock inte statistiskt signifikant i en av modellerna. Variabeln för kalla kriget är inte signifikant på 5 % nivån i en av modellerna och är vidare känslig för förändringar i kodningen av inbördeskrig. Vi drar därför slutsatsen att kalla kriget inte bidrar till förståelsen av inbördeskrig. Inte heller tidigare studier har funnit att så är fallet.

Våra resultat bekräftar två tidigare studier, Esty et al. (1998) och de Soysa (2002), om att öppenhet mot omvärlden minskar risken för utbrott av inbördeskrig. Däremot motsäger våra resultat flera andra studier som undersöker inbördeskrig, se bland annat Hegre et al. (2003:267) och Fearon och Laitin (2003a:87). Det finns dock ett flertal skillnader som kan förklara varför resultaten skiljer sig åt i dessa fall. Fearon och Laitin (2003a) har en annan definition av inbördeskrig och inkluderar även koloniala befrielsekrig. Rimligtvis borde öppenhet syfta till kolonialmaktens handel och det är inte troligt att det påverkar risken för att ett inbördeskrig bryter ut på en annan kontinent. Hegre et al. (2003) exkluderar flera variabler som bidrar till förståelsen av varför inbördeskrig bryter ut. Vi menar att modellen som författarna presenterar är underspecificerad och särskilt allvarligt är exkluderandet av primärvaruexport/BNP.

Varför minskar öppenhet mot omvärlden genom handel risken för att inbördeskrig bryter ut? Den liberala idén om att handel främjar fred får visst stöd beträffande utbrott av inbördeskrig, men däremot bekräftas inte teorins förutsägelser om varför. Resultaten visar tydligt att det finns ett direkt negativt samband mellan öppenhet för handel och risken för att inbördeskrig bryter ut. Med andra ord att mer handel minskar risken för utbrott och omvänt, att mindre handel ökar risken. Vi drar därför slutsatsen att effekten av öppenhet inte är indirekt, genom att öppenhet påverkar ekonomisk utveckling. Det är inte heller något som tyder på indirekta effekter av öppenhet genom demokrati, då vi i likhet med flera andra studier finner att demokrati inte är signifikant.

För att bättre förstå hur öppenhet och utbrott av inomstatliga konflikter hänger ihop, var en del av syftet att undersöka under vilka omständigheter öppenhet påverkar konfliktrisen. Våra resultat tyder emellertid på att öppenhet under inga omständigheter minskar risken för utbrott av mindre väpnade konflikter. Vi har därför formulerat om resterande frågeställningar något och de innefattar nu bara inbördeskrig.

4.2 Öppenhet och utbrott av inbördeskrig - under vilka omständigheter?

Den tredje frågeställningen handlar om effekten av öppenhet förändras vid olika handelsnivåer. Resultaten visar att öppenhet minskar risken för att inbördeskrig bryter ut för alla nivåer av handel.

Den fjärde frågeställningen gäller om rika länder gynnas mer än fattiga länder av öppenhet för handel med avseende på risken för inbördeskrig. Kritiker till globalisering hävdar att nuvarande handelsregler gynnar rika länder och missgynnar

fattiga länder. Våra resultat visar att öppenhet för handel minskar risken för utbrott av inbördeskrig i lika hög utsträckning för både fattiga och rika länder.

Slutligen berör den femte frågeställningen spörsmålet om effekten av öppenhet på risken för inbördeskrig, förändras för olika nivåer av primärvaruexport. Vi kan inte dra några säkra slutsatser eftersom resultaten är blandade. Interaktionsvariabeln var inte signifikant i en av modellerna och även känslig för förändringar i kodningen av inbördeskrig. Interaktionsvariabeln var dock signifikant vid kodningen enligt UCDP/PRIO när BNP per capita inkluderades i modellen. Det kan därmed finnas ett visst samspel mellan öppenhet och primärvaruexport samt dess påverkan på risken för inbördeskrig. Resultatet tyder på att öppenhet för handel påverkar risken för utbrott av inbördeskrig, men effekten beror på hur stor andel av BNP som består av primärvaruexport.

Sammanfattningsvis visar resultaten att öppenhet för omvärlden genom handel minskar risken för utbrott av inbördeskrig. Däremot förklarar studien mindre väl varför det är så. Vi har undersökt flera omständigheter som effekten skulle kunna bero på, men inte funnit några entydiga resultat. Det behövs ytterligare teoretisk och empirisk forskning som undersöker de kausala mekanismer som förklarar varför och under vilka omständigheter öppenhet för handel påverkar risken för konflikter. En möjlig förklaring är att om ett land handlar med ett annat land, har det andra landet större incitament hindra att konflikter bryter ut, genom bland annat diplomati. En femtedel av alla konfliktförebyggande åtgärder står att finna i oljerika Mellanöstern, medan antalet konflikter i området uppgår till en tiondel (Möller & Wallensteen, 2008).

Det är även svårt att dra slutsatser om varför öppenhet minskar risken för utbrott av inbördeskrig, men inte för konflikter med lägre intensitet. Resultaten visar förklaringarna kan skilja sig åt, även om de till viss del kan vara desamma. Fattigdom, låg utbildningsnivå, population och erfarenhet av tidigare inbördeskrig bidrar till förståelsen av konflikter oavsett intensitet.

4.3 Teoretiska implikationer

Vad får våra resultat för konsekvenser för teorierna kring varför inbördeskrig bryter ut? Teorierna synliggör dels olika motiv, men också under vilka omständigheter rebeller har möjlighet att föra uppror. Vid en jämförelse beträffande konfliktens intensitet, förstärks teorin som betonar omständigheter som ger rebeller möjligheter till finansiering. Öppenhet tillsammans med export av primärvaror påverkar signifikant risken för inbördeskrig, men är inte signifikant beträffande mindre väpnade konflikter.

Handeln ökar

Om vi blickar bortom finanskrisen och ser i ett längre perspektiv tyder mycket på att handeln mellan länder kommer att öka. Under hela efterkrigstiden har världshandeln ökat, med undantag av några få år då den temporärt minskat.²¹ Om framtiden följer samma trend tyder detta på att handeln mellan länder åter kommer att öka.

Globaliseringen har medfört att allt fler länder blir påverkade, men även att fler länder har möjlighet att påverka den ekonomiska utvecklingen. Kina och Indien har på senare år blivit allt viktigare aktörer på den internationella marknaden, genom att öppna upp de inhemska marknaderna för internationella företag. Även på exportmarknaden har de blivit allt viktigare genom att bland annat kunna erbjuda lågprisvaror. Migrationsströmmar ger nya konsumtionsvanor och skapar nyfikenhet, vilket har lett till att vi handlar med nya och allt fler varor. Globaliseringen möjliggör ett större och mer variationsrikt utbud, men även en efterfrågan som tidigare var omöjlig att tillgodose.

Oavsett vad framtiden har i beredskap för oss, minskad eller ökad handel, visar resultaten att ett land med stor andel primärvaruexport ökar risken inbördeskrig. Det är därför viktigt att handels- och biståndspolitiken ses i ljuset av detta. Kimberly-processen, som reglerar handel med diamanter från konflikttrabbade områden, är en viktig del för att minska möjligheterna till finansiering för rebeller. Förekomsten av primärvaror ökar incitamenten för rebeller att göra uppror. Det är därför relevant att utöka Kimberly-processen till att även omfatta fler varor som av rebeller används som finansiering. De uppblussade striderna i Kongo-Kinshasa visar att problemet alltjämt är aktuellt; trots att det finns embargo mot exporten av coltan, där Kongo-Kinshasa har 80 % av världens kända reserver, agerar grannlandet Rwanda som transferland, vilket ger rebellerna möjlighet till fortsatt finansiering. Diversifiering av produktion i länder som är beroende av primärvaruexport, skulle, förutom en reglerad råvaruhandel, kunna vara ett annat sätt att arbeta konfliktförebyggande.

Resultaten som presenterats i rapporten visar att om handel mellan länder ökar, minskar risken för att inbördeskrig bryter ut. För trots att studien indikerar att effekten av öppenhet försvagas om landet exporterar primärvaror, minskar ändå öppenhet risken för utbrott av inbördeskrig. En trolig orsak till att öppenhet för handel minskar risken för inbördeskrig är det ligger i det handlande landets intresse att det finns stabilitet i regionen. Länder och företag utövar i olika grad påtryckningar. Exempelvis genom diplomati, för att förhindra att konflikt bryter ut, eller fredsförhandlingar när konflikten väl brutit ut, för att konflikten ska lösas på ett fredligt vis.

---

²¹ Datamaterial från Världsbanken www.worldbank.org.

4.5 Avslutande kommentarer

Våra resultat visar att handelspolitik kan spela en viktig roll inför framtiden för att förebygga inbördeskrig. För att undvika sociala och ekonomiska kostnader, samt inte minst de mänskliga tragedier som inbördeskrig medför, bör länder bli mer öppna mot omvärlden genom handel. Det är därför av betydelse att hinder för handel såsom tullar och subventioner av olika slag undanröjs.

Montesquieu förstod redan 1748 betydelsen av öppenhet mot omvärlden genom handel för att minska risken för krig. Enligt våra resultat är ökad handel en konfliktförebyggande åtgärd, men även stimulering av diversifiering av varuproduktion samt regleringar vid handel med varor från konfliktområden är viktigt för en fredlig utveckling inom stater. Slutligen närmar sig 2015 med stormsteg och eftersom både orsak och verkan av inbördeskrig kan kopplas till fattigdom, är det dags att på allvar arbeta för att uppfylla FN:s milleniummål.

5 Litteraturlista

Alesina, Alberto – Arnaud Devleeschauwer – William Easterly – Sergio Kurlat – Romain Wacziarg (2002), *Fractionalization*, NBER Working Paper 9411, www.nber.org/papers/w9411.

Attac, <http://attac.se/attac/handel>, 2008-01-02.

Barro, Robert J. – Jong-Wha Lee (2000), *International Data on Educational Attainment: Updates and Implications*, www.cid.harvard.edu/ciddata/ciddata.html, 2007-11-28.

Bigsten, Arne (2003), *Utvecklingens ekonomi och politik*, Studentlitteratur, Lund.

Branson, William H – Isabel Guerrero – Bernhard G. Gunter (1998), *Patterns of Development 1970-1994*, World Bank Paper.

Collier, Paul – V.L Elliott – Håvard Hegre – Anke Hoeffler – Marta Reynal-Oureol – Nicholas Sambanis (2003): *Breaking the conflict trap: Civil War and Development Policy*, Washington, World Bank & Oxford University Press.

Collier, Paul – Anke Hoeffler (2004), “Greed and grievance in war”, *Oxford Economic Papers* vol. 56, s. 563-595.

Collier, Paul – Anke Hoeffler – Nicholas Sambanis (eds) (2005a), *Understanding Civil War: Evidence and Analysis, Volume 1: Africa*, Washington, World Bank.

Collier, Paul – Anke Hoeffler – Nicholas Sambanis (eds) (2005b), *Understanding Civil War: Evidence and Analysis, Volume 2: Europe, Central Asia, & Other Regions*, Washington, World Bank.

Collier, Paul – Anke Hoeffler (2007), “Civil war”, i Hartley, Keith – Todd Sandler (eds), *Handbook of Defense Economics, Volume 2*, Elsevier B.V, s.711-739.

Collier, Paul – Anke Hoeffler – Måns Söderbom (2004), “On the Duration of Civil War”, *Journal of Peace Research*, vol 41 nr3, s.253-273.

Collier, Paul – Anke Hoeffler – Måns Söderbom (2007), *Post-Conflict Risks*, <http://users.ox.ac.uk>, 2008-01-09.

de Soysa, Indra (2002), “Paradize is a Bazaar? Greed, Creed and Governance in Civil War”, 1989-99, *Journal of Peace Research* Vol 39 nr 4, s. 395-416.

Elbadawi, Ibrahim – Håvard Hegre (2003), *Globalization, Economic Shocks, and Armed Conflict*, Paper presented to the 2nd ECPR conference, Marburg, Germany, September 18-21 2003, <http://folk.uio.no/hahegre/Papers/ecshockECPR.pdf>, 2007-08-26.

Esty, Daniel C. – Jack Goldstone – Ted Robert Gurr – Barbara Harff – Pamela T. Wurko – Alan N. Unger – Robert S. Chen (1998), *State Failure Task Force Report: Phase II Findings*, McLean, VA: Science Applications International Corporation.

Fearon, James D. – David D. Laitin (2003a), “Ethnicity, Insurgency and Civil War”, *American Political Science Review*, 97:1, 75-90.

Fearon, James D. – David D. Laitin (2003b), *Additional tables for “Ethnicity, Insurgency and Civil War”*,
www.stanford.edu/group/ethnic/workingpapers/papers.htm, 2008-01-09.

Fearon, James D. (2005), “Primary Commodity Exports and Civil War”, *Journal of Conflict Resolution*, vol 49, s. 483-507.

Gleditsch, Nils Petter – Peter Wallensteen – Mikael Eriksson – Margareta Sol-
lenberg – Håvard Strand (2002), “Armed Conflict 1946-2001: A New Dataset”,
Journal of Peace Research, vol 39, nr 5, s. 615-637.

Gujarati, Damodar (2006), *Essentials of Econometrics*, 3rd ed, McGraw-Hill Edu-
cation, New York.

Hegre, Håvard (2000), “Development and Liberal Peace: What does it take to be
a trading state?”, *Journal of Peace Research*, vol 37, s. 5-30.

Hegre, Håvard – Ranveig Gissinger – Nils Petter Gleditsch (2003) “Globaliza-
tion and Internal Conflict” i Schneider, Gerdald – Katherine Barbieri – Nils Pet-
ter Gleditsch (eds), *Globalization and Armed Conflict*, Rowman & Littlefield
Publishers inc. Oxford, s. 251-275.

Hegre, Håvard – Nicholas Sambanis (2006), “Sensitivity Analysis of Empirical
Results on Civil War Onset”, *Journal of Conflict Resolution*, vol. 50, nr 4, s. 508-
535.

Hirschleifer, Jack (1987) “Conflict and Settlement” i Eatwell, John – Murray
Milgate – Peter Newman (eds), *The new Palgrave: A Dictionary of Economics*,
The MacMillan Press Limited, London, s. 567-570.

Hirschleifer Jack (1995) “Theorizing About Conflict” i Hartley, Keith – Todd
Sandler (eds) *Handbook of Defense Economics*, Vol 1, Elsevier Science, Amster-
dam, s. 165-189.

King, Gary – Langche Zeng (2001), “Improving Forecasts of State Failure”,
World Politics, vol 53, s. 623-658.

Marshall, Monty – Keith Jagers (2000), *Polity IV Project, Political Regime
Characteristics and Transitions, 1800-2004, Dataset Users’ Manual*,
www.cidcm.umd.edu/polity/ .

- Möller, Frida – Peter Wallensteen (2008), ”Svensk forskning kan förebygga väpnade konflikter”, *Tvärsnitt*,
<http://www.vr.se/huvudmeny/tvarsnittnr32008/essasvenskforskningkanforebyggavapnadekonflikter.4.427cb4d511c4bb6e38680003491.html>, 2009-08-05
- Proposition 2002/03:122: *Gemensamt ansvar: Sveriges politik för global utveckling*, Stockholm.
- Regeringens skrivelse 1998/99:59: *Öppen handel – rättvisa spelregler*, Svensk handelspolitik inför en ny WTO-runda, Stockholm.
- Rapport från regeringskansliet (2001), *En samlad svensk globaliseringspolitik – för rättvis ekonomisk utveckling*, Stockholm.
- Ross, Michael (2003): “The Natural Resource Curse: How Wealth Can Make You Poor”, i Bannon, Ian – Paul Collier (eds), *Natural Resources and Violent Conflict: Options and Actions*, Washington, World Bank Publications, s. 17-42.
- Sambanis, Nicholas (2004a), “What is civil war? Conceptual and Empirical Complexities of an Operational Definition”, *Journal of Conflict Resolution*, vol 48, s. 814-858.
- Sambanis, Nicholas (2005): “Conclusion: Using Case Studies to Refine and Expand the Theory of Civil War”, i Collier, Paul – Anke Hoeffler – Nicholas Sambanis (eds), *Understanding Civil War: Evidence and Analysis, Volume 1: Africa*, (2005), Washington, World Bank, s.303-334.
- Sachs, Jeffrey D. – Andrew M. Warner (1995) “Economic Reform and the process of global integration”, *Brookings Papers and Economic Activity* vol 1, s. 1-118.
- Schneider, Gerald – Katherine Barbieri – Nils Petter Gleditsch (2003), “Does Globalization Contribute to Peace? A Critical Survey of the Literature” i Schneider, Gerald – Katherine Barbieri – Nils Petter Gleditsch (eds), *Globalization and Armed Conflict*, Rowman & Littlefield Publishers inc. Oxford s3-29.
- SIPRI Yearbook, (2005), *Armaments, Disarmament and International Security*, Oxford University Press, New York.
- Strand, Håvard (2006), *Onset of Armed Conflict: A New List for the period 1946-2004, with Applications*, Under review at Conflict Management and Peace, www.new.prio.no/upload/Onset.pdf, 2008-01-08.
- Svenska regeringens hemsida:
www.regeringen.se/sb/d/2660/a/75198, 2007-12-17;
www.regeringen.se/sb/d/2660/a/14564, 2008-01-02.

Söderbom, Måns (2007), *Binary Choice Models*, Notes for lectures in Quantitative Economics, MSc in Economics for Development, University of Oxford. UCDP/PRIO *Armed Conflict Dataset Codebook Dataset* version 4-2007, www.ucdp.uu.se.

Wooldridge, Jeffrey M. (2003), *Introductory Econometrics: A Modern Approach*, 2e Thomson South-Western, Ohio

Ödlund, Ann (2007), *Demokratiska och auktoritära styrformer – en kort presentation*, FOI-R--2338—SE.

Bilagor

Bilaga A: Metod

I denna bilaga går vi mer ingående in på själva operationaliseringarna. Vi beskriver också den statistiska metod som använts i rapporten mer ingående, samt presenterar för- och nackdelar med metoden. Bilagan ger således en ganska teknisk beskrivning av det statistiska arbete som gjorts, men det är inte nödvändigt att läsa bilagan för att ta del av rapporten och dess slutsatser.

A.1 Operationaliseringar och datamaterial

A.1.1 Beroende variabler

För att kunna undersöka både utbrott av inbördeskrig och mindre väpnad inomstatlig konflikt mellan åren 1960-2005, har vi valt att använda data från UCDP/PRIO *Armed Conflict Dataset version 4, 2007* av Gleditch et al. (2002)²². Vi undersöker utbrott av väpnade konflikter inom stater och inkluderar även konflikter som har internationella dimensioner. Vi skapar två dummyvariabler, en för mindre väpnad konflikt där intensiteten uppgår till mellan 25 till 999 stridsrelaterade dödsfall, och en för inbördeskrig där en väpnad konflikt leder till minst 1000 stridsrelaterade dödsfall. I datamaterialet från UCDP/PRIO listas 251 konflikter och anger när en konflikt pågår, vi har därför fått ta en del beslut rörande utbrott av mindre väpnad konflikt och inbördeskrig.

UCDP/PRIO delar in många konflikter i olika episoder och vi väljer att koda nytt utbrott av konflikt när en ny episod av konflikten startar. UCDP/PRIO anger att en episod slutar när konflikten är inaktiv i minst ett år, vilket för flera mindre väpnade konflikter innebär nya utbrott vartannat år. Vi har tagit fasta på rekommendationer av Håvard Strand när det gäller kodningen. Författaren anger en ny episod ska räknas som ett nytt utbrott av väpnad konflikt, om det gått minst 2 år sedan senaste episoden slutat och som mest 9 år. Författaren lämnar dock åt användaren att bestämma exakt hur många år (Strand 2006:7) Vi har därför valt att skapa tre dummy-variabler för mindre väpnad konflikt och koda ett nytt utbrott om det gått minst två, fem eller åtta år mellan att en episod slutar och en annan tar vid.

Flera konflikter växlar i intensitet och vi har valt att se episoderna i sin helhet. Om en konflikt under episoden uppgår till inbördeskrig, har vi valt att koda det som ett inbördeskrig det år konflikten bryter ut, även om konfliktens intensitet de första och sista året/åren är mindre än 1000 stridsrelaterade döda. Vi har i likhet med Collier och Hoeffler (2004) valt att koda år av pågående konflikt som ”mi

---

²²Se http://www.pcr.uu.se/research/UCDP/data_and_publications/datasets.htm.

sing values”, men till skillnad från Fearon och Laitin (2003a). De år ett inbördeskrig bryter ut eller pågår kodas vi som ”missing value” för variabeln mindre väpnad konflikt. Variabeln inbördeskrig kodas dock som noll, när en mindre väpnad konflikt pågår. De perioder när det inte bryter ut eller pågår någon konflikt kodas vi som noll.

I några fall sker det ett utbrott av en ny konflikt samtidigt som en annan konflikt pågår och i dessa fall har vi valt att koda ett, för utbrott av konflikt, vilket också Fearon och Laitin (2003a) gör, medan Collier och Hoeffler (2004) kodar detta som ”missing value”. För att undvika att våra resultat är känsliga för förändringar i kodningen av utbrott av inbördeskrig, har vi även kontrollerat våra resultat med en kodning enligt Collier och Hoeffler (2004). Författarnas kodning baseras på ”Correlates of War (COW) project”. I *Bilaga B* återfinns en lista över konflikterna där vi jämför med hur andra författare, däribland Collier och Hoeffler (2004), kodat för inbördeskrig.

A.1.2 Oberoende variabler

Vi har delat in våra oberoende variabler i följande kategorier: Ekonomiska variabler, politiska variabler, demografiska variabler och övriga variabler. Flera av variablerna kan dock vara indikatorer för olika teoretiska förklaringar.

Ekonomiska variabler

De ekonomiska variablerna, förutom tillväxt och export av primärvaror är loggade, för att undvika genomslag av extrema värden. Vidare är alla variabler, förutom utbildning för män, laggade ett år för att minska risken för endogenitet. Med detta menas att i själva regressionen används värdet på t.ex. BNP per capita året innan inbördeskriget/den mindre väpnade konflikten bryter ut. Således minskar risken att vi får fram hur utbrott av konflikt påverkar BNP per capita, istället för att se hur BNP per capita påverkar utbrott av konflikt. Variabeln öppenhet mot omvärlden genom handel operationaliseras som handelsintensitet och visar total handel dividerat med BNP. Vi använder oss av data från World Development Indicators (WDI) 2007 från Världsbankens hemsida²³, på samma sätt som de forskare vars verk vi tagit del av gjort. Total handel dividerat med BNP inkluderas även i kvadrat för att se om det finns ett samband som inte är linjärt, det vill säga om öppenhet påverkar mer (mindre) vid mycket höga och låga nivåer, men inte lika mycket (lite) vid medelnivåerna av öppenhet.

²³ Se <http://go.worldbank.org/6HAYAHG8H0>. I Världsbankens databas, WDI finns sociala, ekonomiska, finansiella och miljöindikatorer för 209 länder från 1960 och framåt samlat.

Export av primärvaror²⁴ dividerat med BNP används som mått för möjligheter till finansiering för rebeller, ofta genom att de har möjlighet att tillskansa sig en del eller hela vinsten. Antingen sker finansieringen direkt genom att rebellerna utvinner naturresurserna själva, eller indirekt genom att de pressar utvinningsföretagen/staten på pengar.²⁵ Export av primärvaror dividerat med BNP kan också vara en indikator på att staten är svag, dels på grund av den så kallade naturresursförbannelsen och dels på grund av att staten kan vara mer utsatt för korruption, se vidare kapitel 2. Datamaterialet har vi fått från Collier, Hoeffler och Söderbom (2007). Då Collier och Hoeffler (2004) menar att sambandet är icke-linjärt, har vi inkluderat denna variabel i kvadrerad form.

BNP per capita mäts i 2000 års dollar och datamaterialet är från WDI 2007. Vårt mått på utbildning för män är hämtat från Barro och Lee (2000). Då dessa data endast visar vart femte år har vi genom interpolation skattat de värden som fattats. Utbildning för män visar hur många år männen i det aktuella landet i genomsnitt går i skolan. Ekonomisk tillväxt mäts som årlig förändring av BNP i procent och datamaterialet kommer från WDI 2007. BNP per capita, utbildning för män och ekonomisk tillväxt kan påverka kostnaderna samt möjligheterna till rekrytering för rebellerna. Genom att multiplicera BNP per capita med öppenhet för omvärlden genom handel, samt export av primärvaror med öppenhet för omvärlden, får vi fram två interaktionsvariabler.

Politiska variabler

Vi inkluderar demokrati, anokrati och etnisk diversifiering i denna kategori. Bristen på demokrati ses ofta som en omständighet som genererar missnöje och därmed ökar risken för att inbördeskrig bryter ut. Marshall och Jagers (2000) har skapat ett demokratiindex (PolityIV) som går mellan -10 och 10, där -10 är ett icke-demokratiskt, eller auktoritärt samhälle, medan 10 visar ett fullt demokratiskt samhälle.

“Democracy is conceived as three essential, interdependent elements. One is the presence of institutions and procedures through which citizens can express effective preferences about alternative policies and leaders. Second is the existence of institutionalized constraints on the exercise of power by the executive. Third is the guarantee of civil liberties to all citizens in their daily lives and in acts of political participation.” (Marshall & Jagers 2000:13).

---

²⁴ Definitionen av primärvaror inkluderar bland annat export av mat och levande djur, drycker och tobak, textilier, gummi och träprodukter, minerala bränslen, smörjmedel, olja, kol och naturgas, animala och vegetabiliska oljor, fetter och metaller utan järnhalt (Fearon 2005:491)

²⁵ Bannon, Ian. *Natural Resources and Violent Conflict : Options and Actions*. Washington, DC, USA: World Bank Publications, 2003. p 30-31.

Sverige anses enligt detta index ha en demokratinivå på 10 från 1917 och framåt, det vill säga innan kvinnor fick rösträtt, men då parlamentarismen började införas (Lewin 1992:118 ff). Iran anses fram till revolutionen 1979 ha ett demokratiindex på -10, efter revolutionen -6, vid valet 1997 steg det till 3 och 2004 sjönk det till -6 igen. I likhet med Collier, Hoeffler och Söderbom (2007) skapar vi en dummyvariabel, där vi kodar 1 för de länder som har mer än 5 på demokratiindexet och 0 för de länder som har mindre än 5. Vi kontrollerar även för om det blir någon skillnad när vi har med en demokrativariabel som går mellan 1 och 10.

I PolityIV finns även ett anokrati-mått (se kapitel 2.1.2), som visar om ett land varken är diktatur eller demokrati, utan befinner sig någonstans mitt emellan och varken kan använda sig av diktaturens kraft att trycka ned oppositionella eller demokratins institutioner för att hantera andra åsikter. Man kan alltså se anokrati som ett mått på en svag stat. För att få fram detta index har författarna använt sig dels av demokratiindexet, dels av ett autokratiindex (det vill säga olika former av styre utan politisk konkurrens), och genom en kombination av dessa skapat ett anokratiindex. Det som karakteriserar en autokrati är att landet har en blandning av ett demokratiskt och ett auktoritärt styrelsesätt, det kanske finns val i landet, men samtidigt är det politiska våldet utbrett. Zimbabwe har sedan 1987 pendlat mellan -5 och -7 på detta index. Även Fearon och Laitin (2003a), Hegre och Sambanis (2006) och Sambanis (2004) använder sig av en motsvarande anokrati-variabel. Både demokrati och anokrati är laggade ett år.

För att kontrollera för om motivet för rebeller kan vara missnöje på grund av etniska missförhållanden inkluderas etnisk diversifiering. Vi använder ett mått

som Alesina et al. (2002) skapat. Måttet definieras som $FRACT_j = 1 - \sum_{i=1}^N s_{ij}^2$

där s_{ij} är andelen av grupp i ($i=1 \dots N$) i landet j (Alesina et al. 2002:7). Alesina et al. (2002) exemplifierar detta med Bolivia, där andelen vita är 10,13%, aymaras är 30,38%, quechuas (30,38%), mestizos (25,32%) och övriga är 3,80%. Måttet blir då $1 - (0,1013^2 + 0,3038^2 + 0,3038^2 + 0,2532^2 + 0,0380^2) = 0,7396$. Etnicitet antas förändras långsamt och därmed är det samma värde i ett land för alla år.

Demografiska variabler

Vi inkluderar population och populationsdensitet i denna kategori. Population mäts i absoluta tal och datamaterialet är nedladdat från WDI 2007. För att se huruvida befolkningstätheten påverkar risken för utbrott av inbördeskrig har vi inkluderat populationsdensitet som visar befolkning dividerat på kvadratkilometer. de Soysa (2002:412) finner att populationsdensitet är signifikant och ökar risken för utbrott av inbördeskrig, medan Hegre och Sambanis (2006:520) inte finner den signifikant. Collier och Hoeffler (2004:570) undersöker om ett land

där befolkningen lever koncentrerat i vissa delar betyder något för rebellers möjlighet att agera och använder sig av ett index som visar om landet är mer tätbefolkat på vissa ställen än andra. Även datamaterialet gällande populationsdensitet är från WDI 2007. Både population och populationsdensitet är loggade, för att minska risken med endogenitet, och loggade, för att extrema värden inte ska få genomslag.

Övriga variabler

Erfarenheter av tidigare konflikt kan vara en omständighet som ger möjlighet för rebeller genom lägre kostnader. Det kan också vara ett mått på politisk instabilitet. Slutligen är en tolkning att det är lättare att överbrygga etniska, religiösa och politiska meningsskiljaktigheter ju längre tid som gått sedan föregående konflikt. För att mäta om landet tidigare varit i konflikt har vi skapat en dummyvariabel som visar om landet har haft ett pågående inbördeskrig de senaste fem åren. Vi har även skapat en dummyvariabel för om landet haft ett pågående inbördeskrig de senaste tio åren, för att se om det är någon skillnad hur länge sedan landet upplevde inbördeskrig. Andra författare använder sig av olika mått på om landet haft tidigare inbördeskrig, Fearon och Laitin (2003a) kodar ett om landet haft ett pågående inbördeskrig föregående år, Collier och Hoeffler (2004) och Sambanis (2004) använder sig av antal månader landet har haft fred efter senaste inbördeskrig. de Soysa (2002) kodar ett för länder som haft inbördeskrig mellan 1945 och 1988, medan Hegre och Sambanis (2006) skapar en avtagande funktion för när landet senast var i krig $2^{(\text{år av fred}/8)}$.

Möjligheterna till uppror kan gynnas av att rebellerna har strategiska fördelar, såsom god lokalkännedom i svårtillgänglig terräng. Vi inkluderar ett mått på hur mycket av landet som är täckt av berg. Datamaterialet har vi fått från Collier, Hoeffler och Söderbom (2004) och då ytan ett land är täckt av berg inte förändras över tid, finns det bara ett värde per år och land.

För att se om det finns skillnader mellan olika regioner som inte fångats upp i de andra variablerna skapar vi regiondummys. Vi delar in världens länder i Östeuropa, Asien, Mellanöstern och Nordafrika, Latinamerika och Karibien, Afrika söder om Sahara, samt Västeuropa och Nordamerika. Även Fearon och Laitin (2003a) använder sig av regiondummys för att undersöka om regionala skillnader. I och med kalla krigets slut bildades flera nya stater, framförallt i före detta Sovjetunionen, samtidigt minskade spänningarna mellan de båda stormaktsblocken och finansieringskällan som en del regimer och grupper såg i de båda supermakterna minskade. För att se om risken för utbrott av inbördeskrig minskar eller ökar med kalla krigets avslutning skapar vi en dummyvariabel som antar värdet 1 om utbrottet av inbördeskrig sker innan 1991.

A.2 Diskussion av datamaterialet

Då datamaterialet sträcker sig över lång tid och innefattar alla internationellt erkända länder, har vi inte fullständig data över alla länder. Detta gäller flera av de oberoende variablerna och i de länder där inbördeskrig brutit ut är det generellt sett sämre tillgång på data. I själva regressionerna tar Stata automatiskt bort de rader där det fattas en eller flera variabler, vilket gör att många observationer försvinner. När vi samlade in datamaterialet använde vi oss av värden från 1960 till 2005, vilket gav ca 8000 observationer, men då flera variabler fattas för vissa länder är det i själva regressionerna 2050 (i utbildningsmodellen) respektive 2345 (i BNP-modellen) observationer. Den variabel där det fattas flest observationer är utan tvekan naturresurser. Vi har 3980 observationer på denna, men då flera författare poängterar vikten av denna variabel kan den inte uteslutas. Reduceringen i datamaterialet leder till att antalet observationer med utbrott av inbördeskrig också minskar kraftigt, från 74 till 25. Antalet observationer med mindre väpnade konflikter minskar också från 157 till 56. Detta är ett stort problem som potentiellt kan påverka våra resultat.

För utbrott av inbördeskrig och mindre väpnad konflikt har vi använt oss av UCDP/PRIO *Armed Conflict Dataset version 4, 2007* av Gleditsch et al. (2002). Datamaterialet har tillkommit genom ett samarbete med *the Department of Peace and Conflict Research* (UCDP) vid Uppsala Universitet och *Centre For Study of Civil War* (PRIO) i Oslo som samlar information om konflikter från 1946 och framåt.

De flesta data har vi fått från Världsbankens hemsida och utgörs av *World Development Indicators*, WDI. Genom WDI finns datamaterial på fler än 550 indikatorer för fler än 200 länder och grupper av länder och är således en av världens största databaser inom den här genren och materialet spänner sig från 1969 och framåt. Datamaterialet om utbildning för män har vi hämtat från *Center for International Development* vid Harvards universitet. Det är Robert J. Barro och Jong-Wha Lee (2000), professor vid Harvards universitet respektive professor vid Koreas universitet, som sammanställt materialet universitetet i Harvard.

Demokratimåttet har vi fått från projektet Polity IV vid *the Center for International Development and Conflict Management* (CIDCM) vid Universitet i Maryland. Polity IV-projektet undersöker politiska karaktäristika och övergångar från 1800-2006, med syfte att kunna göra komparativa och kvantitativa analyser. Projektet leds av Monty G. Marshall, George Masons Universitet och grundades av Ted Robert Gurr, från Marylands Universitet. När det gäller att mäta demokrati kommer måttet alltid till viss del vara subjektivt, då de kriterier som sätts upp för demokrati beror på författarens definition och uppfattning. Detta till skillnad mot till exempel BNP per capita där måttet alltid är detsamma. Collier och

Hoeffler (2002), Fearon och Laitin (2003a) och Hegre och Sambanis (2006) använder även de sig av Polity-indexet.

Vad det gäller etnicitet har vi använt oss av ett mått från Alesina et al (2002). Alberto Alesina är professor vid Harvards universitet och har publicerat flera böcker och artiklar om allt från integrationsprocessen i Europa och politiska konjunkturcykler till stabiliseringspolitik i länder med hög inflation. Detta mått används bland annat i Post-Conflict Risks av Collier et al (2007). Yta täckt av berg är ett mått vi fått från Collier, Hoeffler och Söderbom (2004) som i sin tur är hämtat från John Gerrard, (2000), What is a Mountain? Mimeo, DECRG, World Bank.

Tidigare inbördeskrig, samt regiondummys och dummy för kalla kriget har vi skapat själva.

A.3 Statistisk analys

Vårt datamaterial består av flera variabler för alla internationellt erkända länder mellan åren 1960 och 2005 och det sker således en jämförelse i både tid och rum. För att kunna se hur öppenhet för handel påverkar risken för utbrott av inbördeskrig använder vi oss av en modell som visar sannolikheten att ett inbördeskrig bryter ut, under kontroll för övriga oberoende variabler. Då ett land antingen har ett utbrott av inbördeskrig eller inte, har vi valt att använda oss av logit-modellen, där utfallet i regressionen antingen blir värdet ett eller noll. För att kunna göra våra beräkningar använder vi oss av statistikprogrammet Stata. Programmet kan hantera stora mängder data och är användarvänligt, då det bland annat är möjligt att utgå från excel-dokument och omvandla de till Stata-dokument. Då allt material vi fått varit i excel-format har det underlättat att från ett samlat excel-dokument kunna hantera all information.²⁶

A.3.1 Logit-modellen²⁷

Det vi är intresserade av är hur sannolikheten för utbrott av inomstatlig väpnad konflikt påverkas av öppenhet för handel, dvs. vad är sannolikheten att y antar värdet 1 givet x , de oberoende variabler som finns i modellen (Wooldridge

---

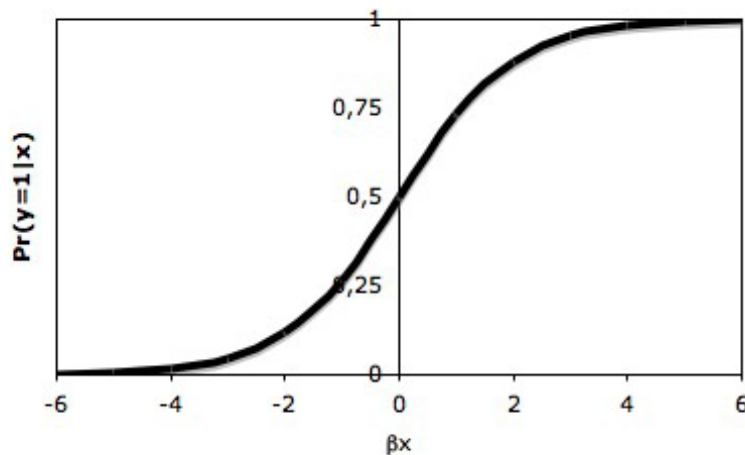
²⁶ För mer information om Statas användning se www.stata.com.

²⁷ För mer information om logit-metoden rekommenderar vi boken, *Introductory Econometrics: A Modern Approach* av Jeffrey M. Wooldridge från 2003

2003:554). Detta betyder i vårt fall sannolikheten att ett utbrott av inomstatlig väpnad konflikt sker, givet öppenhet för handel (och de andra oberoende variablerna). Vi använder oss av en logit-funktion som kan anta värden 1 och 0, 1 om utbrott av inomstatlig väpnad konflikt sker och 0 om utbrott inte sker. För att utfallet inte ska bli större än ett eller mindre än noll antar logit-funktionen en kumulativ fördelning för sannolikheten att utfallet blir 1, vilket visas i **Figur 6** nedan.

Figur 7: Logit-modellen

Själva funktionen ser ut som följer

$$\Pr(y=1|x) = \Pr(y^* > 0|x) = G(\beta_0 + \beta x)$$

$$\text{där } G(\beta x) = \frac{\exp(\beta x)}{1 + \exp(\beta x)}$$

Eftersom $G(\beta x)$ är en funktion som delas med sig själv plus 1, antar den således ett värde strikt mellan 0 och 1. βx är en funktion av de oberoende variablerna som kan anta vilket reellt värde som helst (Wooldridge 2003:555f). Koefficienten β räknas ut i regressionen och x är en oberoende variabel (ln öppenhet/BNP per capita/utbildning etc). Eftersom kurvan inte är linjär, beror effekten av de beroende variablerna *var* på kurvan vi befinner oss. Koefficienterna (β) framför

variablerna visar därför inte *hur stor* påverkan variabeln har, utan *i vilken riktning* påverkan sker (Gujarati 2006:504). Därför kan det vara svårt att tolka de värden som finns i logit-tabellerna. Är koefficienten positiv betyder det att när x ökar, ökar sannolikheten att y blir 1 och är den negativ minskar sannolikheten. I våra regressioner betyder det att när ln öppenhet ökar, kommer sannolikheten att inbördeskrig bryter ut ($y=1$) att minska, då det är ett negativt tecken framför koefficienten för ln öppenhet.

För att se *hur stor* en ökning i ln öppenhet påverkar risken för att en inbördes väpnad konflikt bryter ut, måste vi se på marginaleffekten. I en linjär regression är alltid marginaleffekten samma som koefficienten framför variabeln, men då logit-regressionen inte är linjär, blir marginaleffekten lite annorlunda. Marginaleffekten för en variabel i en logit-regression räknas ut så som följer:

$$\frac{\partial \Pr(y=1|x)}{\partial \alpha_j} = \frac{\partial G(\beta x)}{\partial \alpha_j} = g(\beta x) \cdot \beta_j$$

där $g(x) \equiv \frac{\partial G(x)}{\partial x}$

visar sannolikhetsfördelningen i termer av integraler (även kallat PDF, *probability density function*). Eftersom marginaleffekten beror på $g(\beta x)$ kommer den att skilja sig åt vid olika värden på övriga x -variabler.²⁸ För att slippa räkna ut marginaleffekten för hand, använder vi oss av Stata-kommandot `mfx compute`. I *Bilaga C* finns marginaleffekterna för de reducerade modellerna, både för inbördeskrig och mindre väpnade konflikter. Marginaleffekterna räknas visserligen ut av Stata, men programmet ser ingen skillnad på om variablerna är linjära eller icke-linjära. Detta betyder t.ex. att marginaleffekten för lnopen är marginaleffekten för den loggade öppenheten och inte för öppenhet i sig, vilket inte är något problem, men värt att tänka på vid själva tolkningen av effekten. Som nämnts ovan skiljer sig marginaleffekterna åt beroende på var i logit-kurvan man befinner sig och varierar beroende på värdena på de förklarande variablerna. För att kunna se hur marginaleffekterna påverkar de länder där utbrott av inomstatliga väpnade konflikter skett har vi valt att utvärdera marginaleffekterna vid medelvärdet för dessa länder. Detta gör att vi lättare kan tolka hur öppenhet mot omvärlden påverkar risken för utbrott av inbördeskrig. Vi har även utvärderat sannolikheten att inomstatlig väpnad konflikt bryter ut vid olika värden på öppenhet mot omvärlden, *ceteris paribus*.

---

²⁸ Söderbom, Måns (2007). "Binary Choice Models." Notes for lectures in Quantitative Economics, MSc in Economics for Development, University of Oxford.

I tabellerna visas ett värde kallat *log likelihood*. Detta är det värde vid vilken funktionen maximeras och således det värde som utifrån de data (observationer) vi redan har maximerar sannolikheten att y ska bli 1.

Då vi undersöker flera modeller, för att se under vilka omständigheter öppenhet för omvärlden genom handel påverkar risken för att väpnade konflikter inom stater bryter ut, använder vi oss av *likelihood ratio* statistika. Detta används när man vill se skillnaden modellen ger vid exkludering av en eller av flera variabler. Skillnaderna i värdena på log likelihood visar om de borttagna variablerna signifikant bidrar till förståelsen.

$$LR = 2 * (L_{ur} - L_r)$$

där L_{ur} är log likelihood för modellen där alla variabler är med och L_r är log likelihood för den reducerade modellen. LR är χ^2 -fördelad, vilket gör att vi kan jämföra med ett kritiskt värde på 5 % nivån, som vi erhåller ur tabell. Om skillnaden mellan dessa två variabler är tillräckligt stor bör man behålla variablerna, om inte kan man exkludera dessa.

A.3.2 Begränsningar

Vi använder oss av paneldata och analysen sker således i både tid och rum. Det finns flera problem förknippade med paneldata bland annat autokorrelation och heteroskedacitet. Autokorrelation betyder att flera av observationerna samvarierar i tid och/eller rum, till exempel påverkar 1960 års BNP värdet på BNP 1961 och alltså är observationerna helt oberoende av varandra. *Hetero* betyder olika och *skedacitet* betyder varians, heteroskedacitet innebär således att det är olika varians i residualerna. Båda problemen kan leda till att variansen i feltermerna ökar, vilket gör att det är svårt att dra relevanta slutsatser av materialet. Genom kommandot *cluster(code)* korrigerar Stata för heteroskedacitet och autokorrelation, vilket leder till något större standardfel.

Multikollinearitet visar om det finns ett starkt samband mellan de oberoende variablerna. Detta betyder att variablerna mäter nästan samma sak, vilket kan göra att det är svårt att se vilken effekt de enskilda variablerna har var och en för sig, och därmed tolka dessa. Ett annat problem som kan uppstå är att standardfelen och konfidensintervallen blir större och att modellen som helhet har en hög signifikans, medan de enskilda variablerna inte är signifikanta. Vid korrelation högre än 0,8 (Gujarati 2006:372) är risken stor att det finns multikollinearitet i modellen och genom en korrelationsmatris undersökte vi om så var fallet.

A.4 Empirisk modell och tillvägagångssätt

Med utgångspunkt i den teoretiska bakgrunden och förklaringsvariablerna har följande empiriska modell utformats:

$$z = \beta_0 + \beta_1 \ln open + \beta_{x,j} x_j + \beta_{q,j} q_j + \beta_{w,j} w_j + \beta_{v,j} v_j$$

där x är en vektor av de ekonomiska variablerna, q en vektor av de politiska, w en vektor demografiska och v en vektor av de övriga variablerna.

För att närmare specificera modellen började vi med två modeller där samtliga variabler som finns med i den empiriska modellen inkluderas, en med BNP/capita samt en med utbildningsnivå för män. Eftersom BNP per capita och utbildning för män är starkt korrelerade (korrelationskoefficient 0,828), har vi valt att inte inkludera dem i samma modell. Detta för att minska risken för multi-kollinearitet. De variabler som inte var signifikanta i någon av modellerna togs sedan bort i de andra regressionerna. För att inte utfallet skulle ändras på grund av fler observationer när vi minskade modellerna, behöll vi samma antal observationer i de reducerade modellerna (2050 respektive 2345).

Bilaga B: Utbrott av inomstatliga konflikter

Syftet med dokumentet är att tydliggöra hur vi kodar utbrott av mindre väpnad konflikt och inbördeskrig. Vi har valt att använda data från UCDP/PRIO *Armed Conflict Dataset version 4, 2007* av Gleditch et al. (2002). Vi kommer dock att jämföra med och ge exempel från hur Collier & Hoeffler (2004), Fearon & Laitin (2003a) och Sambanis (2004) har valt att koda utbrott av inbördeskrig. Hädanefter refereras ovanstående till CH, FL och Sambanis. De undersöker utbrott av inbördeskrig fram till 1999, men startåren skiljer sig något åt. Bilagan är i sig en litteraturstudie och kan användas som referensverk för att se hur olika författare valt att koda utbrott av inbördeskrig.

Vi undersöker utbrott av väpnade konflikter inom stater och inkluderar även när konflikten har internationella dimensioner. Vid en mindre inomstatlig väpnad konflikt uppgår intensiteten till mellan 25 till 999 stridsrelaterade dödsfall. Inbördeskrig definierar vi som en väpnad konflikt med minst 1000 stridsrelaterade dödsfall. I datamaterialet från UCDP/PRIO listas 251 konflikter och anger när en konflikt pågår, vi har därför fått ta en del beslut rörande utbrott av mindre väpnad konflikt och inbördeskrig. Vi har utgått ifrån fem principer när vi kodar utbrott av mindre väpnad konflikt och inbördeskrig.

1. Ny episod av konflikten- nytt utbrott av konflikt

UCDP/PRIO delar in många konflikter i olika episoder och vi väljer att koda nytt utbrott av konflikt när en ny episod av konflikten startar. UCDP/PRIO anger att en episod slutar när konflikten är inaktiv i minst ett år, vilket för flera konflikter innebär nya utbrott vart annat år. Vi har därför valt att skapa tre dummy-variabler för mindre väpnad konflikt koda ett nytt utbrott om det gått minst två, fem och åtta år mellan att en episod slutar och en annan tar vid. Undantag kan göras om det är olika aktörer involverade.

2. Utbrott av inbördeskrig det år en ny episod börjar

Flera konflikter växlar i intensitet och vi har valt att se episoderna i sin helhet. Vi har valt att koda utbrott av inbördeskrig det år en ny episod av konflikten startar, trots att den nya episoden inleds med lägre intensitet än 1000 stridsrelaterade döda.

3. Inget utbrott av mindre väpnad konflikt om episoden inleds med inbördeskrig

När en episod av en konflikt inleds som ett inbördeskrig och därefter övergår till en mindre väpnad konflikt har vi valt att i princip alltid låta ett inbördeskrig vara kvar som ett inbördeskrig tills episoden är avslutad och således inte koda nya uppstarter av mindre väpnad konflikt. Många exempel finns på konflikter där intensiteterna varvas vart annat år, fast episoden ännu inte är avslutad.

4. Utbrott av ny konflikt även när andra konflikter pågår

I några fall sker det ett utbrott av en ny konflikt samtidigt som en annan konflikt pågår och i dessa fall har vi valt att koda ett, för utbrott av konflikt, vilket också Fearon och Laitin (2003a) gör, medan Collier och Hoeffler (2004) kodar detta som "missing value".

5. Pågående konflikter kodas som "missing value"

Vi har i likhet med Collier och Hoeffler (2004) valt att koda de år av pågående konflikt som "missing values", men till skillnad från Fearon och Laitin (2003a). De år ett inbördeskrig bryter ut eller pågår kodar vi som "missing value" för variabeln mindre väpnad konflikt. Variabeln inbördeskrig kodas dock som noll, när en mindre väpnad konflikt pågår. De perioder när det inte uppstår eller pågår någon konflikt kodar vi som noll. Variabeln inbördeskrig kodas dock som noll även när en mindre väpnad konflikt pågår.

Afghanistan

Inbördeskrig

1. 1978-2001 (flera oppositionsgrupper involverade)
2. 2003 – pågående (Taleban)

Det första utbrottet av inbördeskrig stämmer väl med hur CH, FL och Sambanis kodat för inbördeskrig. UCDP/PRIO anger dock att episoden slutar 2001, medan ovan nämnda författare menar att den slutar 1992. Samtliga anger även utbrott av ett nytt inbördeskrig 1992 samt att Sambanis (2004) även kodar utbrott 1996.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH och FL: 1978-1992 och 1992-pågående
- Sambanis: 1978-1992, 1992-1996 och 1996-2001

Algeriet

Inbördeskrig

1. 1991-pågående (flera oppositionsgrupperingar)

Även Collier & Hoeffler (2004) kodar utbrott av inbördeskrig 1991, medan Fearon & Laitin (2003a) och Sambanis (2004) kodar utbrott 1992. Samtliga författare kodar dessutom utbrott av inbördeskrig 1962 och enligt UCDP/PRIO pågår ett inbördeskrig av typen ”extrasystemic” 1954-1962. Vi har dock valt att inte inkludera denna kategori av konflikter. Även om vi valt att inkludera kategorin hade det inte blivit ett utbrott av inbördeskrig, då Algeriet blev självständigt 1962 och vår data börjar 1961.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1962, 1991-pågående
- Sambanis och FL: 1962-1963 och 1992-pågående

Angola

Mindre väpnade konflikter - 2 år

1. 1991 (Cabinda)
2. 1994 – 1998 (Cabinda)
3. 2002 – 2004 (Cabinda)

Mindre väpnade konflikter - 5 år och 8 år

1. 1991-2004 (Cabinda)

Inbördeskrig

1. 1975-1995 (UNITA)
2. 1998-2002 (UNITA)

Utbrottet av det första inbördeskriget stämmer väl med hur CH, FL och Sambanis kodar, däremot skiljer det sig något åt när konflikten avslutas, där FL anger att inbördeskriget fortfarande pågår, medan övriga anger slutår 1991. Enbart Sambanis kodar fler utbrott av inbördeskrig när det gäller denna konflikt och kodar nytt utbrott 1992-1994 och 1997-2002, den senare stämmer någorlunda väl med hur vi har kodat. När det gäller den andra konflikten rörande Cabinda, anger UCKP/PRIO att det är en mindre väpnad konflikt, medan ovanstående författare kodar utbrott av inbördeskrig. CH kodar dessutom ett utbrott av inbördeskrig 1961-1975 och enligt UCDP/PRIO pågår en mindre väpnad konflikt av typen ”extrasystemic” 1961-1974. Vi har valt att inte inkludera denna kategori, men eftersom Angola blev självständigt 1975 och vår data börjar 1974, spelar det ingen större roll.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1961-1975, 1975-1991 och 1992-pågående
- FL: 1975-pågående (UNITA), 1992-pågående (Cabinda)
- Sambanis: 1975-1991, 1992-1994, 1997-2002 (UNITA) och 1994-1999 (Cabinda)

Argentina

Mindre väpnad konflikt

1. 1963 (Militär fraktion)

Inbördeskrig

1. Inbördeskrig 1973-1977 (ERP/Montoneros)

Vi kodar samma år som utbrott av inbördeskrig som FL, men det skiljer sig dock åt när konflikten avslutas, där FL anger 1975. Sambanis kodar inbördeskrig mellan 1975-1977 och CH kodar inte något inbördeskrig i Argentina.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: Inget inbördeskrig
- FL: 1973-1975
- Sambanis: 1975-1977

Azerbajdzjan

Mindre väpnad konflikt 2 år

1. 1993 (Militär fraktion)
2. 1995 (Opon)
3. 2005 (Nagorno-Karabach)

Mindre väpnad konflikt 5 år och 8 år

1. 1993-1995 (Militär fraktion)
2. 2005 (Nagorno-Karabach)

Inbördeskrig

1. 1992-1994 (Nagorno-Karabach)

FL kodar inbördeskriget i Azerbajdzjan på samma sätt som ovan, medan Sambanis och CH kodar utbrott av inbördeskrig 1991.

Andras kodning av inbördeskrig

- Sambanis och CH: 1991-1994 (Nagorno-Karabach)
- FL: 1992-1994 (Nagorno-Karabach)

Bangladesh*Mindre väpnad konflikt*

1. 1974-1992 (Chittagong Hill)

CH kodar inget inbördeskrig i Bangladesh, medan FL och Sambanis kodar inbördeskrig 1974-1997 för konflikten i Chittagong Hill. UCDP/PRIO anger dock att intensiteten inte årligen uppgår till 1000 stridsrelaterade döda och därför definierar vi det som mindre väpnad konflikt istället för inbördeskrig.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: Inget inbördeskrig
- Sambanis och FL: 1974-1997(Chittagong Hill)

Bolivia*Mindre väpnad konflikt*

1. 1967 (ELN)

Ingen av författarna lyfter fram denna konflikt som inbördeskrig.

Bosnien-Hercegovina*Mindre väpnad konflikt*

1. 1993-1995 (Krajina)

Inbördeskrig

1. 1992-1995 (Serbien)
2. 1993-1994 (Kroatien)

UCDP/PRIO synliggör tre konflikter, varav två uppgår till intensiteten inbördeskrig. Samtliga författare kodar dock bara ett inbördeskrig mellan 1992-1995. Vi väljer dock att även koda inbördeskrig 1993-1994, i enlighet med UCDP/PRIO.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH, FL och Sambanis: 1992-1995 (Rep. Srpska, Croats, Muslims) .

Burkina Faso

Mindre väpnad konflikt

1. 1987 (Popular front)

Ingen av författarna lyfter fram denna konflikt som inbördeskrig

Burundi

Mindre väpnad konflikt

1. 1965 (flera oppositions grupperingar bl.a. Palipehutu)

Inbördeskrig

1. 1991-pågående (flera oppositions grupperingar bl.a. Palipehutu)

Sambanis kodar utbrott av inbördeskrig 1991, medan CH och FL kodar utbrott 1993. Samtliga kodar dessutom inbördeskrig 1972 och 1988, men dessa synliggörs inte av UCDP/PRIO. Sambanis kodar även inbördeskrig 1965-1969, vilket UCDP/PRIO definierar som en mindre väpnad konflikt.

Konflikt av inbördeskrig

- CH: 1972, 1988 och 1992-pågående
- FL: 1972, 1988, 1993-pågående
- Sambanis: 1965-1969, 1972, 1988 och 1991-pågående

Centralafrikanska Republiken

Mindre väpnad konflikt

1. 2001-2002 (Militär fraktion)

I likhet med UCDP/PRIO synliggör CH inget inbördeskrig, medan Sambanis och FL kodar inbördeskrig 1996-1997.

Andras kodning av inbördeskrig

CH: Inget inbördeskrig
Sambanis och FL: 1996-1997 (Factional fighting)

Chile

Mindre väpnad konflikt

1. 1973 (Militär fraktion)

Ingen av författarna lyfter fram konflikten som inbördeskrig.

Colombia

Inbördeskrig

1. 1966-pågående (ELN, FARC m.fl.)

Konflikten inleds enligt UCDP/PRIO som en mindre väpnad konflikt och övergår senare i inbördeskrig. Vi har därför valt att se konflikten som sin helhet och koda inbördeskrig för samtliga år, trots att många år kännetecknas av lägre intensitet. Ingen av nedanstående författare kodar samma år för utbrott av inbördeskrig och vår kodning stämmer mest överens med FL, då de kodar utbrott 1963. Både FL och Sambanis kodar ytterligare ett inbördeskrig, vilken dock inte synliggörs av UCDP/PRIO.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1984-pågående
- FL: 1948-62 (La Violencia) och 1963-pågående (FARC, ELN m.fl.)
- Sambanis: 1948-1966 (La Violencia) och 1978- pågående (FARC, ELN m.fl.)

Cypern

Collier & Hoeffler (2004), Fearon & Laitin (2003a) och Sambanis (2004) inkluderar ett inbördeskrig på Cypern 1974. Vi har dock valt att inte inkludera den, då UCDP/PRIO definierar konflikten som ett mellanstatligt krig mellan Cypern och Turkiet.

Djibouti

Mindre väpnad konflikt 2 år

1. 1991-1994 (FRUD)
2. 1999 (FRUD)

Mindre väpnad konflikt 5 år och 8 år

1. 1991-1999 (FRUD)

Enligt UCDP/PRIO uppgår intensiteten inte till inbördeskrig, men både Sambanis och FL kodar ovanstående konflikt som inbördeskrig. CH kodar dock inget inbördeskrig.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: Kodar inget inbördeskrig.
- FL: 1993-1994 (FRUD)
- Sambanis: 1991-1994 (FRUD)

Dominikanska Republiken

Mindre väpnad konflikt

1. 1965 (Militär fraktion)

Collier & Hoeffler (2004), Fearon & Laitin (2003a) och Sambanis (2004) har samtliga kodat denna konflikt som inbördeskrig. UCDP/PRIO skriver i en fotnot att denna konflikt är "Possible war in 1965" (sidan 72, fotnot 139 i dokumentet "Conflict List" som är en del av "UCDP/PRIO *Armed Conflict dataset v. 4-2006*, 1946 – 2005"). Eftersom UCDP/PRIO ändå har valt definierat konflikten som minor, väljer vi att också göra det.

Andras kodning av inbördeskrig

- Sambanis, CH och FL: 1965

Elfenbenskusten/Côte d'Ivoire

Mindre väpnad konflikt

1. 2002-2004 (MPCI m.fl.)

Inga andra författare kodar denna konflikt som inbördeskrig

Egypten

Mindre väpnad konflikt

1. 1993-1998 (al-Gamaa al-Islamiyya)

Varken CH eller FL kodar ovanstående konflikt som inbördeskrig och UCDP/PRIO anger att det är en mindre väpnad konflikt. Sambanis kodar dock för inbördeskrig.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH och FL kodar inget inbördeskrig.
- Sambanis: 1994-1997 (Gamaat Islamiya)

El Salvador

Mindre väpnad konflikt

1. 1972 (Militär fraktion)

Inbördeskrig

1. 1979-1991 (FMLN)

UCDP/PRIO synliggör en konflikt i El Salvador, men denna har två episoder. Samtliga författare är överens om att ett inbördeskrig pågick mellan 1979 och 1991.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH, FL och Sambanis: 1979-1992 (FMLN)

Ekvatorialguinea*Mindre väpnad konflikt*

1. 1979 (Militär fraktion)

Inga andra författare kodar denna konflikt som inbördeskrig.

Eritrea*Mindre väpnad konflikt 2 år*

1. 1997-1999 (EIJM)
2. Minor 2003 (EIJM)

Mindre väpnad konflikt 5 år och 8 år

1. 1997-2003 (EIJM)

Inga andra författare kodar denna konflikt som inbördeskrig.

Etiopien*Mindre väpnad konflikt 2 år och 5 år*

1. 1960 (Tigrean)
2. 1962-1973 (Eritrea)
3. 1989-1991 (Afar och Oromiya)
4. 1996- pågående (Ogaden) (Flera utbrott av mindre väpnade konflikter 1996: Afar 1996 och Somaliland 1996-1999)
5. 1999-pågående (Oromiya)

Mindre väpnad konflikt 8 år

1. 1960 (Tigrean)
2. 1962-1973 (Eritrea)
3. 1989-1996 (Afar och Oromiya 1989-1991)
4. 1996- pågående (Ogaden)
(Flera utbrott av mindre väpnade konflikter 1996: Somaliland 1996-1999)
5. 1999-pågående (Oromiya)

Inbördeskrig

1. 1974-1991 (Eritrea)
2. 1975-1983 (Ogaden)
3. 1976-1991 (Tigrean m.fl.)

Afar, Somaliland och Oromiya

UCDP/PRIO synliggör sex konflikter i Etiopien, varav fem är territoriella konflikter som rör följande områden: Eritrea, Ogaden, Afar, Somali och Oromiya. De senare tre är mindre väpnade konflikter, medan övriga varierar i intensitet. Både konflikten rörande territoriet i Afar och Oromiya varar 1989-1991. Även 1996 sker flera utbrott av mindre väpnade konflikter i Ogaden, Afar och Somali, men de pågår dock inte lika länge.

Eritrea

Enligt UCDP/PRIO börjar konflikten rörande Eritrea 1962, men det är först 1974 som konflikten övergår i ett inbördeskrig. Här gör vi ett undantag till vår tidigare princip att koda inbördeskrig när episoden börjar, även om den börjar som en mindre väpnad konflikt. Istället kodar vi utbrott av en mindre väpnad konflikt 1962 och kodar utbrott av inbördeskrig det år när konflikten når intensiteten 1000 stridsrelaterade, det vill säga 1974. Anledningen är att det är så många år av lägre intensitet samt att övriga författare definierar att konfliktens utbrott är 1974. CH kodar enbart ovanstående inbördeskrig i Etiopien. FL kodar ytterligare ett inbördeskrig, men varken UCDP/PRIO eller övriga författare definierar denna som inbördeskrig.

Ogaden

Sambanis kodar inbördeskrig 1976-1988 angående Ogaden, men åren skiljer sig något år från vad UCDP/PRIO anger. Enligt UCDP/PRIO inleds konflikten 1975 som en mindre väpnad konflikt, men kort efter övergår konflikten till inbördeskrig, för att därefter åter minska i intensitet fram till episodens slut 1983. Efter 13 år bryter konflikten åter ut igen, men med en annan oppositionsgruppering och med lägre intensitet.

Tigrean

UCDP/PRIO synliggör även en konflikt rörande regeringsmakten i Etiopien och konflikten involverar flera aktörer, bland annat "Tigrean People's Liberation Front". Konflikten inleds 1976 och avslutas 1991, samtliga år uppnås intensiteten 1000 stridsrelaterade döda, det vill säga inbördeskrig. Även Sambanis kodar inbördeskrig för ovanstående konflikt, men anger att utbrottet sker 1978.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1974-1991
- FL: 1974-1992 (Eritrea, Tigrean m.fl.) och 1997-pågående (ALF, ARDUF, Afars)
- Sambanis: 1974-1991 (Eritrea), 1976-1988 (Ogaden) och 1978-1991 (Tigrean)

Filippinerna*Mindre väpnad konflikt*

1. 1993-pågående (Mindanaou)

Inbördeskrig

1. 1969-pågående (CPP)

2. 1970-1990 (Mindanaou)

UCDP/PRIO synliggör två konflikter på Filippinerna. Den första konflikten handlar om regeringsmakten och har haft olika aktörer genom åren (främst CPP) och vidare växlat i intensitet över åren. Vi har valt att se konflikten i sin helhet och koda inbördeskrig under hela konflikten. Den andra konflikten är av territoriell karaktär och rör området i Mindanaou. Både Sambanis och FL kodar inbördeskrig för denna konflikt, men de kodar dock olika år som konflikten bryter ut. Vi kodar utbrott 1970, vilket inte stämmer överens med varken Sambanis eller FL, som vidare anger att konflikten fortfarande pågår. Enligt UCDP/PRIO avslutas den första episoden av konflikten 1990 och en ny episod bryter ut 1993, men med lägre intensitet. Samtliga författare kodar dessutom utbrott av inbördeskrig 1972, men UCDP/PRIO definierar ingen konflikt där NPA är aktör.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1972-1996
- FL: 1968-pågående (MNLF) och 1972-1994 (NPA)
- Sambanis: 1971-pågående (MNLF) och 1972-1992 (NPA)

Frankrike

Inbördeskrig

1. 1961-1962 (OAS)

Varken Sambanis eller CH kodar något inbördeskrig i Frankrike, medan FL, som även inkluderar koloniala krig, kodar för flera inbördeskrig, samtliga dock innan 1960.

Gabon

Mindre väpnad konflikt

1. 1964 (Militär fraktion)

Ingen av författarna kodar något inbördeskrig i Gabon.

Gambia

Mindre väpnad konflikt

1. 1981 (SRLP)

Ingen av författarna kodar för något inbördeskrig i Gambia.

Georgien

Mindre väpnad konflikt

1. 1991-1993 (Zviadists m.fl.)
2. 1992 (Ossetien)
3. 2004 (Ossetien)

Inbördeskrig

1. 1992-1993 (Abkhazien)

UCDP/PRIO synliggör tre konflikter i Georgien, men det är enbart konflikten rörande territoriet i Abkhazien som definieras som inbördeskrig. Samtliga författare kodar inbördeskrig för konflikten rörande Abkhazien och vi kodar utbrott av inbördeskrig 1992, i enlighet med Sambanis och FL, däremot avslutas konflikten enligt UCDP/PRIO samma år som CH anger, det vill säga 1993. Sambanis kodar dessutom inbördeskrig i Ossetien, vilket inte de övriga två författarna gör och UCDP/PRIO anger att denna konflikt har lägre intensitet.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1991-1993
- FL: 1992-1994 (Abkhazien)
- Sambanis: 1991-1992 (Sydossetien) och 1992-1994 (Abkhazien)

Ghana

Mindre väpnad konflikt

1. 1966 (Militär fraktion)
2. 1981-1983 (Militär fraktion)

Ingen av författarna kodar något inbördeskrig i Ghana.

Guatemala

Inbördeskrig

1. 1965-1995 (URNG m.fl.)

Enligt UCDP/PRIO bryter konflikten ut redan 1949, men en ny episod inleds 1965 och avslutas 1995. Episoden varierar i intensitet och vidare är flera aktörer inblandade. Vi har valt att se episoden i sin helhet och koda inbördeskrig 1965-1995, trots att intensiteten uppgår till inbördeskrig under åren 1969-1987 och övriga år kännetecknas konflikten av lägre intensitet. Både Sambanis och CH kodar utbrott av inbördeskrig 1966, medan FL kodar utbrott 1968. Vidare kodar Sambanis ytterligare ett inbördeskrig, men eftersom UCDP/PRIO inte synliggör fler episoder av konflikten, väljer vi att koda i enlighet med ovanstående.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1966-1972
- FL: 1968-1996 (URNG m.fl.)
- Sambanis: 1966-1972 och 1978-1994 (kommunisterna)

Guinea*Mindre väpnad konflikt*

1. 1970 (Militär fraktion)
2. 2000-2001 (RFDG)

Ingen av författarna kodar något inbördeskrig i Guinea.

Guinea-Bissau*Inbördeskrig*

1. 1998-1999 (Militärjunta)

I likhet med CH synliggör UCDP/PRIO att det pågick en mindre väpnad konflikt av typen "extrasystemic" 1963-1973. Vi har valt att inte inkludera denna kategori av konflikter och eftersom våra data för Guinea-Bissau börjar 1972, får detta beslut inte några allvarliga konsekvenser. Både Sambanis och FL kodar inbördeskrig 1998-1999 i enlighet med ovanstående.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1962-1974
- Sambanis och FL: 1998-1999 (militär fraktion)

Haiti*Mindre väpnad konflikt*

1. 1989-1991 (Leopard Corps, Engine Lourd och Tonton Macoute)
2. 2004 (RARF, OP Lavalas)

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: Inget inbördeskrig
- Sambanis och FL: 1991-1995 (Militärkupp)

Indien*Mindre väpnade konflikter 2 år*

1. 1961-1968 (Nagaland)
2. 1965-1968 (Mizoram)
3. 1967-1972 (CPI)

4. 1978-1988 (Tripura)
5. 1982-88 (Manipur)
6. 1989-1990 (Bodoland)
7. 1990-pågående (CPI) (Även i Assam bryter det ut en mindre väpnad konflikt 1990 och varar till 1991)
8. 1992-2000 (Manipur) (Flera mindre väpnade konflikter bryter ut 1992: Tripura 1992-1993 och Nagaland 1992-1997)
9. 1993-2004 (Bodoland)
10. 1994-pågående (Assam)
11. 1995-pågående (Tripura)
12. 2000 (Nagaland)
13. 2003-pågående (Manipur)
14. 2005-pågående (Nagaland)

Mindre väpnade konflikter 5 år och 8 år

1. 1961-1968 (Nagaland)
2. 1965-1968 (Mizoram)
3. 1967-1972 (CPI)
4. 1978-pågående (Tripura)
5. 1982- pågående (Manipur)
6. 1989-2004 (Bodoland)
7. 1990-pågående (CPI)
(Även i Assam bryter det ut en mindre väpnad konflikt 1990)
8. 1992-pågående (Nagaland)

Inbördeskrig

1. 1983-1993 (Punjab/"Sikh insurgents")
2. 1989- pågående (Kashmir)

UCDP/PRIO synliggör nio konflikter i Indien, men det är enbart de båda territoriella konflikterna rörande områdena i Punjab och Kashmir som når intensiteten 1000 stridsrelaterade döda, det vill säga inbördeskrig. Samtliga författare kodar utbrott av inbördeskrig 1984, UCDP/PRIO anger dock att konflikten i Punjab bryter ut 1983. Både Sambanis och FL kodar utbrott av inbördeskrig i Kashmir 1989 och detta är i enlighet med UCDP/PRIO. Sambanis kodar dessutom ett inbördeskrig i Assam 1990, men UCDP/PRIO definierar denna som en mindre väpnad konflikt.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1965 och 1984-1994
- FL: 1984-1993 (Sikher) och 1989-pågående (Kashmir)
- Sambanis: 1984-1993 (Sikher), 1989-pågående (Kashmir) och 1990-pågående (Assam)

Indonesien

Mindre väpnad konflikt 2 år

1. 1958-1961 (Darul Islam)
2. 1965-1969 (West Papua)
3. 1992 (East Timor)
4. 1997-1998 (East Timor)
5. 1999-2005 (Aceh)

Mindre väpnad konflikt 5 år och 8 år

1. 1958-1961 (Darul Islam)
2. 1965-1969 (West Papua)
3. 1992-1998 (East Timor)
5. 1999-2005 (Aceh)

Inbördeskrig

1. 1975-1989 (East Timor)
2. 1976-1978 (West Papua)
3. 1990-1991 (Aceh)

East Timor

UCDP/PRIO synliggör fyra konflikter i Indonesien. När det gäller andras kodning av inbördeskrig är samtliga författare överens om att det bryter ut ett inbördeskrig i Östtimor 1975, men när konflikten avslutas skiljer sig något åt. UCDP/PRIO menar att konflikten genomgår tre episoder och vi kodar inbördeskrig för den första episoden 1975-1989, då intensiteten är lägre i de övriga episoderna av konflikten.

Västra Papua

Vi kodar i likhet med Sambanis inbördeskrig för den andra episoden av konflikten i västra Papua det vill säga 1976-1978. Konflikten bryter ut 1965 och den första episoden varar till 1969, men har enligt UCDP/PRIO lägre intensitet. FL kodar dock utbrott av inbördeskrig i västra Papua 1965.

Aceh

Konflikten i Aceh genomgår enligt UCDP/PRIO två episoder och vi kodar i likhet med Sambanis inbördeskrig 1990-1991, medan FL kodar utbrott 1991. Sambanis kodar även inbördeskrig för den sista episoden som bryter ut 1999, men eftersom intensiteten inte når inbördeskrig har vi valt att koda denna episod som mindre väpnad konflikt.

Darul islam

Både Sambanis och FL kodar inbördeskrig för denna konflikt, de definierar dock inte samma år som konflikten bryter ut. UCDP/PRIO definierar den som en mindre väpnad konflikt och menar i likhet med FL att utbrottet av konflikten sker 1958. Eftersom vi undersöker väpnade konflikter från 1960, får det inte några stora konsekven-

ser att vi inte kodar konflikten som inbördeskrig, då utbrottet av konflikten sker innan 1960. CH kodar inte inbördeskrig för denna konflikt.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1975-1982
- FL: 1958-1960 (Darul islam), 1965-pågående (västra Papua), 1975-1999 (East Timor) och 1991-pågående (Aceh)
- Sambanis: 1956-1960 (Darul islam), 1975-1999 (East Timor), 1976-1978 (västra papua), 1990-1991 (Aceh) och 1999-2002 (Aceh)

Iran

Mindre väpnad konflikt 2 år

1. 1966-1968 (Kurdistan)
2. 1979-1980 (Arabistan)
3. 1986-1988 (Mujahideen e Khalq)
4. 1990 (Kurdistan)
5. 1991-1993 (Mujahideen e Khalq)
6. 1993 (Kurdistan)
7. 1996 (Kurdistan)
8. 1997-2001 (Mujahideen e Khalq)
9. 2005-pågående (Mujahideen e Khalq)

Mindre väpnad konflikt 5 år och 8 år

1. 1966-1968 (Kurdistan)
2. 1979-1980 (Arabistan)
3. 1986-pågående (Mujahideen e Khalq)
4. 1990 -1996 (Kurdistan)

Inbördeskrig

1. 1979-1988 (Kurdistan)

(Det bryter ut ytterligare ett inbördeskrig 1979: Mujahideen e Khalq 1979-1982.)

UCDP/PRIO synliggör tre konflikter i Iran, varav två uppnår intensiteten 1000 stridsrelaterade döda, det vill säga inbördeskrig. Eftersom dessa inbördeskrig bryter ut samma år och konflikten i Kurdistan varar längre, kodar vi inbördeskrig 1979-1988. Både Sambanis och FL kodar utbrott av inbördeskrig 1979 för konflikten i Kurdistan, men de anger olika år för när konflikten avslutas. Samtliga författare kodar inbördeskrig 1978-1979, men någon motsvarighet till denna konflikt står inte att finna i konfliktlistan från UCDP/PRIO. CH kodar även inbördeskrig 1974-1975 och 1981-1982.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1974-1975, 1978-1979 och 1981-1982
- FL: 1978-1979 (Khomeini) och 1979-1993 (Kurdistan)
- Sambanis: 1978-1979 (Khomeini) och 1979-1984 (Kurdistan)

Irak

Mindre väpnad konflikt 2 år

1. 1963 (Militär fraktion)
2. 1982-1984 (SCIRI)
3. 1987 (SCIRI)
4. 1996 (Kurdistan)

Mindre väpnad konflikt 5 år och 8 år

1. 1963 (Militär fraktion)
2. 1982-1987 (SCIRI)
3. 1996 (Kurdistan)

Inbördeskrig

1. 1961-1970 (Kurdistan)
2. 1973-1993 (Kurdistan)
3. 1991-1996 (SCIRI)
4. 2004-pågående (Jaish Ansar Al-Sunna, TQJBR m.fl.)

UCDP/PRIO synliggör två konflikter i Irak, den ena är en territoriell konflikt och rör området i Kurdistan och den andra rör regeringsmakten och har olika aktörer (främst SCIRI). Vi kodar i likhet med Sambanis inbördeskrig i Kurdistan 1961-1970. Även CH och FL kodar utbrott av inbördeskrig i Kurdistan 1961, men det skiljer sig dock något åt när författarna anger att konflikten avslutas. Den andra episoden av konflikten inleds 1973 som en mindre väpnad konflikt, men intensiteten ökar till ett inbördeskrig mellan 1974-1975 för att åter minska i intensitet fram till 1988 och därefter växla i intensitet fram till episodens slut 1993. Sambanis och CH väljer att koda inbördeskrig 1974-1975 samt ett nytt utbrott 1985, vi väljer dock att vara konsekventa och kodar inbördeskrig för hela den andra episoden 1973-1993. Den sista episoden av konflikten bryter ut 1996 som en mindre väpnad konflikt och PUK är kvar som oppositionsgruppering, tidigare under konflikten har även KDP varit aktör.

I likhet med Sambanis kodar vi utbrott av inbördeskrig 1991. Enligt UCDP/PRIO avslutas episoden 1996, medan Sambanis kodar att konflikten avslutas 1993. Slutligen kodar vi utbrott av inbördeskrig 2004.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1961-1963, 1974-1975 och 1985-1992
- FL: 1961-1974 (Kurdistan)
- Sambanis: 1961-1970 (Kurdistan), 1974-1975 (Kurdistan), 1985-1996 (Kurdistan) och 1991-1993 (Shiiter)

Israel

Mindre väpnad konflikt 2 år

1. 1949-1996 (Palestina)

2. 1990-1999 (Hisbollah)
3. 2000-pågående (Palestina)

Mindre väpnad konflikt 5 år och 8 år

1. 1949-pågående (Palestina)
2. 1990-1999 (Hisbollah)

UCDP/PRIO synliggör två konflikter i Israel och båda definieras som mindre väpnade konflikter. Varken CH eller FL kodar något inbördeskrig i Israel, medan Sambanis kodar inbördeskrig mellan 1987-1997.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH och FL kodar inget inbördeskrig
- Sambanis: 1987-1997

Jordanien

Collier & Hoeffler (2004), Fearon & Laitin (2003a) och Sambanis (2004) inkluderar ett inbördeskrig i Jordanien 1970-1971.

Jugoslavien

Mindre väpnad konflikt

1. 1991 (Slovenien)

Inbördeskrig

1. 1991 (Croatia)
2. 1998-1999 (Kosovo)

Vi kodar inbördeskrig 1991 i likhet med Sambanis och FL, medan CH kodar inbördeskrig 1990-1991. När det gäller den andra konflikten stämmer vår kodning överens med hur Sambanis och CH kodar för inbördeskrig.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1990-1992 och 1998-1999
- FL: 1991 (Croatia/Krajina)
- Sambanis: 1991 (Croatia/Krajina) och 1998-1999 (Kosovo)

Kambodja

Mindre väpnad konflikt

1. 1967-1969 (Khmer Rouge)

Inbördeskrig

1. 1970-1975 (FUNK)
2. 1978-1991 (flera oppositionsgrupperingar bl.a. Khmer Rouge, Funcinpec m.fl.)

UCDP/PRIO synliggör en konflikt i Kambodja, men det är tre episoder, olika aktörer och flera intensiteter. Konflikten bryter ut 1967 och den första episoden varar till

1969 och då heter oppositionsgrupperingen Röda khmererna. Den andra episoden inleds 1970 och vi gör här ett undantag från princip ett, det vill säga vi kodar ett nytt utbrott, trots att det inte gått minst två år sedan föregående episod avslutats. Anledningen är att det är ny oppositionsgruppering, FUNK (*Front uni national du Kampuchéa*), som träder in på arenan. Detta stämmer väl med hur FL och Sambanis har kodat för inbördeskrig. Den tredje episoden av konflikten bryter 1978 och varar till 1998 och vi har här gjort ett undantag från princip 3, då vi anger att inbördeskriget avslutas 1991. Mellan 1978 och 1991 är det flera oppositions grupperingar inblandade, men efter 1991 är det bara Khmer Rouge kvar. Intensiteten minskar också efter 1991 och fram till konfliktens slut uppnås inte intensiteten inbördeskrig. Vi kodar dock inte något nytt utbrott av mindre väpnad konflikt, däremot kodar vi *missing value* för minor fram till 1998, då hela episoden är slut. Vår kodning av det andra inbördeskriget i Kambodja är en kombination av hur FL och Sambanis kodar, då FL kodar inbördeskrig mellan 1978-1992 och Sambanis kodar 1975-1991. CH kodar inbördeskrig mellan 1970-1990.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1970-1991
- FL: 1970-1975 (FUNK) och 1978-1992 (Khmer Rouge + Funcinpec m.fl.)
- Sambanis: 1970-1975 och 1975-1991

Kamerun*Mindre väpnad konflikt*

1. 1984 (Militär fraktion)

Ingen av författarna lyfter fram denna konflikt som inbördeskrig.

Kenya*Mindre väpnad konflikt*

1. 1982 (Militär fraktion)

UCDP/PRIO synliggör en mindre väpnad konflikt i Kenya och varken CH eller FL inkluderar något inbördeskrig i Kenya, medan Sambanis kodar inbördeskrig 1963-1967 och 1991-1993.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH och FL kodar inte något inbördeskrig.
- Sambanis: 1963-1967 (Somalis) och 1991-1993 (Rift Valley Violence).

Kina

Flera inbördeskrig synliggörs i Kina, men många är innan 1960 och således berörs inte våra studier av dessa. Collier & Hoeffler (2004) och Sambanis (2004) har dock med inbördeskrig i Kina mellan 1967-1968, men eftersom denna konflikt inte finns med i listan från UCDP/PRIO, har vi valt att inte inkludera den. Fearon & Laitin (2003a) definierar inte ovan nämnda konflikt som inbördeskrig, däremot synliggör de ett inbördeskrig som fortfarande pågår i Kina från 1991, men vi har valt att inte heller inkludera detta inbördeskrig.

Komorererna*Mindre väpnad konflikt 2 år och 5 år*

1. 1989 (Presidential guard)
2. 1997 (Anjouan)

Mindre väpnad konflikt 8 år

1. 1989 -1997 (Presidential guard och Anjouan)

Ingen av författarna kodar konflikterna som inbördeskrig.

Kongo – Demokratiska Republiken of Kongo (Zaire/Kongo-Kinshasa)*Mindre väpnad konflikt*

1. 1960-1962 (Katanga och South Kasai)
2. 1977-1978 (FLNC)

Inbördeskrig

1. 1964-1967 (CNL)
2. 1996-2001 (AFDL, RCD m.fl.)

UCDP/PRIO synliggör tre konflikter och de två territoriella konflikterna angående Katanga och Sourth Kasai uppnår inte intensiteten inbördeskrig. Författarna nedan har dock kodat inbördeskrig för dessa konflikter mellan 1960-1965. Den tredje konflikten varierar i intensitet och har olika aktörer samt delas in i fyra episoder. Den första episoden bryter ut 1964 och avslutas i slutet av 1965. Den andra episoden tar vid redan 1967 och vi har valt att slå ihop dessa båda episoder i enlighet med princip ett och koda inbördeskrig mellan 1964-1967. Den tredje episoden varar mellan 1977-1978 och uppnår enligt UCDP/PRIO inte intensiteten inbördeskrig. CH kodar inget inbördeskrig för denna episod, vilket dock både FL och Sambanis gör. Enligt UCDP/PRIO bryter den sista episoden av konflikten ut 1996 och konflikten avslutas

2001. CH kodar inbördeskrig mellan 1997-1999, medan FL och Sambanis har valt att koda utbrott för två inbördeskrig på grund av att aktörerna byts ut. Vi väljer att se episoden i sin helhet och enbart koda ett utbrott av inbördeskrig 1996 fram till att konflikten avslutas 2001. CH har även valt att koda inbördeskrig mellan 1991-1996, vilket varken FL eller Sambanis gör och enligt UCDP/PRIO pågår inte någon väpnad konflikt mellan 1978-1996.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1960-1965, 1991-1996 och 1997-1999
- FL: 1960-1965 (Katanga, Kasai, CNL), 1977-1978 (FLNC), 1996-1997 (AFDL) och 1998-pågående (RCD)
- Sambanis: 1960-1965 (Katanga, Kasai), 1967-1967 (Kisangani), 1977-1978 (FLNC), 1996-1997 (AFDL) och 1998-2001 (RCD)

Kongo – Republiken Kongo (Kongo-Brazzaville)

Mindre väpnad konflikt 2 år

1. 1993-1994 (Cobras, Ninjas)
2. 2002 (Ntsiloulous)

Mindre väpnad konflikt 5 år och 8 år

1. 1993-2002 (Cobras, Ninjas och Ntsiloulous)

Inbördeskrig

1. 1997-1999 (Cobras, Ninjas)

UCDP/PRIO synliggör en konflikt med tre episoder i Congo. Vi kodar utbrott av inbördeskrig 1997 i likhet med CH, medan FL och Sambanis kodar utbrott av inbördeskrig 1998. Vi kodar dock att episoden avslutas samma år som de senare författarna. Sambanis kodar dessutom ytterligare ett inbördeskrig, men aktörerna som är involverade återfinns inte i listan över konflikter från UCDP/PRIO.

Andras Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1997
- FL: 1998-1999
- Sambanis: 1993-1997 (Lissouba, Sassou-Nguesso) och 1998-1999 (Cobras, Ninjas)

Kroatien

Mindre väpnad konflikt

1. 1992-1995 (Serbian Republic of Krajina m.fl.)

Enligt UCDP/PRIO uppgår intensiteten inte till inbördeskrig, men både Sambanis och FL kodar ovanstående konflikt som inbördeskrig. CH kodar dock inget inbördeskrig.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: Inget inbördeskrig.
- FL: 1992-1994 (Krajina)
- Sambanis: 1992-1995 (Krajina)

Kuba

Mindre väpnad konflikt

1. 1961 (National Revolutionary Council)

Inga andra författare kodar denna konflikt som inbördeskrig.

Laos

Mindre väpnad konflikt

1. 1989-1990 (LRM)

Inbördeskrig

1. 1959-1973 (Pathet Lao)

Samtliga författare kodar inbördeskrig i Laos mellan 1960-1973, men enligt UCDP/PRIO bryter konflikten ut 1959.

Andras kodning av inbördeskrig

- Sambanis, CH och FL: 1960-1973 (Pathet Lao)

Libanon

Inbördeskrig

1. 1975-1990 (flera oppositionsgrupperingar)

I likhet med FL kodar vi inbördeskrig i Libanon 1975-1990. Även Sambanis och CH kodar utbrott av inbördeskrig 1975, men det skiljer sig något åt när de anger att konflikten avslutas.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1975-1992
- FL: 1975-1990
- Sambanis 1975-1991

Lesotho

Mindre väpnad konflikt

1. 1998 (Militär fraktion)

Ingen av författarna inkluderar något inbördeskrig i Lesotho.

Liberia

Mindre väpnad konflikt

1. 1980 (Militär fraktion)

Inbördeskrig

1. 1989-1995 (INPFL, NPFL)
2. 2000-2003 (LURD)

UCDP/PRIO synliggör en konflikt i Liberia och konflikten har tre episoder. Samtliga författare kodar utbrott av inbördeskrig 1989. Sambanis och CH väljer att koda ytterligare ett utbrott 1992, men vi väljer i likhet med FL att se episoden i sin helhet och inte koda något nytt utbrott. Enligt UCDP/PRIO bryter konflikten åter ut 2000, medan Sambanis kodar nytt utbrott 1999.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1989-1991 och 1992-1996
- FL: 1989-1996 (INPFL, NPFL)
- Sambanis: 1989-1990 , 1992-1997 och 1999-pågående

Makedonien

Mindre väpnad konflikt

1. 2001 (UCK)

Ingen av författarna inkluderar något inbördeskrig i Makedonien.

Madagaskar

Mindre väpnad konflikt

1. 1971 (Monima)

Ingen av författarna inkluderar något inbördeskrig på Madagaskar.

Malaysia

Mindre väpnad konflikt 2 år och 5 år

1. 1958-1960 (CPM)
2. 1963-1966 (Borneo)
3. 1974-1975 (CPM)
4. 1981 (CPM)

Mindre väpnad konflikt 8 år

1. 1958-1960 (CPM)
2. 1963-1966 (Borneo)
3. 1974-1981 (CPM)

Ingen av författarna inkluderar något inbördeskrig i Malaysia.

Mali

Mindre väpnad konflikt 2 år

1. 1990 (Azawad)
2. 1994 (Azawad)

Mindre väpnad konflikt 5 år och 8 år

1. 1990-1994 (Azawad)

Både FL och Sambanis kodar inbördeskrig i Mali, dock under olika år. Eftersom UCDDP/PRIO definierar konflikten som en mindre väpnad konflikt, väljer vi i likhet med CH att inte koda inbördeskrig. Enligt UCDDP/PRIO genomgår den mindre väpnade konflikten två episoder och de båda episoderna har olika aktörer.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: Inget inbördeskrig
- FL: 1989-1994 (Tuaregs)
- Sambanis: 1990-1995 (Tuaregs)

Mexico

Mindre väpnad konflikt 2 år

1. 1994 (EZLN)
2. 1996 (EPR)

Mindre väpnad konflikt 5 år och 8 år

1. 1994 – 1996 (EZLN och EPR)

Ingen av författarna inkluderar något inbördeskrig i Mexico.

Moldavien

Mindre väpnad konflikt

1. 1992 (Dniestr)

Både Sambanis och FL väljer att koda ovanstående konflikt som inbördeskrig. Eftersom UCDDP/PRIO definierar konflikten som en mindre väpnad konflikt, väljer vi i likhet med CH att inte koda något inbördeskrig.

- CH: Inget inbördeskrig
- FL: 1992 (Dniestr)
- Sambanis: 1991-1992 (Dniestr)

Marocko

Mindre väpnad konflikt

1. 1971 (Militär fraktion)

Inbördeskrig

1. 1975-1989 (Västsahara)

UCDP/PRIO synliggör två konflikter varav konflikten som rör territoriet Western Sahara, där Polisario är oppositionsgruppering, uppnår intensiteten 1000 stridsrelaterade döda. Vi väljer i likhet med CH att koda inbördeskrig 1975-1989. Både Sambanis och FL kodar utbrott av inbördeskrig 1975, men de anger olika år som inbördeskriget avslutas.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1975-1989
- FL: 1975-1988 (Polisario)
- Sambanis 1975-1991 (Polisario)

Moçambique

Inbördeskrig

1. 1977-1992 (Renamo)

UCDP/PRIO synliggör två konflikter i Moçambique. Den första konflikten pågick 1964-1974, när Moçambique blev självständigt från Portugal. Vi inkluderar inte denna typ av konflikter, men eftersom våra data för Moçambique börjar 1974, gör det ingen större skillnad. Det är bara CH som inkluderar detta inbördeskrig. Samtliga författare kodar inbördeskrig 1976-1992, men UCDP/PRIO anger att konflikten bryter ut 1977.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1964-1975 och 1976-1992
- Sambanis och FL: 1976-1992 (Renamo)

Myanmar/Burma

Mindre väpnad konflikt 2 år

1. 1948-1988 (Arakan)
(Under denna period pågår det även en konflikt i Mon)
2. 1976-1988 (Shan)

3. 1990-1994 (ABSDF)
(En ny episod av konflikten i Mon bryter även ut 1990)
4. 1992-1994 (Arakan)(Konflikten i Karenni bryter även ut 1992)
5. 1995-pågående (Karen)
6. 1996-2002 (Shan/SSA)
(Nya episoder av konflikterna i Mon och Karenni bryter även ut 1996)
7. 1997 (Wa)
8. 2005-pågående (Shan)
(En ny episod av konflikten i Karenni bryter även ut 2005)

Mindre väpnad konflikt 5 år och 8 år

1. 1948-1994 (Arakan)
(Under denna period pågår det även en konflikt i Mon)
2. 1976-1988 (Shan)
3. 1990-1994 (ABSDF)
(En ny episod av konflikten i Mon bryter även ut 1990)
4. 1992-1996 (Karenni)
5. 1995-pågående (Karen)
6. 1996-2002 (Shan/SSA)
(Nya episoder av konflikterna i Mon och Karenni bryter även ut 1996)
7. 1997 (Wa)
8. 2005-pågående (Karenni)

Inbördeskrig

1. 1949-1992 (Karen)
(Det pågår även ett annat inbördeskrig under denna period som rör regeringsmakten och olika vänstergrupperingar är involverade)
2. 1960-1970 (Shan)
3. 1961-1992 (Kachin)
4. 1993-1995 (Shan/MTA)

UCDP/PRIO synliggör åtta konflikter i Myanmar. Konflikten angående territoriet Karen har fyra episoder och det är enbart i den första episoden som konflikten når intensiteten inbördeskrig. Sambanis och FL kodar utbrott av inbördeskrig 1948, men det får inga konsekvenser för hur vi kodar utbrott, då våra data börjar först 1960. UCDP/PRIO anger att den första episoden slutar 1992 och att en ny episod av konflikten med lägre intensitet bryter ut 1995. Eftersom det är mindre än två år mellan att episoderna slutar och andra tar vid, kodar vi bara ett utbrott av mindre väpnade konflikt. FL anger att konflikten fortfarande pågår, medan Sambanis kodar ett nytt utbrott av inbördeskrig 1960. Även UCDP/PRIO synliggör utbrott av inbördeskrig 1960, men denna konflikt rör territoriet Shan. Den andra episoden av konflikten har lägre intensitet och varar mellan 1976-1988. Under den tredje episoden uppgår intensiteten åter till inbördeskrig och således kodar vi inbördeskrig för hela episoden 1993-1995. Vi väljer sedan att koda en ny episod av mindre väpnad konflikt 1996-2002, detta för att aktörerna byts ut. Den sista episoden av konflikten har lägre intensitet och bryter ut 2005. Enligt UCDP/PRIO bryter det ut ett inbördeskrig i Kachin

1961, men intensiteten minskar efter 1975 fram till att konflikten avslutas 1992. Vi väljer dock att koda inbördeskrig för hela perioden. Ingen av författarna kodar inbördeskrig för konflikten i Shan eller Kachin.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1968-1980 och 1983-1995
- FL: 1948-pågående (Karen)
- Sambanis: 1948-1951 (Karen 1), 1948-1988 (kommunistiskt uppror) och 1960-1995 (olika etniska grupper, Karen 2)

Nepal

Mindre väpnad konflikt

1. 1960-1962 (Nepali Congress)

Inbördeskrig

1. 1996-pågående (CPN/M)

Både Sambanis och FL kodar inbördeskrig i Nepal och vi kodar i likhet med Sambanis utbrott 1996. CH kodar inte något inbördeskrig i Nepal.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: Inget inbördeskrig
- FL: 1997-pågående (CPN/M)
- Sambanis: 1996-pågående (CPN/M)

Nicaragua

Inbördeskrig

1. 1978-1979 (FSLN)
2. 1981-1989 (Contras)

Samtliga författare kodar inbördeskrig i Nicaragua mellan 1978-1979. Vidare kodar vi utbrott av inbördeskrig i enlighet med FL 1981, medan CH och Sambanis kodar utbrott 1982. Det skiljer sig något när författarna kodar att konflikten avslutas.

Andras kodning av inbördeskrig

- Sambanis och CH: 1978-1979 (FSLN) och 1982-1990 (Contras)
- FL: 1978-1979 (FSLN) och 1981-1988 (Contras)

Niger

Mindre väpnad konflikt 2 år

1. 1992-1994 (Air och Azawad)
2. 1997 (Eastern Niger)

Mindre väpnad konflikt 5 år och 8 år

1. 1992-1997 (Air, Azawad Eastern Niger)

Ingen av författarna kodar något inbördeskrig i Niger.

Nigeria

Mindre väpnad konflikt

1. 1966 (Militär fraktion)
2. 2004 (Northern Nigeria och Niger Delta)

Inbördeskrig

1. 1967-1970 (Biafra)

Vi kodar i enlighet med Sambanis och FL inbördeskrig i Nigeria mellan 1967-1970, medan CH kodar utbrott 1960. Sambanis kodar även inbördeskrig 1980-1984.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1960-1970
- FL 1967-1970 (Biafra)
- Sambanis: 1967-1970 (Biafra) och 1980-1984 (Maitatsine rebeller)

Oman

Mindre väpnad konflikt

1. 1972-1975 (PFLOAG)

Vi kodar i likhet med CH och FL inget inbördeskrig i Oman, medan Sambanis kodar inbördeskrig 1971-1975.

Pakistan

Mindre väpnad konflikt 2 år

1. 1990 (MQM)
2. 1995-1996 (MQM)
- 3 2004-pågående (Baluchistan)

Mindre väpnad konflikt 5 år och 8 år

1. 1990-1996 (MQM)
2. 2004-pågående (Baluchistan)

Inbördeskrig

1. 1971 (East Pakistan)
2. 1974-1977 (Baluchistan)

UCDP/PRIO synliggör tre konflikter i Pakistan, varav vi kodar inbördeskrig för de territoriella konflikterna i Bangladesh (East Pakistan) och Baluchistan. Samtliga författare kodar inbördeskrig 1971 och 1973-1977 (Baluchistan). Sambanis (2004) kodar även inbördeskrig 1994-1999 (MQM), men UCDP/PRIO definierar denna som mindre väpnad konflikt.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH och FL: 1971 (Bangladesh) och 1973-1977 (Baluchistan)
- Sambanis; 1971 (Bangladesh), 1973-1977 (Baluchistan) och 1994-1999 (MQM)

Panama

Mindre väpnad konflikt

1. 1989 (Militär fraktion)

Ingen av författarna kodar inbördeskrig i Panama.

Papua Nya Guinea

Mindre väpnad konflikt

1. 1989-1996 (Bougainville)

Vi kodar i likhet med CH inget inbördeskrig på Papua Nya Guinea. Sambanis och FL kodar dock inbördeskrig mellan 1988-1998, men UCDP/PRIO anger att konfliktens intensitet inte når 1000 stridsrelaterade döda.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: Inget inbördeskrig
- Sambanis och FL: 1988-1998 (Bougainville)

Paraguay

Mindre väpnad konflikt

1. 1989 (Militär fraktion)

Ingen av författarna kodar inbördeskrig i Paraguay innan 1960.

Peru

Mindre väpnad konflikt

1. 1965-1966 (ELN m.fl.)

Inbördeskrig

1. 1981-1999 (Sendero Luminoso)

Samtliga författare kodar inbördeskrig i Peru, men kodningen av vilka år konflikten bryter ut och avslutas, skiljer sig något åt. Vi kodar utbrott av inbördeskrig i Peru 1981, vilket är samma år som FL kodar utbrott. Konflikten inleds som inbördeskrig, men minskar i intensitet efter 1993, vi väljer dock att koda hela episoden som inbördeskrig.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1982-1996
- FL: 1981-1995 (Sendero Luminoso)
- Sambanis: 1980-1996 (Sendero Luminoso)

Rumänien

Mindre väpnad konflikt

1. 1989 (National Salvation Front)

CH kodar att ett inbördeskrig bryter ut 1989, medan Sambanis och FL inte kodar något inbördeskrig i Rumänien.

Ryssland

Mindre väpnad konflikt

1. 1999 (Dagestan)

Inbördeskrig

1. 1994-1996 (Tjetjenien)
2. 1999-pågående (Tjetjenien)

Samtliga författare kodar inbördeskrig i Ryssland enligt ovan.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH, FL och Sambanis: 1994-1996 (Tjetjenien) och 1999-pågående (Tjetjenien)

Rwanda

Inbördeskrig

1. 1990-1994 (FPR/RPF)
2. 1997-2002 (FDLR)

UCDP/PRIO synliggör två episoder av konflikten i Rwanda och båda varierar i intensitet, således kodar vi inbördeskrig för båda episoder. Samtliga författare kodar utbrott av inbördeskrig 1990, men anger olika år då episoden avslutas och vår kodning stämmer överens med hur CH kodar för inbördeskrig. På 60-talet synliggör författarna även att det pågår inbördeskrig i Rwanda, men dock inte av UCDP/PRIO. Vidare kodar Sambanis ytterligare två utbrott av inbördeskrig: 1994 och 1998-1999.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1963-1964 och 1990-1994
- FL: 1962-1965 (Post-rev strife) och 1990-pågående (RPF)
- Sambanis: 1963-1964 (Tutsi), 1990-1993 (Hutu vs. Tutsi groups), 1994 (RPF) och 1998-1999

Saudi-Arabien*Mindre väpnad konflikt*

1. 1979 (Juhayman Movement)

Ingen av författarna kodar inbördeskrig i Saudi Arabien.

Senegal*Mindre väpnad konflikt*

1. 1990-2003 (Casamance)

I likhet med CH kodar vi inget inbördeskrig i Senegal, då UCDP/PRIO definierar att konflikten har lägre intensitet. Sambanis och FL kodar dock utbrott av inbördeskrig 1989 och den Sambanis anger att inbördeskriget avslutas 1999.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: Inget inbördeskrig
- FL: 1989-pågående (Casamance)
- Sambanis: 1989-1999 (Casamance)

Sierra Leone*Inbördeskrig*

1. 1991-2000 (RUF m.fl.)

Samtliga författare kodar utbrott av inbördeskrig 1991 och CH och Sambanis kodar även utbrott 1997. Vi väljer dock, i likhet med FL, att endast koda ett utbrott av inbördeskrig, eftersom UCDP/PRIO inte synliggör att konflikten har flera episoder.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1991-1996 och 1997-1999
- FL: 1991-pågående (RUF)
- Sambanis: 1991-1996 (RUF) och 1997-2001 (post-Koroma kupp)

Somalia*Mindre väpnad konflikt*

1. 1978 (Militär fraktion)

2. 2001-2002 (SRRC)

Inbördeskrig

1. 1981-1996 (SNM m.fl.)

Enligt UCDP/PRIO har konflikten i Somalia tre episoder och flera aktörer är involverade. I likhet med Sambanis och FL kodar vi utbrott av inbördeskrig 1981, men när episoden avslutas skiljer sig åt. Episoden varierar i intensitet och vi väljer att koda inbördeskrig för hela episoden. Sambanis och FL kodar även utbrott 1991, men enligt UCDP/PRIO avslutas episoden 1996. Den sista episoden av konflikten varar mellan 2001-2002 och har lägre intensitet.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1982-1988 och 1988-1992
- Sambanis och FL: 1981-1991 (SNM m.fl.) och 1991-pågående (post-Barre krig)

Sovjetunionen

Mindre väpnad konflikt

1. 1990-1991 (Nagorno-Karabakh och Azerbajjan)

Ingen av författarna kodar något inbördeskrig i Sovjetunionen, utöver de i Ryssland.

Spanien

Mindre väpnad konflikt 2 år

1. 1980-1981 (Basque/ETA)
2. 1987 (Basque/ETA)
3. 1991-1992 (Basque/ETA)

Mindre väpnad konflikt 5 år

1. 1980-1981 (Basque/ETA)
2. 1987-1992 (Basque/ETA)

Mindre väpnad konflikt 8 år

1. 1980-1992 (Basque/ETA)

Ingen av författarna kodar något inbördeskrig i Spanien.

Sri Lanka

Inbördeskrig

1. 1971 (JVP)
2. 1983-pågående (LTTE)
2. 1989-1990 (JVP)

Samtliga kodar utbrott av inbördeskrig i Sri Lanka 1971 (JVP) och 1983 (LTTE), det senare avslutas enligt Sambanis 2002. Sambanis och FL synliggör ytterligare ett inbördeskrig mellan 1987-1989 (JVP).

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1971 och 1983-pågående
- Sambanis och FL: 1971 (JVP) och 1983-2002 (LTTE) och 1987-1989 (JVP)

Storbritannien

Mindre väpnad konflikt 2 år och 5 år

1. 1971-1991 (Nordirland)
2. 1998 (Nordirland)

Mindre väpnad konflikt 8 år

1. 1971-1998 (Nordirland)

I likhet med CH kodar vi inget inbördeskrig på Nordirland, medan FL kodar inbördeskrig mellan 1969-1999 och Sambanis mellan 1971-1998.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: Inget inbördeskrig
- FL: 1969-1999
- Sambanis: 1971-1998

Sudan

Mindre väpnad konflikt 2 år och 5 år

1. 1971 (Sudanska kommunistpartiet)
2. 1976 (Islamic Charter Front)

Mindre väpnad konflikt 8 år

1. 1971-1976 (Sudanska kommunistpartiet och Islamic Charter Front)

Inbördeskrig

1. 1963-1972 (Anya Nya)
2. 1983-pågående (SPLM m.fl)

Samtliga författare kodar inbördeskrig i Sudan 1963-1972 (Anya Nya) och utbrott av ytterligare ett inbördeskrig 1983 (SPLM m.fl.), det senare slutar 2002, enligt Sambanis (2004).

Andras kodning av inbördeskrig

- CH och FL: 1963-1972 (Anya Nya) och 1983-pågående (SPLM m.fl)
- Sambanis: 1963-1972 (Anya Nya) och 1983-2002 (SPLM m.fl)

Surinam

Mindre väpnad konflikt

1. 1986-1988 (SLA)

Ingen av författarna kodar inbördeskrig i Surinam.

Sydafrika

Mindre väpnad konflikt

1. 1981-1988 (ANC)

Inbördeskrig

1. 1966-1988 (Namibia)

CH kodar inget inbördeskrig i Sydafrika. Sambanis och FL definierar konflikten med ANC som inbördeskrig, men enligt UCDP/PRIO har denna konflikt lägre intensitet. Sambanis kodar dock inbördeskrig i Namibia 1973-1989, medan UCDP/PRIO definierar samma konflikt som inbördeskrig i Sydafrika. Namibia blev självständigt 1990.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: Inget inbördeskrig
- FL: 1983-1994 (ANC)
- Sambanis: 1976-1994 (ANC)

Syrien

Mindre väpnad konflikt

1. 1966 (Militär fraktion)

Inbördeskrig

1. 1979-1982 (Muslimska brödrskapet)

I likhet med Sambanis kodar vi inbördeskrig Syrien 1979-1982, medan övriga inte kodar något inbördeskrig.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH och FL: Inget inbördeskrig
- Sambanis: 1979-1982 (Muslim Brotherhood)

Tadjikistan

Inbördeskrig

1. 1992-1998 (UTO)

Samtliga kodar utbrott av inbördeskrig i Tadjikistan 1992, men det skiljer sig något åt när konflikten avslutas.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1992-1994
- Sambanis och FL: 1992- 1997 (UTO)

Tchad

Mindre väpnad konflikt 2 år

1. 1997-2002 (FARF, MDD)
2. 2005-pågående (RDL)

Mindre väpnad konflikt 5 år och 8 år

1. 1997-pågående (FARF, MDD, RDL)

Inbördeskrig

1. 1965-1994 (FROLINAT m.fl.)

UCDP/PRIO anger en konflikt i Chad och det har varit många aktörer inblandade i konflikten som vidare pågått under många år och under fem episoder. Vår kodning av utbrott av inbördeskrig 1965 stämmer överens med Sambanis och FL. Författarna kodar dock även ytterligare utbrott av inbördeskrig, men UCDP/PRIO anger inte att nya episoder bryter ut varken 1980 eller 1994. UCDP/PRIO anger fem episoder av konflikten och det är enbart de två första som uppgår till intensiteten 1000 stridsrelaterade döda: 1. 1965-1990, 2. 1991-1994, 3. 1997-1998, 4. 1999-2002 och 5. 2005-pågående. Vi har dock valt att tillämpa principen om att inte koda nytt utbrott av väpnad konflikt om det inte gått minst två år mellan att en episod slutar och en annan tar vid. Således slår vi ihop episod 1 och 2 och kodar enbart utbrott av inbördeskrig 1965 samt 3 och 4 och kodar enbart utbrott av mindre väpnad konflikt 1997.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH:1980-1988
- FL: 1965- pågående (FROLINAT m.fl.) och 1994-1998 (Rebeller i söder)
- Sambanis: 1965-1979 (FROLINAT m.fl.), 1980-1994 (FARF och FROLINAT) och 1994-1997 (FARF och FROLINAT)

Thailand

Mindre väpnad konflikt

1. 1974-1982 (CPT)
2. 2003-pågående (Patani)

I likhet med CH och FL kodar vi inget inbördeskrig i Thailand, medan Sambanis kodar inbördeskrig i Thailand 1966-1982.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH och FL: Inget inbördeskrig
- Sambanis: 1966-1982

Togo

Mindre väpnad konflikt 2 år och 5 år

1. 1986 (MTD)
2. 1991 (Militär fraktion)

Mindre väpnad konflikt 8 år

1. 1986-1991 (MTD och militär fraktion)

Ingen av författarna kodar inbördeskrig i Togo.

Trinidad & Tobago

Mindre väpnad konflikt

1. 1990 (Jamaat al-Muslimeen)

Ingen av författarna kodar inbördeskrig i Trinidad & Tobago.

Tunisien

Mindre väpnad konflikt

1. 1980 (Résistance Armée Tunisienne)

Ingen av författarna kodar inbördeskrig i Tunisien.

Turkiet

Mindre väpnad konflikt

1. 1991-1992 (Devrimci Sol)
2. 2005 (MKP)

Inbördeskrig

1. 1984-pågående (Kurdistan/PKK)

Vi kodar i likhet med Sambanis och FL utbrott av inbördeskrig 1984, däremot pågår konflikten fortfarande enligt UCDP/PRIO, medan Sambanis och FL menar att konflikten avslutas 1999.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1991-pågående
- FL: 1977-1980 (militarized party politics) och 1984-1999 (PKK/Kurdistan)
- Sambanis: 1984-1999 (Kurdistan)

Uganda

Mindre väpnad konflikt 2 år

1. 1971-1974 (Militär fraktion)
2. 1978-1979 (UNLA)

Mindre väpnad konflikt 5 år och 8 år

1. 1971-1979 (Militär fraktion och UNLA)

Inbördeskrig

1. 1981-1991 (NRA m.fl.)
2. 1994-pågående (LRA)

I likhet med Sambanis och FL kodar vi utbrott av inbördeskrig 1981, däremot anges olika år då konflikten avslutas. CH kodar istället utbrott av inbördeskrig 1980. När det gäller det andra inbördeskriget bryter det enligt UCDD/PRIO ut 1994, men FL kodar utbrott 1993 och Sambanis kodar två utbrott 1990 och 1995. Både CH och Sambanis kodar inbördeskrig 1966, men denna konflikt synliggörs inte av UCDD/PRIO eller FL.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1966 och 1980-1988
- FL: 1981-1987 (NRA) och 1993-pågående (LRA)
- Sambanis: 1966 (Baganda-upproret), 1978-1979 (Tanzania), 1981-1987 (NRA), 1990-1992 (LRA) och 1995-pågående (LRA)

USA

Inbördeskrig

1. 2001-pågående (al-Qaida)

Ingen av författarna kodar inbördeskrig i USA, men de inkluderar endast inbördeskrig fram till 1999.

Uruguay

Mindre väpnad konflikt

1. 1972 (MLN/Tupamaros)

Ingen av författarna kodar inbördeskrig i Uruguay.

Uzbekistan

Mindre väpnad konflikt 2 år

1. 2000 (IMU)
2. 2004 (JIG)

Mindre väpnad konflikt 5 år och 8 år

1. 2000-2004 (IMU och JIG)

Ingen av författarna kodar inbördeskrig i Uzbekistan.

Venezuela

Mindre väpnad konflikt

1. 1962 (Militär fraktion)
2. 1992 (Militär fraktion)

Ingen av författarna kodar inbördeskrig i Venezuela.

Vietnam

Collier & Hoeffler (2004), Fearon & Laitin (2003a) och Sambanis (2004) inkluderar ett inbördeskrig i Vietnam 1960-1975. Våra data för Vietnam börjar först 1976 och därför inkluderar vi inget inbördeskrig.

Yemen

Inbördeskrig

1. 1994 (South Yemen)

UCDP/PRIO synliggör fyra konflikter i Yemen. Våra data börjar först 1989 och därmed återstår enbart en konflikt. Från denna tidsperiod är det bara Sambanis som kodar inbördeskrig 1994, vilket är detsamma som UCDP/PRIO gör.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH och FL: Inget inbördeskrig efter 1989
- Sambanis: 1994 (South Yemen)

Zimbabwe (Rhodesia)

Inbördeskrig

1. 1972-1979 (ZANU, ZAPU)

Samtliga författare kodar inbördeskrig mellan 1972-1979. Sambanis och FL kodar dessutom inbördeskrig mellan 1983-1987, men denna konflikt synliggörs inte av UCDP/PRIO.

Andras kodning av inbördeskrig

- CH: 1972-1979
- Sambanis och FL: 1972-1979 (Zanu, Zapu) och 1983-1987 (Ndebele guerillas)

Bilaga C: Marginaleffekter samt skillnader i In öppenhet

Tabell C:1 och Tabell C:2 visar marginaleffekter vid medelvärdet för de reducerade modellerna vid utbrott av inbördeskrig. Marginaleffekterna i tabellen visar vilken effekt de olika variablerna har om de andra hålls vid sitt medelvärde. Skälet till att de andra variablerna hålls vid sitt medelvärde är att marginaleffekterna inte ser likadana ut vid alla värden, då en logit-kurva inte är linjär. För ytterligare förklaring av marginaleffekter se *Bilaga A*. Tabell C:3 och Tabell C:4 visar marginaleffekterna vid medelvärdet för modellerna vid utbrott av mindre väpnad konflikt. De visar alltså vilken effekt de olika variablerna har på utbrott av inbördeskrig vid medelvärdet för respektive variabel. Tabell C:5 visar marginaleffekterna vid medelvärdet för den reducerade BNP/capita-modellen med interaktionseffekter.

Tabell C:6 och Tabell C:7 visar slutligen på hur risken för utbrott av inbördeskrig förändras vid olika värden på ln öppenhet, ceteris paribus. Tabellerna visar således vad som händer när man ökar ln öppenhet, dvs. vad en ökad handel betyder för en minskning av risken för utbrott av inbördeskrig. Då rapporten framförallt undersöker under vilka omständigheter öppenhet påverkar risken för utbrott av inbördeskrig är detta kanske den intressantaste tabellen, då den visar vad som händer om man ändrar värdet på ln öppenhet. Alla värden i tabellerna är avrundade till tre decimaler.

* * *

Vi kan i **Tabell C:1** utläsa att marginaleffekten på ln öppenhet är -0,040, vilket betyder att om alla variabler hålls vid sitt medelvärde minskar ln öppenhet risken för utbrott av inbördeskrig med 4 %. Vi kan vidare se att vid medelvärdet minskar ln BNP/capita risken för utbrott av inbördeskrig med 1 %. Vid medelvärdet ökar ln population risken för utbrott av inbördeskrig med 1,9 %.

I **Tabell C:2** ser vi att marginaleffekten på ln öppenhet är -0,057, vilket betyder att när de andra variablerna hålls vid sitt medelvärde minskar ln öppenhet risken för inbördeskrig med 5,7 %. Vid medelvärdet minskar ln utbildning för män risken för utbrott av inbördeskrig med 1,9 % och har landet haft inbördeskrig de senaste fem åren ökar risken för utbrott med 10,8 %.

C:1 Marginaleffekter på utbrott av inbördeskrig, BNP/capita

Variabel	Koefficient	Medelvärde	Marginaleffekt
Ln öppenhet	-1,123	3,628	-0,040
Ln BNP/capita	-0,290	6,585	-0,010
Tillväxt	-0,004	4,722	-0,000
Primärvaruexport/BNP	41,355	0,119	1,480
(Primärvaruexport/BNP) ²	-109,910	0,019	-3,934
Ln Population	0,543	17,348	0,019
Ln Populationsdensitet	0,361	4,023	0,013
Yta täckt av berg	0,016	20,46	0,001
Inbördeskrig senaste fem åren (dummy)	1,602	0,32	0,080

C:2 Marginaleffekter på utbrott av inbördeskrig, utbildning för män

Variabel	Koefficient	Medelvärde	Marginaleffekt
Ln öppenhet	-1,586	3,612	-0,057
Ln utbildning män	-0,519	1,358	-0,019
Tillväxt	0,062	5,545	0,002
Primärvaruexport/BNP	44,179	0,114	1,600
(Primärvaruexport/BNP) ²	-107,705	0,018	-3,901
Ln Population	0,458	17,298	0,017
Ln Populationsdensitet	0,604	4,126	0,022
Yta täckt av berg	0,019	20,396	0,000
Inbördeskrig senaste fem åren (dummy)	1,951	0,318	0,108

I **Tabell C:3** nedan visas margineffekterna vid utbrott av mindre väpnad konflikt när vi använt oss av modellen med BNP per capita. Som kan utläsas minskar risken för utbrott av mindre väpnad konflikt med 2,4 % om variablerna hålls vid sitt medelvärde. Vidare ökar ln population risken med 2,9 % och inbördeskrig de senaste fem åren med 10,9 %. Det ska dock påpekas att det i resultatredovisningen uppenbarades att flera variabler inte var signifikant säkerställda när det kommer till mindre väpnad konflikt, som t.ex. ln öppenhet och primärvaruexport, vilka visat sig viktiga i studiet av inbördeskrig.

C:3 Margineffekter på utbrott av mindre väpnad konflikt, BNP/capita

Variabel	Koefficient	Medelvärde	Margineffekt
Ln öppenhet	0,215	3,749	0,010
Ln BNP/capita	-0,455	6,870	-0,024
Tillväxt	-0,032	3,643	-0,002
Primärvaruexport/BNP	-1,102	0,121	-0,057
(Primärvaruexport/BNP) ²	3,859	0,030	0,201
Ln Population	0,550	17,261	0,029
Ln Populationsdensitet	-0,047	3,915	-0,002
Yta täckt av berg	-0,010	15,248	-0,000
Etnicitet	0,021	0,498	0,001
Demokratidummy	0,556	0,464	0,030
Anokratidummy	0,385	0,161	0,02
Inbördeskrig senaste fem åren (dummy)	1,481	0,268	0,109

I **Tabell C:4** kan vi se att om variablerna hålls vid sitt medelvärde ökar ln utbildning för män minskar risken med 4,5 %, ln population ökar risken med 3,5 % och om landet har haft inbördeskrig de senaste fem åren ökar risken med 10,7 %. Även i den här modellen var många variabler inte signifikanta, vilket gör att man inte kan tolka dessa marginaleffekter.

C:4 Marginaleffekter på utbrott av mindre väpnad konflikt, BNP/capita

Variabel	Koefficient	Medelvärde	Marginaleffekt
Ln öppenhet	0,115	3,743	0,006
Ln utbildning män	-0,855	1,358	-0,045
Tillväxt	-0,029	3,877	-0,002
Primärvaruexport/BNP	3,259	0,108	0,171
(Primärvaruexport/BNP) ²	-2,434	0,024	-0,128
Ln Population	0,661	17,304	0,035
Ln Populationsdensitet	0,313	4,136	0,016
Yta täckt av berg	-0,016	13,606	-0,001
Etnicitet	1,135	0,492	0,060
Demokratidummy	0,368	0,512	0,019
Anokratidummy	0,224	0,122	0,127
Inbördeskrig senaste fem åren (dummy)	1,422	0,245	0,107

C:5 Marginaleffekter på inbördeskrig, BNP/capita med interaktionseffekt

Variabel	Koefficient	Medelvärde	Marginaleffekt
Ln öppenhet	-2,434	3,628	-0,091
Ln BNP/capita	-0,319	6,585	-0,012
Tillväxt	-0,005	4,722	-0,000
Primärvaruexport/BNP	12,595	0,119	0,473
(Primärvaruexport/BNP) ²	-155,525	0,019	-5,684
Öppenhet*(primärvaruexport/BNP)	10,987	0,459	0,412
Ln Population	0,539	17,348	0,020
Ln Populationsdensitet	0,354	4,022	0,013
Yta täckt av berg	0,015	20,46	0,001
Inbördeskrig senaste fem åren (dummy)	1,699	0,32	0,091

Vid medelvärdet är effekten av ln öppenhet på risken för utbrott av inbördeskrig utan naturresurser $\frac{\partial war}{\partial \ln open} = \beta_1 = -0,091$ dvs. det värde vi får vid mfx compute i

tabellen ovan. Om landet exporterar naturresurser blir påverkan av ln öppenhet på risken av utbrott av inbördeskrig istället

$\frac{\partial war}{\partial \ln open} = \beta_1 + \beta_6 \overline{prim_{war}} = -0,091 + 0,412 * 0,119 = -0,042$ vid medelvärdet, dvs. det värde

vi får vid mfx compute plus interaktionseffekten gånger medelvärdet för export av primärvaror. Genom att byta ut $\overline{prim_{war}}$ till andra värden för export av primärvaror/BNP kan vi se hur effekten av ln öppenhet på risken för utbrott av inbördeskrig förändras. Tabellen nedan visar hur påverkan av ln öppenhet förändras vid olika värden på export av primärvaror.

Export av primärvaror/BNP	0%	11,9%	19%
Påverkan av ln öppenhet på risken för utbrott av inbördeskrig	-0,091	-0,042	-0,013

Vi kan se att om ett land inte har någon export av primärvaror är effekten minskar ln öppenhet risken för utbrott av inbördeskrig med nästan en procent, medan om exporten ligger på 11,9 % av BNP minskar ln öppenhet risken med nästan en halv procent. Effekten av ln öppenhet är som minst när landet exporterar 19 % av BNP, då effekten är drygt en procent. Observera att detta inte ger hur hela konfliktrisken ändras, då om vi ändrar export av primärvaror/BNP påverkar det hela risken. Vill vi veta hur förändringen av export av primärvaror/BNP påverkar risken för inbördeskrig deriverar vi med avseende på export av primärvaror/BNP istället.

I **Tabell C:6** ser vi vad som händer med effekten av ln öppenhet på utbrott av inbördeskrig vid olika värden på ln öppenhet. Vi ser att vid medelvärdet för alla variabler är risken 3,7 %, men om man ökar ln öppenhet med en standaravvikelse minskar risken till 2,1 %, vilket betyder en skillnad i sannolikhet på 43 %. Om vi istället ökar ln öppenhet med 1 % minskar risken för utbrott till 3,57 %, en minskning med 3,8 % och så vidare. Vi kan se att öppenhet för handel är viktigt för att minska risken för att utbrott av inbördeskrig sker.

C:6 Skillnader i sannolikhet för utbrott av inbördeskrig vid olika värden på ln öppenhet i modellen med BNP/Capita

	Medelvärde	plus en std.avv	Ökning med 1%	Ökning med 2%	Ökning med 10%	Ökning med 20%
ln öppenhet	3,628	4,143	3,664	3,700	3,991	4,353
Sannolikhet att inbördeskrig utbryter	0,037	0,021	0,0357	0,034	0,025	0,017
Skillnad i sannolikhet att inbördeskrig utbryter	0	0,430	0,038	0,076	0,326	0,548

I **Tabell C:7** ser vi vad som händer i utbildningsmodellen vid olika effekter av ln öppenhet på utbrott av inbördeskrig. Vid medelvärdet är risken 3,8 % och ökar man ln öppenhet med en standardavvikelse går sannolikheten för utbrott av inbördeskrig ned till 1,7 %. Redan vid en ökning av 2 % minskar risken till 3,4 % och en ökning av 10 % minskar risken för utbrott av inbördeskrig till 2,2 %. Vi kan således även i den här modellen se att öppenhet för handel är viktigt för att minska risken för utbrott av inbördeskrig.

C:7 Skillnader i sannolikhet för utbrott av inbördeskrig vid olika värden på ln öppenhet i modellen med utbildning för män

	Medelvärde	plus en std.avv	Ökning med 1%	Ökning med 2%	Ökning med 10%	Ökning med 20%
Ln öppenhet	3,611	4,140	3,647	3,683	3,972	4,333
Sannolikhet att inbördeskrig utbryter	0,038	0,017	0,036	0,034	0,022	0,012
Skillnad i sannolikhet att inbördeskrig utbryter	0	0,559	0,054	0,105	0,427	0,673

Bilaga D: Utbrott av mindre väpnad konflikt

Tabellen visar regressionsanalys vid kodning av mindre väpnad konflikt, där det går fem och åtta år mellan att en episod slutar och en annan tar vid. Tabellen läses på motsvarande sätt som Tabell 4 som visar utbrott av mindre väpnad konflikt. Väl att notera är att skillnaderna inte är stora i vilka variabler som är signifikanta. Vi kan se att konstanten minskar i signifikans i BNP-modellerna. I utbildningsmodellerna har utbildning minskat något i signifikans, från att vara signifikant på 1 %-nivån, till att vara signifikant på 5 %-nivån. Populationsdensiteten förlorar helt i signifikans i utbildningsmodellen när episoden förlängs till åtta år och signifikansnivån för population minskar något i samma modell.

Tabell D:1 Logit för risken för utbrott av mindre väpnad konflikt

Variabel	Minor 5, BNP/capita	Minor 5, Utbildning	Minor 8, BNP/capita	Minor 8, Utbildning
Ln öppenhet	0,276 (0,476)	0,218 (0,600)	0,100 (0,519)	0,033 (0,639)
Ln BNP/capita	-0,445 (0,161)***		-0,543 (0,157)***	
Ln utbildning män		-0,779 (0,325)**		-0,860 (0,351)**
Tillväxt	-0,030 (0,029)	-0,025 (0,037)	-0,039 (0,029)	-0,038 (0,037)
Primärvaruexport/BNP	-0,592 (3,279)	3,500 (4,544)	-0,113 (3,379)	4,864 (5,023)
(Primärvaruexport/BNP) ²	3,272 (3,174)	-2,863 (4,816)	3,098 (3,463)	-4,736 (5,844)
Ln Population	0,528 (0,162)***	0,633 (0,217)***	0,506 (0,173)***	0,615 (0,239)**
Ln Populationsdensitet	-0,059 (0,142)	0,289 (0,174)*	-0,114 (0,144)	0,289 (0,192)
Yta täckt av berg	-0,012 (0,009)	-0,020 (0,014)	-0,008 (0,008)	-0,017 (0,013)
Etnisk diversifiering	-0,192 (0,663)	0,916 (0,787)	-0,458 (0,709)	0,829 (0,826)
Demokrati (dummy)	0,459 (0,430)	0,184 (0,523)	0,489 (0,455)	0,178 (0,561)
Anokrati (dummy)	0,307 (0,423)	0,050 (0,523)	0,278 (0,445)	-0,054 (0,562)
Inbördeskrig senaste fem åren (dummy)	1,660 (0,383)***	1,691 (0,440)***	1,730 (0,400)***	1,796 (0,477)***
Konstant	-10,149 (4,020)**	-15,752 (4,864)***	-8,314 (4,255)*	-14,831 (5,242)***
Antal	2193	1902	2163	1873
Antal konflikter				
Pseudo R ²	0,135	0,132	0,151	0,139
Log likelihood	-199,779	-171,734	-175,871	-149,800

Tabellkommentar: Alla värden är avrundade till tre decimaler och standardfel anges parentes, ***, **, *, visar på signifikansnivå på 1, 5 och 10%, Alla variabler är laggade ett år, förutom utbildning, då denna variabel inte förändras så mycket från år till år, Etnisk diversifiering och yta täckt av berg är inte heller laggade, då dessa är konstanta över tid, Inbördeskrig de senaste åren är av naturliga skäl inte laggad.

Bilaga E: Regioner

I denna bilaga redovisas hur vi har valt att dela in länderna i regioner. De sex regionerna används som dummyvariabler i känslighetsanalysen, kap 3.4 s 60, för att undersöka om det finns olikheter som inte fångats upp i de andra variablerna. I de fall landet betecknas med flera namn står det ena inom parentes, exempelvis Myanmar (Burma).

Östeuropa

Bulgarien, Estland, Lettland, Litauen, Moldavien, Polen, Rumänien, Ryssland (då Ryssland ligger i flera världsdelar har vi valt att endast ta med landet här), Slovakien, Tjeckien, Ungern, Ukraina, Vitryssland.

Asien

Bangladesh, Bhutan, Brunei, Filippinerna, Indien, Indonesien, Japan, Kambodja, Kazakstan, Kina, Kirgistan, Laos, Malaysia, Maldiverna, Mongoliet, Myanmar (Burma), Nepal, Nordkorea (Demokratiska Folkrepubliken Korea), Pakistan, Singapore, Sri Lanka, Sydkorea (Republiken Korea), Tadzjikistan, Thailand Turkmenistan, Uzbekistan, Vietnam, Östtimor (Timor-Leste).

Nordafrika och Mellanöstern

Det finns flera definitioner av vilka länder som ingår i Mellanöstern, vi har valt att ta med följande: Afghanistan, Algeriet, Armenien, Azerbajdzjan, Bahrain, Cypern, Egypten, Förenade Arabemiraten, Georgien, Iran, Irak, Israel, Jordanien, Kuwait, Libanon, Libyen, Marocko, Oman, Qatar, Saudiarabien, Syrien, Tunisien, Turkiet, Yemen.

Afrika söder om Sahara

Angola, Benin, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Centralafrika, Demokratiska Republiken Kongo (Kongo-Kinshasa), Djibouti, Ekvatorialguinea, Elfenbenskusten (Côte d'Ivoire), Eritrea, Etiopien, Gabon, Gambia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Kap Verde, Kamerun, Kenya, Komorerna, Liberia, Lesotho, Madagaskar, Mauritius, Malawi, Mali, Mauritius, Moçambique, Namibia, Niger, Nigeria, Republiken Kongo (Kongo-Brazzaville), Rwanda, São Tomé och Príncipe, Senegal, Seychellerna, Sierra Leone, Somalia, Sudan, Swaziland, Sydafrika, Tanzania, Tchad, Togo, Uganda, Zambia, Zimbabwe.

Latinamerika och Karibien

Antigua och Bermuda, Argentina, Bahamas, Belize, Barbados, Bolivia, Brasilien, Chile, Colombia, Costa Rica, Cuba, Dominica, Dominikanska Republiken,

Ecuador, El Salvador, Grenada, Guatemala, Guyana, Haiti, Honduras, Jamaica, Mexico, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, St Kitts och Nevis, St Lucia, St Vincent och Grenadinerna, Uruguay, Venezuela

Länder utan dummy

Västeuropa: Andorra, Albanien, Belgien, Bosnien och Hercegovina, Danmark, Finland, Frankrike, Grekland, Island, Irland, Italien, Jugoslavien, Kroatien, Liechtenstein, Luxemburg, Norge, Nederländerna, Makedonien, Malta, Monaco, Portugal, Polen, Rumänien, San Marino, Serbien, Spanien, Schweiz, Storbritannien, Sverige, Tyskland, Österrike.

Nordamerika: Kanada, USA.

Oceanien: Australien, Fiji, Kiribati, Marshall öarna, Mikronesien, Nya Zeeland, Palau, Papua Nya Guinea, Solomonöarna, Samoa, Tonga, Vanuatu.

